

MAN EN VROUW OF BROER EN ZUS

Over enkele van de grootste problemen
in menig huwelijk

Ds. H.G. Koekkoek

Man en Vrouw of Broer en Zus

over enkele van de grootste problemen in menig huwelijk

Ds. H.G. Koekkoek

Bij de omslag: Zij doet figuurlijk een poging om te weten te komen waaraan hij denkt...

© 2013

Stichting Het Licht des Levens

Dr. Lovinklaan 3

2405 CM Alphen aan den Rijn

ISBN 978 90 70700 59 1

Niets van deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Inhoudsopgave

[Inhoudsopgave](#)

[Hoofdstuk 1](#)

[Van Mars en Venus?](#)

[De schrijver](#)

[Een moderne psycholoog aan het woord](#)

[Ben jij normaal?](#)

[Het gaat ons om de Bijbelse psychologie!](#)

[Nog een paar belangrijke vragen](#)

[Hoofdstuk 2](#)

[Toen je ging trouwen](#)

[Er moest wel wat veranderen...](#)

[Helaas, het lukt vaak niet](#)

[Hoofdstuk 3](#)

[Hoe is je huwelijk?](#)

[Pijn in je huwelijk](#)

[O, o, die partner van je](#)

[Het huwelijk is geen oorlogvoering](#)

[Hoe weinig echt gelukkige huwelijken zijn er maar?](#)

[Hoofdstuk 4](#)

[Wat is een huwelijk?](#)

[Je huwelijksbelofte in de kerk](#)

[De Bijbelse formulering en instelling van het huwelijk](#)

[Jezus' les voor gehuwden](#)

[Zijn christenen anders dan niet-christenen?](#)

[Een gevoelig onderwerp](#)

[Nogmaals Venus en Mars](#)

[De opvoeding van een jongetje](#)

[Het verschil tussen jongens en meisjes](#)

[God maakte het verschil!](#)

[Ben je bezeerd?](#)

[Behoeftte aan lichamelijk contact](#)

[Psychische mishandeling in de jeugd](#)

[Het verhaal over Corrie ten Boom](#)

[Wees niet langer een slachtoffer](#)

[Heeft jouw partner fouten?](#)

[Is er iets uit het verleden nog niet uitgepraat?](#)
[De verschillen tussen man en vrouw](#)
[Man, wees een helper voor je vrouw](#)
[Een Bijbelse les over het verschil tussen man en vrouw](#)
[Bekering in je huwelijk](#)
[De psycholoog over de zwijgende man](#)
[De “opgewonden” man](#)
[Dames, luister even naar dr. Laura!](#)
[Man, help je vrouw een beetje](#)
[Vrouw, heb een beetje medelijden met je man](#)

[Hoofdstuk 5](#)

[Soorten liefde](#)

[Onze tijd](#)

[Uit de praktijk van christenen](#)

[De christelijke levenswijze](#)

[Instructies voor het huwelijksleven](#)

[Hoofdstuk 6](#)

[Wij luisteren naar de bijbel](#)

[Genesis 2:18 en 24](#)

[De Bijbelse functie van de vrouw voor haar man](#)

[Pastorale overwegingen](#)

[Als Gods geschenk als een last ervaren wordt...](#)

[De moderne, eenzame “Adam”](#)

[Genesis 2:23,24](#)

[Genesis 3:16](#)

[Seks in een huwelijk is normaal](#)

[Prediker 9:9](#)

[1 Corinthe 7](#)

[In het huwelijk is seks verplicht door God Zelf](#)

[Een mislukte huwelijksrelatie](#)

[Wordt seks geweigerd?](#)

[Naar de dokter](#)

[Wil ze niet meer?](#)

[Enkele Bijbelse principes](#)

[Praat niet te veel met anderen over je partner!](#)

[Voorkom huwelijksontrouw](#)

[En als één van de twee ziek is?](#)

[Als ik nou gewoon geen zin heb?](#)

[Het gaat om echte liefde](#)

[Hoofdstuk 7](#)

[Het doel van het huwelijk](#)

[1. Verbreking van de eenzaamheid en het schenken van gezelschap](#)

[2. Vreugde en seks](#)

[Gevolgen van een slecht huwelijksleven](#)

[Man en vrouw en hun “fabriek”](#)

[Verdriet en frustraties](#)

[Wil je een gelijksoortige partner?](#)

[En als je nou toch geen zin hebt?](#)

[Hoe lang dient er genoten te worden?](#)

[Zou God dat nou echt zo gewild hebben?](#)

[Abraham en Mozes](#)

[Seks en leeftijd](#)

[3. Liefde geven en liefde ontvangen](#)

[Gods liefde in jou voor je partner](#)

[Een heel bijzonder voorbeeld van de Here Jezus](#)

[Wat houdt vergeving in?](#)

[Ook jezelf mag je vergeving schenken!](#)

[Vergeving schenken kan moeilijk zijn!](#)

[Door vergeving kom je zelf uit gevangenschap](#)

[Een uitzondering](#)

[Gods liefde in je hart](#)

[Hoe toon je je liefde?](#)

[En als je elkaar al een tijdje niet meer aangeraakt hebt?](#)

[God geeft liefdeslessen](#)

[Stel jezelf eens een paar vragen](#)

[En hoe zit het met de kinderen?](#)

[Man en vrouw of papa en mama?](#)

[Hoofdstuk 8](#)

[Hoe nu verder?](#)

[Praktische hulp](#)

[Geestelijke groei](#)

[Zonder kennis van God en Zijn Woord kan je huwelijk geen succes worden!](#)

[Beleving van de geestelijke eenheid](#)

[Als christenen met elkaar omgaan!](#)

[Bijbelse waarschuwingen](#)

[Hoofdstuk 9](#)

[Het spreukenboek met wijze lessen](#)

[Literatuuropgave](#)

[Tekstverwijzingen](#)

[Boeken en brochures van ds. H.G. Koekkoek](#)

[gedrukte boeken](#)
[eBooks](#)

Hoofdstuk 1

Van Mars en Venus?

Dit boek is bedoeld voor mensen die gaan trouwen, voor pas gehuwden en voor hen die al heel lang getrouwd zijn. Het is bedoeld voor jonge mensen, voor mensen van middelbare leeftijd en voor oude mensen. Het is bedoeld voor mensen die menen dat ze een goed huwelijk hebben en voor mensen die menen, dat hun huwelijk het nodige te wensen overlaat. Het is voor mensen, die weleens zeggen, dat mannen van Mars lijken te komen en vrouwen van Venus. Het is bedoeld voor mensen die na vele jaren huwelijk nog steeds verliefd zijn op elkaar en het is voor mensen die al aardig op elkaar uitgekeken zijn. Het is voor mensen die nog altijd van elkaar genieten en voor mensen, die zich meer aan elkaar ergeren. Het is voor mensen die zich nog altijd heel sterk met elkaar verbonden weten en het is voor mensen, die in hun huwelijk niet meer zo'n fijne band met elkaar hebben. Het is bij dit alles nadrukkelijk bedoeld voor mensen die gelovig zijn, die hun leven in de handen van de Here God toevertrouwd hebben en onvoorwaardelijk in Hem geloven. Het is voor mensen die de Bijbel aanvaarden als het Woord van God en ervan uitgaan, dat de alwetende en liefhebbende God in de Bijbel ons vertelt, hoe Hij wil dat ons leven zal zijn. Kortom: het lijkt wel, dat het ook een boek voor u is!

In dit boek wordt niet een hele serie huwelijksproblemen besproken en oplossingen voor al deze problemen aangedragen. Er zijn genoeg boeken en artikelen over allerlei huwelijksproblemen. In dit boek gaat het over enkele van de grootste huwelijksproblemen die er zijn. In de praktijk blijkt, dat er juist ook onder christenen enkele levensgrote problemen zijn, die

zorgen voor enorm veel verdriet en eenzaamheid bij allerlei echtparen. Terwijl de Bijbel niet zo veel zegt over alle andere huwelijksproblemen, vertelt de Bijbel juist erg veel over deze problemen. De Bijbel geeft ook de oplossing, zoals je in dit boek zult merken. De vraag is alleen, of je bereid bent, om dit hele boek uit te lezen. Misschien gaan na een aantal bladzijden je haren van schrik of ergernis overeind staan. Misschien wil je op een bepaald moment eigenlijk niet eens verder lezen. Het is heel makkelijk om dan te stoppen. Als je stopt, erken je dan eigenlijk niet, dat je niet bereid bent om de feiten onder ogen te zien en eerlijk te luisteren naar wat God Zelf over deze zaken jou en mij in Zijn Woord, de Bijbel, laat weten? Kom, wees flink en oprecht. Toon je een goede christen en blijf lezen. Als dit boek je ergens tegen de haren instrijkt, vraag je dan af, wie er gelijk heeft: de Bijbel of jij. Vraag je af, of je volgens je eigen maatstaven moet leven, of volgens de maatstaven van Gods Woord!

Om een beetje vertrouwelijk met je over precare zaken te kunnen “praten” of “schrijven”, spreek ik je niet steeds met “u” aan, zoals je inmiddels gemerkt hebt, maar gewoon met “jij” en “jou”. Ik wil graag dat we samen het gevoel hebben, dat we elkaar kennen, elkaar begrijpen en samen eerlijk over heel belangrijke zaken kunnen nadenken. Het komt dus niet voort uit een zekere misplaatste minachting voor je. Dat is beslist niet het geval. Ik wil gewoon heel vertrouwelijk met je praten.

Om niet steeds de woorden “man” of “vrouw” te hoeven schrijven, heb ik het hierna gewoon over je “partner”. Ik bedoel met het woord partner dus niet, iemand met wie je niet getrouwd bent. Ik bedoel juist degene met wie je wél getrouwd bent!

Ik vraag bij voorbaat vergeving, dat ik niet steeds schrijf, dat iets bij jou wel of niet het geval kan zijn. Als ik dat zou doen, zou dit boek twee keer zo dik worden. Ik noem gewoon een aantal

problemen en spreek jou erop aan. Als jij je er echter niet schuldig aan gemaakt hebt, wees dan niet boos op mij, dat ik in algemeenheden schrijf. Dat kan nou eenmaal niet anders. Pas dus gewoon op jezelf toe wat op jou van toepassing is en neem het andere gewoon voor kennisgeving aan.

De schrijver

Als ik over grote problemen die er in het huwelijk tussen man en vrouw kunnen zijn, schrijf, doe ik dit niet als een op zichzelf gerichte man, die buiten de realiteit van de belevingswereld van andere mannen en van de vrouwen staat. Ik schrijf niet als een man, die geen oog heeft voor de verschillen die er zijn tussen man en vrouw. Ik zie die verschillen juist al te goed! Ik schrijf als een man, die door God geroepen is om mensen in hun leven pastoraal bij te staan. Mijn opdracht is als volgt geformuleerd in de Hebreënbrief:

“Gehoorzaam uw leiders en schik u naar hen, want zij waken over uw leven en zullen daarvan ook rekenschap moeten afleggen. Zorg ervoor dat zij hun taak met vreugde kunnen vervullen, zodat ze geen reden tot klagen hebben: dat zou u zeker niet ten goede komen.” (Hebreëën 13:17)

Ik ben geroepen om te waken over het leven van hen die mij zijn toevertrouwd. Ik moet eens aan God verantwoording afleggen, of ik hen goed of niet goed begeleid heb. Bij die begeleiding hoort ook, dat ik de getrouwden wijs op wat God gezegd heeft, opdat zij een gelukkig leven als man en vrouw zullen hebben.

Dit boek is niet gebaseerd op wat persoonlijke ideeën van mij. Het is het resultaat van mijn studie van het Woord van God en van de daaraan verbonden Bijbelse psychologie. Lessen, die ik eerst zelf

heb gehad en jaren later weer aan anderen gaf. Een behoorlijk aantal jaren heb ik aan een instituut les gegeven in Bijbelse psychologie. Daarnaast heb ik ook een aantal lezingen en spreekbeurten over dit onderwerp gehouden. Het is het resultaat van gesprekken met veel echtparen over hun onderlinge problemen en hun onderlinge verschillen. Het is het gevolg van het kijken naar de resultaten bij mensen met problemen die ik advies gegeven heb. En het is het resultaat van alles wat ik in mijn eigen huwelijk geleerd heb.

In dit boek ga ik niet uit van de huwelijksmoraal en psychologie, zoals die in onze tijd normaal is. In onze tijd gaat het erom, dat je opkomt voor jezelf en in de eerste plaats aan jezelf denkt. “Het gaat niet om een ander, het gaat om mij”, zo wordt de moderne mens voorgehouden. Ik mag doen wat ik wil en ik hoef niet steeds en overal rekening te houden met een ander. Ik moet voor mijn eigen leven opkomen. Ik moet aan mijn eigen vreugde werken en niet steeds maar rekening moeten houden met wat een ander ervan vindt. Ik heb dan even niets met die ander te maken. Ook in het huwelijk gaat het niet om het geluk van mijn partner, maar gaat het erom, dat ik leef, zoals ik wil leven en dat ik opkom voor mijzelf en voor mijn eigen belang. Dat is het denken van deze tijd. Dat is een onbijbels denken. In de Bijbel leren wij, dat wij net zoveel liefde voor onze naaste moeten hebben als wij voor onszelf moeten hebben. Wij staan niet boven onze naaste, niet eronder, maar wij staan op gelijke hoogte.

Het ik-gerichte denken van de moderne mens – ook en juist in het huwelijk – is een reactie op de Calvinistische boodschap die jarenlang in veel kerken gepredikt is, namelijk, dat je niet aan jezelf mag denken, maar altijd moet denken aan het belang van de ander. Daarbij moet je jezelf altijd opofferen, opdat het de ander maar goed zal gaan. Jij moet je vernederen, jij moet altijd de minste zijn, opdat die ander alle eer zal krijgen en vreugde zal

beleven. Het gaat niet om jou, het gaat altijd om de ander. Deze eenzijdige opofferingsleer heeft de moderne mens geen goed gedaan. Hij kon er niet echt mee leven, liep erop stuk. Het gevolg was, dat hij eenzijdig de tegenovergestelde richting koos. Nu gaat het helemaal niet meer om de ander, nu gaat het alleen nog om mij. Is dat Bijbels? Moeten we niet aan de ander denken? Zeker, maar niet alleen aan de ander. Het gaat om de ander en mij samen. Het gaat niet alleen om jou, het gaat niet alleen om je partner. Het gaat om jullie samen.

Ik herinner mij nog goed een lieve gelovige vrouw, die heel veel verdriet in haar jeugd had meegemaakt. Ze leed er psychisch nog altijd heel erg onder. Daardoor was zij zwak in haar contacten met anderen en had zij snel het gevoel, dat zij door anderen onder de voet gelopen werd. Dat werd zij niet, want daarvoor was zij weer teveel een pittige vrouw. Zelf voelde ze dat echter niet zo. Dus volgde zij een assertiviteitstraining. Na afloop van deze cursus bezocht ik haar en haar man. Ze vertelde, dat ze nu weerbaar geworden was en van niemand meer tegenspraak duldde en iedereen ongezoeten de waarheid zou zeggen. Toen ik haar daarop vertelde, dat dit onder christenen geen goede houding was en dat dit haar geen vrienden zou bezorgen, vloog zij mij letterlijk aan. Ik wist niet wat ik moest doen. Moest ik haar van mij afslaan? Haar man deed ook niets. Die was tijdens de cursus van zijn vrouw ook door haar onder de voet gelopen. Hij is de man gebleven, die zover ik het kon zien, maar in alles boog voor zijn vrouw. Zou hij een fijn leven gehad hebben?

Dit is een voorbeeld van de moderne gedachte ook over man en vrouw. Zo willen wij het niet doen. Wij willen luisteren naar de Bijbel.

Een moderne psycholoog aan het woord

De meest bekende psycholoog in ons land is mijns inziens Jeffrey Wijnberg. In 2004 heeft hij een boek geschreven, getiteld “Dankbaarheid, dienstbaarheid en nederigheid.” In dit boek rekt hij af met de overdaad aan persoonlijke vrijheid die de mens van vandaag heeft, waardoor de mens een behoorlijk doorgeschoten, brutale, agressieve, egoïstische en volkomen arrogante mentaliteit erop nahoudt. In een reactie op dit boek vertelde hij, dat hem de jaren ervoor steeds meer de enorme “ikheid” in onze samenleving begon op te vallen en te storen. Hij stoorde zich aan de opgeklapte manier van ik-gericht denken. Hij kon het niet eens zijn met de vele collega-therapeuten, die de cliënten adviseerden, om maar meer op jezelf gericht te leven en alleen voor jezelf op te komen. Hij behandelde zijn cliënten zelf ook niet als arme zielige mensen, die alleen maar slachtoffer waren en er zo onder leden, dat anderen over hen heen liepen. Hij stimuleerde zijn cliënten niet om assertief alles maar te zeggen, wat je meent te moeten zeggen. Hij leerde zijn cliënten, dat zij eens moesten beginnen met een flinke dosis zelfkritiek en dat zij zichzelf eens dienstbaar moesten opstellen voor anderen. Hij leerde hen, dat het niet langer ging om “ik”, maar om “jij en ik samen.”

Jeffrey Wijnberg maakt duidelijk, dat het er niet om gaat of jij behoeftes hebt – behoeftes die anderen dus moeten vervullen – maar dat de ander (je partner) behoeftes heeft, behoefte aan jou, en dat jij de behoeftes van je partner dient te vervullen. Het gaat er om dat je ophoudt ondankbaar te zijn, ophoudt je eisenpakket bij je partner neer te leggen en ophoudt je als eiser of eiseres boven je partner te verheffen. Het gaat erom, dat je nu eens gaat leren om dankbaar te zijn, je dienstbaar gaat maken voor je partner en van je zelfgemaakte of zelfbedachte troon afkomt en gewoon nederig wordt. Wijnberg realiseert zich natuurlijk terdege, dat hij hiermee ingaat tegen de “koestertherapie” van veel van zijn collega’s. Hij heeft natuurlijk goed gezien, dat de mensen niet echt geholpen zijn

en dat er veel meer kapot gaat in huwelijk en samenleving, als de mens steeds op zichzelf gericht blijft. De boodschap van Wijnberg zal voor velen nieuw zijn. Dat is echter niet het geval. Dezelfde boodschap is al duizenden jaren te lezen in de Bijbel. Het is een beproefde manier van leven, die echt werkt en mensen werkelijk gelukkig maakt!

Wijnberg maakt duidelijk, dat je niet pas echt meetelt, als je echt assertief bent. Dat lijkt wel zo en dat wordt ons door velen duidelijk gemaakt en het lijkt zelfs te werken. In werkelijkheid brengt het meer tegenspoed dan voorspoed. Je kunt als man of vrouw geweldig assertief worden, waardoor je steeds voor jezelf opkomt en je partner steeds verder van je afstoot. Het eind is dan vaak een echtscheiding. Is dat het doel waarnaar wij streven?

Wijnberg doet een heel opmerkelijke uitspraak: "Niemand is iemand zonder de ander." Wij moeten ophouden met ons nog langer door de moderne manier van leven te laten meeslepen. Door de grote welvaart waarin wij leven, hebben wij veel meer de gelegenheid dan de mensen vroeger hadden om tijd aan onszelf te besteden. Het gevolg is, dat wijzelf een probleem voor onszelf geworden zijn. We zitten met onszelf omhoog. We hebben zoveel persoonlijke vrijheden, dat wij de weg naar een mooi leven zijn kwijtgeraakt. Daarom moeten wij niet langer op onszelf gericht leven, maar juist op de ander gericht. Wijnberg doet daarbij de volgende opmerkelijke uitspraak: "Het is mijn stellige overtuiging, dat het leven van elk mens alleen zin heeft, als dat leven door een ander als zinnig wordt ervaren. Ons bestaan vindt zijn bevestiging in de bevestiging van onze medemens."

Wijnberg wijst erop, dat getrouwd zijn, betekent, dat je moet inleveren. En dat gelukkig getrouwd zijn, betekent, dat je dankbaar en blij moet zijn met je partner, blij moet zijn, dat je iets moois voor je partner kunt betekenen. Je bent er dus voor je partner. Je

moet je partner blij maken. Vreugde in het huwelijk betekent dus niet dat je liefde en vreugde moet ontvangen, maar liefde en vreugde wilt geven. Je zult merken, dat hoe meer je geeft, des te meer je ontvangt.

Voor de duidelijkheid: het gaat er dus niet om, dat wij door te geven ongelukkig worden, maar dat ik-gerichtheid uiteindelijk jezelf en je partner in de ellende stort, terwijl partner-gerichtheid jezelf en je partner op een weg leidt, waarin jullie samen gelukkig zijn. Het gaat toch niet om jouw geluk alleen? Je bent toch getrouwd om samen gelukkig te zijn? Dát is waar het ook in dit boek om gaat. Dát is waar het in de Bijbelse psychologie om gaat. Dát is waar het God Zelf met betrekking tot jou en je partner om gaat!

Ben jij normaal?

In mijn studietijd heb ik drie jaar psychologie les gehad van één van de grootste Nederlandse christenpsychiaters uit die tijd. Eén van de eerste problemen die wij behandelden was: “Wat is normaal en wie is normaal?” Hierbij kun je een heleboel vragen stellen: Wat is een normale manier van autorijden, fietsen, eten, kleden, wassen, geld uitgeven, liefhebben, vrijen, kinderen opvoeden, vrijetijdsbesteding, enz. En: wat is een normale ziekte en wat is een abnormale ziekte? Wie leeft normaal en wie leeft abnormaal? Wanneer is iets normaal en wanneer is iets abnormaal? Zo kun je nog een hele serie vragen en gedachten hieraan toevoegen.

Nu blijkt er een probleem te zijn: er is nergens een boek waarin alle regels van normaal en abnormaal zijn opgeschreven. Wat ik normaal vind, kun jij wel abnormaal vinden. Hier komt het probleem van de conflicthantering om de hoek kijken. Als jouw

partner iets heel normaal vindt en jij vindt dat niet normaal, wie heeft er dan gelijk? Jouw partner vindt dat hij/zij gelijk heeft en jij vindt dat jij gelijk hebt. Nu ga je aan twee verschillende mensen je probleem voorleggen en vragen, wie van jullie twee er nou echt gelijk heeft. Het wordt een groot probleem, als de één jou normaal vindt en de ander je partner normaal vindt.

Eigenlijk kun je zeggen, dat iets normaal is of geworden is, als meer dan 50% van de mensen er op een bepaalde manier over denken of ernaar handelen. Zo kan het gebeuren, dat iets wat in de ene tijd normaal is, in een andere tijd niet meer normaal is.

Je kunt ook zeggen, dat wat iemand die bij de normale mensen behoort als normaal of gezond vindt, als normaal ervaren kan worden. Toch kan het denken van zo'n mens ook weer beïnvloed worden door de omgeving waarin hij verkeert. Als 10 mensen met vakantie gaan en 7 van hen drinken zich elke dag een stuk in hun kraag, is dit voor deze groep normaal en zijn het de niet-normalen, dus de abnormalen, die hieraan niet meedoen. Je ziet, spreken over normaal en niet-normaal is niet zo makkelijk.

Het gaat ons om de Bijbelse psychologie!

In dit boek houden wij rekening met deze feiten. Maar we gaan een stap verder; een heel belangrijke stap. Wij zijn niet wereldvreemd en lopen niet met oogkleppen voor. Wij zijn geen mensen, die als engeltjes op aarde logeren. Wij zijn gewone mensen. Maar... en nu komt het: voor ons staat boven alles, dat wat de Bijbel – dat is: Gods Woord – laat zien als normaal of niet-normaal voor een christen, dát is voor ons absoluut wezenlijk. Wij laten ons daarom niet leiden door allerlei moderne psychologische gedachten, maar laten ons leiden door het betrouwbare Woord van God. De Bijbel is het boek waarin Gods Wijsheid voor mensen

duidelijk gemaakt wordt. Naar Gods Wijsheid en naar Zijn raadgevingen willen wij luisteren, ervoor buigen en ons eraan houden. Zelfs als deze wijze raad van God volkomen indruist tegen wat de mensen om ons heen als normaal ervaren, dan nog luisteren wij naar de Bijbel en houden wij ons eraan.

Voordat we nu verder gaan, enkele vragen:

1. Ben jij “normaal” en is je partner “normaal”?
2. Hoe “normaal” zijn jullie?
3. Zijn jullie “normaal” volgens de normen die in de wereld om ons heen gelden of zijn jullie ook normaal volgens Gods Woord?
4. Als je meent, dat je normaal bent volgens Gods Woord – dus ook in je relatie tot je partner – waarin ben je dan normaal in deze relatie? Waaruit blijkt dit?
5. Ben je bereid als je verder leest in dit boek en we gaan de Bijbel zelf laten spreken en dus naar God Zelf luisteren – om dan je eventuele eigen meningen en gedachten naast je neer te leggen en verder te leven met wat God Zelf zegt over jou, je partner en jullie onderlinge relatie? Dit is een heel belangrijke vraag. Het is een vraag die de diepste kern van jouw relatie met God raakt. Het betekent, dat je antwoord geeft en zegt, dat je buigt voor Gods wil en je dus voor Hem vernedert, of dat je niet buigt voor Zijn wil en je je dus boven Hem verhoogt.

Bovenstaande vragen zijn niet slechts om te lezen. Ze zijn bedoeld, opdat je er even bij blijft stilstaan en ze beantwoordt, voordat je verder leest

Nog een paar belangrijke vragen

De eerste vraag: wil je dit boek a.u.b. samen met je partner lezen en regelmatig een deel met elkaar bespreken? Wil je elkaar vertellen, wat je ervan vindt en hoe je over bepaalde dingen denkt? Wil je elkaar vertellen, waar je blij mee bent in je relatie en wat je bij de ander mist? Als je zo bereid bent om telkens een deel te lezen en er samen over te praten, kun je meteen beginnen met een paar belangrijke vragen, die al voor je geformuleerd zijn.

Een belangrijke vraag is: ben je echt gelukkig in je huwelijk? Is je huwelijk, wat ment noemt: “geslaagd”? Denkt je partner er net zo over, zoals jij erover denkt? Als je je leven zou mogen en kunnen overdoen, zou je dan weer met dezelfde man/vrouw trouwen? Als je alles had geweten, wat je nu van hem/haar weet, zou je dan toch met hem/haar getrouwd zijn, of zou je het beslist niet gedaan hebben? Als je terugkijkt op je huwelijksleven, zou je het dan willen overdoen, als dit zou kunnen?

Nog een belangrijke vraag: houden jullie (nog steeds) echt van elkaar? Is er verschil in jullie liefde tussen de tijd dat jullie nog verkering hadden, of toen jullie net getrouwd waren en nu? Is de liefde dieper geworden, intenser, groter? Of is de liefde wat bekoeld, wat minder geworden, wat oppervlakkiger geworden? Waardoor is er verschil in jullie liefde en jullie relatie tussen de tijd van “toen” en die van “nu”? Wat stel je bij de ander bijzonder op prijs en wat mis je bij je partner?

Een laatste vraag: als je huwelijk hier of daar te wensen overlaat, als je vindt, dat je partner op bepaalde punten wel heel erg zou mogen veranderen en als je merkt, dat je partner wel wil veranderen en probeert te veranderen, maar het lukt niet echt, wat ga je dan doen? Ga je zielig en teleurgesteld reageren, of ga je tevreden zijn met de pogingen en de wil van je partner om te veranderen? Blijf je je blind staren op zijn/haar fouten, of ga je gewoon accepteren – en willen leren accepteren – dat je partner

niet verder zal veranderen? Wat ben je van plan in je eigen leven te veranderen, of ben je zo tevreden met jezelf, dat je denkt, dat er bij jou niets meer veranderd hoeft te worden?

Ik kan de vraag ook anders stellen: wil je in jullie meningsverschillen per se gelijk hebben (en natuurlijk heb jij gelijk, wie zou daaraan durven twijfelen!), of wil je werken aan een gelukkig huwelijk? Gaat het om jouw geluk of gaat het om jullie gezamenlijk geluk? Gaat het om jouw toekomst of gaat het om jullie toekomst?

Tot slot twee opmerkingen:

1. Dit is geen boek waarin sekslessen gegeven worden. Hoewel wij het in dit boek ook over seks hebben, is dit geen boek waarin je voorlichting over seksualiteit krijgt. Als je behoefte hebt aan meer informatie over de seksualiteit, moet je naar de boekhandel en een goed boek kopen.
2. Dit boek is niet bedoeld om een mannen-mening te geven, waar vrouwen zich maar bij moeten neerleggen. Mijn vrouw heeft dit boek ook gelezen en zij staat er helemaal achter!

Het is belangrijk, dat je dit boek vanaf het begin leest, dat je niets overslaat, dat je de tijd neemt om de gestelde vragen te beantwoorden en dat je je partner erbij betrekt.

Dit boek behandelt de meest voorkomende problemen in de meeste huwelijken.

Misschien is niet elk probleem op jullie van toepassing. Je zult echter merken, dat in dit boek ook grote problemen van jullie besproken worden, tenzij jullie echt van Mars en Venus komen en dus geen gewone

aardbewoners zijn!

Heb je weleens gemerkt, dat als een vrouw verdriet heeft en zij dit aan haar man laat merken, dat hij dan denkt, dat ze ruzie zoekt, terwijl zij juist zijn hulp en steun verlangt?

Hoofdstuk 2

Toen je ging trouwen

Weet je nog hoe het was, toen je hem of haar voor het eerst zag? Wat dacht je toen? Weet je het nog? Hoe vond je hem/haar? Wat was het, waarom je verliefd werd? Denk je er nog weleens aan? Praten jullie er weleens over? Wat zeg je dan tegen elkaar?

Weet je dat je partner in wezen nog altijd die jongen of dat meisje is, dat je toen leerde kennen en die je toen zo bijzonder vond? Is je partner nog steeds zo? Waarschijnlijk zul je na een aantal huwelijksjaren denken, dat je partner niet meer zo is, zoals hij/zij was toen jullie elkaar leerden kennen. Maar die gedachte is zeer waarschijnlijk fout. Zeer waarschijnlijk is je partner nog steeds dezelfde en ben jij ook nog steeds dezelfde, of jullie zijn allebei veranderd; ja: allebei! Als dat niet zo is, zijn jullie eigenlijk nog steeds dat leuke, liefhebbende stel van toen.

Hoe het komt dat je dat niet (meer) weet? Gewoon, omdat jullie eraan gewend geraakt zijn. Jullie zijn aan elkaar gewend geraakt en zien daarom vaak elkaars bijzonderheden niet meer. Maar een ander ziet ze nog wel hoor. Ook bij jullie. Ik zal je een voorbeeld geven. Als mensen voor het eerst bij ons in de kerk komen, zijn ze verbaasd van de liefde en de warmte die er is. Als ze er een aantal jaren zijn, zijn ze niet meer verbaasd van die liefde en die warmte. Ze zijn eraan gewend geraakt dat die er is en het valt ze niet eens meer op. Ze denken soms, dat die liefde en warmte er niet meer zijn. Maar als anderen dan weer voor het eerst komen, blijkt, dat die liefde en warmte er nog steeds zijn. Het is vaak het eerste dat deze nieuwkomers opvalt. Zo is het ook bij jou en je partner. Alles is er nog, maar je bent eraan gewend geraakt. Denk er daarom nog

eens aan terug, zoek het op en wees er nog eens blij mee!

Weet je het nog hoe het was, toen je ging trouwen? Was het bij jullie ook zo ongeveer de mooiste dag van je leven? Wat heb je ernaar uitgekeken en wat heb je ernaar toe geleefd. Waren jullie voor elkaar de prins en de prinses uit je dromen? Weet je nog waarom of waardoor je op hem/haar verliefd geworden bent? Weet je nog hoe je droomde van een lang en gelukkig leven. Denk je er nog weleens aan? Praten jullie nog weleens over die tijd, die voor velen toch zo'n mooie tijd was?

Er moest wel wat veranderen...

Ik heb al heel wat stelletjes bij mij gehad, met wie ik sprak voordat zij gingen trouwen. Eén van de zaken die dan bijna altijd ter sprake kwam, was het feit, dat de bruid meestal toch nog wel iets wilde veranderen bij de bruidegom als zij eenmaal getrouwd waren. De bruidegom was dan meestal hevig verbaasd en had zoiets niet verwacht. De meeste mannen zijn wat simpeler dan de meeste vrouwen. Terwijl de meeste bruiden toch wel één of enkele schoonheidsfoutjes bij hun bruidegom zien, zijn de meeste mannen wel tevreden met hun bruid. Zijn de vrouwen bijna allemaal “beter” dan de mannen, of zijn de mannen sneller tevreden?

Bijna alle vrouwen denken, dat ze na het huwelijk hun man wel (een beetje of behoorlijk) kunnen veranderen. Hij moet hier wat afleren en daar wat aanleren, vindt zij. Hij moet niet meer zoveel het één en hij moet wat meer iets anders hebben in zijn leven. Simpel als de mannen zijn, reageren zij verbaasd als hun bruid zo'n opmerking maakt, maar ze zeggen niet, dat ze wel of niet zullen veranderen. In de praktijk blijkt, dat de meeste mannen niet veranderen. Ze kunnen het gewoon niet, ook al zouden ze het nog

zo graag willen. Ze zijn op een bepaalde manier opgevoed en hebben zich bepaalde gewoonten eigen gemaakt. Hoewel ze natuurlijk best hier en daar iets kunnen veranderen, gaat het hier meestal om diep ingewortelde gewoonten, die gewoon “ingebakken” bij hen zijn. Nu blijkt ineens het probleem van verschillende opvoedingen. De bruid is op de ene manier opgevoed en de bruidegom op de andere manier. Wie is op de juiste manier opgevoed? Allebei zullen zij reageren met: “Ik.” Wie van de twee heeft echt gelijk? Het heeft meestal geen zin meer om door te praten over het gelijk. Want wie bepaalt dat wie gelijk heeft?

Overigens is het natuurlijk ook waar, dat veel mannen ook iets bij hun vrouw gewijzigd willen zien. Alleen komt die ontdekking bij hen vaak veel later.

In de Bijbelse tijd lagen de zaken vaak veel eenvoudiger. Er werd voor onze begrippen vreselijk jong getrouwd. Het waren in feite kinderen die in het huwelijk traden. Toch hadden ze één groot voordeel. Ze waren niet tot hun 21e door hun ouders opgevoed en moesten daarna aan elkaar wennen. Nee, ze vormden in hun jonge jaren elkaar en konden daardoor een stel worden, dat heel goed bij elkaar paste.

Helaas, het lukt vaak niet

Wij zitten soms met het probleem, dat de één de ander wil veranderen (en dat kan soms heel goed zijn), maar dat de ander niet meer te veranderen is. Ga je dan tot je 40 jaar getrouwd bent steeds over dezelfde fouten en teleurstellingen ruzie maken en elkaars leven verpesten, of ga je het probleem op een andere manier benaderen? Stel, je bent met een man getrouwd, die altijd overal te laat komt. Wat je ook probeert, je krijgt hem gewoon niet

op tijd. Wat nu? Ruzie maken of gewoon een vroeger tijdstip afspreken, zodat hij op de juiste tijd toch gereed is?

Stel, je bent getrouwd met een man, die je maar niet aan de praat kunt krijgen. Hij zal nooit eens leuk een verhaal houden. Hij zegt gewoon niet zoveel, maar hij houdt wel van je. Is het dan erg om zelf wat meer te praten en gewoon te laten luisteren? Misschien kan hij juist wel heel goed luisteren. Dat is toch ook geweldig?

Stel, je bent getrouwd met een man die niet geleerd heeft te zeggen: "Ik hou zoveel van je." Je mist dit echt. Hij zal het nooit uit zichzelf zeggen. Maar hij probeert van alles voor je te doen in het huishouden om zo te laten zien, dat hij van je houdt. Zou je dan niet gewoon regelmatig kunnen vragen naar zijn liefde en het hem gewoon met woorden laten bevestigen? Dan hoor je het toch ook?

Stel, je bent met iemand getrouwd, die een aangeboren psychische afwijking heeft, blijf je daar dan tegen-beter-weten-in tegen strijden, of ga je de ander nu eens gewoon accepteren zoals die ander is? Wat denk je: zou je meer vreugde van je huwelijk beleven als je steeds de ander en zijn gewoonte bleef bestrijden, zodat je een leven van oorlog tegemoet gaat, of zou je meer vreugde beleven, als je de ander maar gewoon zou nemen, zoals hij/zij is?

Er is geen man volmaakt. Er is ook geen vrouw volmaakt. De meeste mannen en vrouwen denken, dat zij de meest volmaakte zijn. Dat zeggen ze natuurlijk niet van zichzelf, maar ze handelen er (onbewust?) wel naar. Ze bekritisieren en bekijken de ander vaak vanuit een soort superioriteitsgevoel. Maar wie is nou echt volmaakt? Niemand toch.

Daarom als je denkt, dat een echtscheiding de beste oplossing is, vrees ik, dat je je ernstig vergist, tenzij je huwelijk zodanig ontwricht is en er zulke problemen zijn, dat een echtscheiding echt

de enige oplossing is. Anders geldt: als je zou scheiden, zul je waarschijnlijk daarna een andere partner zoeken. Denk je nou echt, dat die nieuwe partner volmaakt is? Welnee, dan beginnen de problemen opnieuw!

Mijn vrouw sprak eens met een vrouw, die de nodige moeite had met haar man. Die man deed haar zoveel verdriet en stelde haar zo vaak teleur. Ze had van alles geprobeerd om hem te veranderen, maar niets hielp. Nu zei mijn vrouw: “Als je hem nu eens gewoon neemt zoals hij is, met al zijn hebbelikheden en onhebbelikheden. Als je hem nu eens aanvaardt zoals hij is en weet, dat hij niet kan veranderen, dan zou je een gelukkig leven met hem kunnen hebben.” Deze vrouw luisterde naar mijn vrouw, aanvaardde haar advies en werd nog gelukkig ook. Natuurlijk was er weleens wat, maar het grote verdriet en de vreselijke pijn waren voorbij. Ze kon weer echt leven en genieten van het leven. Misschien zouden meer vrouwen zó eens met hun mannen moeten gaan leven – en zouden meer mannen zó met hun vrouwen moeten gaan leven. Is het misschien een goed idee om over te nemen?

Als je mag kiezen tussen:

1. 1. Een huwelijk waarin je partner precies is zoals jij het wilt en hij precies doet wat jij wilt en zoals jij het wilt, waardoor jij gelukkig bent.

en:

2. 2. Een huwelijk waarin jullie allebei jezelf mogen zijn, elkaar aanvaarden als mensen die verschillend reageren en daardoor samen een gelukkig huwelijk hebben.

Wat kies je dan?

Hoofdstuk 3

Hoe is je huwelijk?

Toen je trouwde, heb je – zo hoop ik echt – de overtuiging gehad, dat jullie van Godswege voor elkaar bestemd waren en dat God Zelf jullie dus bij elkaar gebracht had. Ja, God bemoeit Zich ook met de huwelijkskeuzen van Zijn kinderen. God leidde de knecht van Abraham eens om de juiste vrouw te vinden voor de zoon van Abraham, zo lezen wij in de Bijbel. Ik noem niet de tekst waar het staat. Dat is nou eens een mooie gelegenheid om zelf in de Bijbel op te zoeken en te lezen.

Ik ga ervan uit, dat jullie echt overtuigd waren, dat jullie door God bij elkaar gebracht waren en op grond daarvan ook de zegen van God wilden hebben. Jullie huwelijk is dus in zekere zin bij God, voor Zijn aangezicht begonnen. Je hebt “ja” gezegd tegen de partner, die je van God gekregen hebt. Later bleek, dat je partner echt een man of echt een vrouw was en je bent een beetje (of heel erg) teleurgesteld. Eigenlijk moet je nou terug naar God en tegen Hem zeggen, dat Hij Zich vergist heeft en je toch niet de juiste partner gegeven heeft, dat Hij je met de verkeerde partner opgezadeld heeft. Hij gaf je de verkeerde partner en jij zit met de gebakken peren.

Je voelt natuurlijk heel goed aan, dat je dit niet tegen God kunt zeggen. O.K., als je dit niet tegen God kunt zeggen, moet je het ook niet tegen jezelf of tegen anderen zeggen. Hou op met die kritiek op je huwelijk en op je partner en ga blij leven met de partner die Hij voor jou uitkoos.

Als jij niet gelukkig bent in je huwelijk, heb jij jezelf dan weleens

de vraag gesteld, waarom juist jij niet gelukkig bent in je huwelijk? Jullie waren toch zo'n veelbelovend stel. Iedereen wenste jullie geluk toen je trouwde en men zei, dat jullie samen voor het geluk bij elkaar gebracht waren. Jullie trouwden heel bewust in de kerk, want je wilde Gods zegen meekrijgen. Jullie huwelijk is ingezegend. Het gaf je toen het gevoel, dat niets jullie geluk in de weg kon staan. En wat is er nu van over? Wat is er overgebleven van Gods zegen? Zie je nog iets terug van Gods zegen in jullie relatie?

Pijn in je huwelijk

Het leven kan pijn doen. Met name het huwelijksleven kan pijn doen. De grootste eenzaamheid lijkt niet te zijn bij de doorsnee ongehuwde, hoewel die zich vaak ook heel eenzaam voelt, maar juist bij menig gehuwde. Je bent samen, het lijkt of alles koek en ei is, en je bent toch alleen. Je bent eenzaam en voelt je eenzaam. Ken je dat? Lig je ook weleens wakker, terwijl je partner slaapt en lig je te denken aan wat je mist? Lig je ook weleens 's nachts stil te huilen? Je laat je verdriet niet merken aan je partner, maar het is er wel? Voel je je soms ook schuldig omdat je vindt, dat je je partner niet echt gelukkig kunt maken? Ben je er soms boos om? Kan het zo aan je knagen, dat je je soms zelfs verward voelt? Lijkt het er soms op, dat je je partner je min of meer afgewezen heeft? Lijkt het soms, dat je partner meer interesse in de hond, de kat, de PC, de TV, of wat dan ook, heeft, dan in jou?

Ben je ook zo moe van het vechten voor een betere relatie, terwijl dit maar niet lijkt te lukken? Ben je ook teleurgesteld, dat het huwelijk je niet gebracht heeft, wat je ervan gehoopt had, omdat jullie echt geen prins en prinses zijn? Ben je ook zo moe van die steeds terugkerende meningsverschillen, die aanvallen en die strijd? Is jullie liefde inmiddels ook aardig bekoeld? Is er een flinke

afstand ontstaan tussen jou en je partner? Denk je er weleens aan hoe het zou zijn, als jullie niet meer bij elkaar zouden zijn, als jullie gescheiden zouden zijn?

In Joodse kring noemt men een vrouw die door haar man verlaten is en geen echtscheiding kan krijgen, “de gevangene van haar man en van het huwelijk”. Jij bent (nog) niet verlaten door je partner. Maar voel je je misschien juist daarom ook een gevangene in je eigen huwelijk en opgesloten in je eigen huis? Ben je zo zoetjes aan al je zelfrespect en het gevoel voor eigenwaarde aardig kwijt geraakt? Merk je soms, dat je hard, gevoelloos en liefdeloos kunt reageren? Als je erover nadenkt, weet je dan, dat je zo hard geworden bent als gevolg van de strijd en de pijn die je in je huwelijk geleden hebt? Bezie je jezelf als een ernstig gewonde?

Praten jullie nog weleens echt met elkaar? Luistert je partner nog wel naar wat je zegt of hoort je partner dingen, die je helemaal niet zegt? Heb je het gevoel, dat je partner alleen maar kritiek op je heeft, terwijl er geen lief of aardig woord meer vanaf kan? Wanneer heb je voor het laatst gehoord: “Ik hou van je.” En wanneer heb je het zelf voor het laatst gezegd? Heb je ook zo veel gebeden en lijkt het wel of God je niet hoort? Lijkt het wel of God jou ook al vergeten is? Ben je eigenlijk ook al teleurgesteld in God? Overigens: zou God je echt niet horen? Zou God je echt negeren? Kan een echt goede vader zijn eigen kind negeren? Nee toch. Dan kan God jou ook niet negeren. Het probleem is niet, dat Hij niet luistert en niets tegen je zegt. Het probleem ligt bij jou. Je denkt wel, dat je naar Hem wilt luisteren, maar er zit teveel ruis op de lijn (net als bij een slechte telefoonverbinding) en je bent waarschijnlijk niet echt op de juiste golflengte afgestemd. Maar dit laatste zul je – denk ik – niet zo snel erkennen.

Weet jij of je partner ‘s nachts weleens heel stil ligt te huilen? Als je het niet weet, waarom vraag je er dan niet

**eens naar? Als je het wel weet, weet je dan ook waarom?
En wat doe je eraan om het verdriet te verzachten?**

**Weet jouw partner of jij 's nachts weleens heel stil ligt te
huilen? Als je partner het niet weet, waarom vertel je het
dan niet eens? Als je partner het wel weet, weet je
partner dan ook waarom je huilt? En wat doet je partner
eraan om je verdriet te verzachten?**

O, o, die partner van je

De problemen in je huwelijk komen voor het grootste deel door je partner – zo zul je waarschijnlijk denken. Het ligt meer aan je partner dan aan jou. Jij maakt ook wel fouten en doet ook wel verkeerde dingen, maar jij wilt het eigenlijk niet. Je partner is de eigenlijke boosdoener, die wil niet echt het goede. Je partner is eropuit om jullie huwelijk stuk te maken.

Ik heb met veel echtparen gesproken, waarvan één van beiden dit zei. Als ik me dan wendde tot de andere partij, bleek, dat die precies hetzelfde dacht. Houd daarom eens op te denken, dat jij zielig bent, dat jij het slachtoffer bent en dat je partner eropuit is om jullie huwelijk stuk te maken. Je partner voelt zich net zo erg het slachtoffer als jij dit voelt. Je partner heeft er ook zoveel verdriet om. Je partner beleeft net zo sterk de teleurstelling over jullie problemen als jij. Alsjeblieft, geloof dit nu eens van mij. Alleen als je echt een psychisch verknipte partner hebt, zal deze eropuit zijn bewust jullie huwelijk in de vernieling te helpen. Is je partner eigenlijk een normaal mens, dan heeft hij/zij hetzelfde verdriet als jij hebt!

Het heeft dus geen zin de oplossing van jullie problemen bij je partner te zoeken. Begin bij jezelf. Er was vroeger een pater voor de radio, die zijn luisteraars steeds het volgende voorhield:

“Verbeter de wereld en begin bij jezelf.” Dat zeg ik nu tegen jou over je huwelijk: “Verbeter je huwelijk en begin bij jezelf.”
Verwacht en zoek geen verandering bij je partner. Begin er zelf mee. Doe het ook, als je partner je vol onbegrip gadeslaat. De Bijbel leert ons niet om ruzie met ruzie te beantwoorden. God heeft ons niet geleerd, dat als wij kwaad bejegend werden of uitgescholden werden, dat wij dan maar moesten terug schelden. Hij heeft ons geleerd om kwaad met liefde te beantwoorden. Zo lang jij geen liefde geeft aan een ondeugende partner, ben je zelf – omdat je een christen bent – fout. De weg naar een gelukkig huwelijk begint niet bij je partner, die begint bij jou. De Bijbel zegt:

“Vergeld geen kwaad met kwaad, maar probeer voor alle mensen het goede te doen.” (Romeinen 12:17)

“Zie erop toe dat niemand kwaad met kwaad vergeldt en streeft altijd naar het goede, zowel voor elkaar als voor ieder ander... en vermijd elk kwaad, in welke vorm het zich ook voordoet.” (1 Thessalonicenzen 5:15,22)

“Vergeld geen kwaad met kwaad, en als u wordt uitgescholden, scheld dan niet terug; zegen juist, opdat u ook zelf zegen ontvangt, want daartoe bent u geroepen.” (1 Petrus 3:9)

Het is niet makkelijk om vriendelijk te zijn tegen je partner als hij/zij lelijk tegen je doet. Het is makkelijk om sarcastisch zogenaamd te zegenen. Dat is niet oprecht. Probeer begrip te hebben voor het leed, verdriet of de boosheid van je partner en probeer elkaar te vinden in je conflict. Wees ervan overtuigd, dat jullie allebei gelijk kunnen hebben en dat het daarom uiteindelijk er niet om gaat wie gelijk krijgt of gelijk heeft. Het gaat erom, dat je stoom afblaast tegen elkaar, en dan kijkt hoe je samen weer mooi verder gaat, zelfs als je het nog steeds niet met elkaar eens bent. Een man kan immers nooit echt het standpunt, de

beweegredenen, de gevoelens en emoties van een vrouw aanvoelen en de vrouw kan dat niet bij de man. Jullie zijn als tegenpolen door God geschapen en als tegenpolen door God bij elkaar gebracht. Verwacht daarom niet dat je in een gelukkig huwelijk het steeds met elkaar eens zult zijn. Je zult het waarschijnlijk vaker oneens zijn met elkaar dan eens. Dat is nou eenmaal de consequentie als je een huwelijksverbond aangaat met iemand die door God als jouw tegenpool geschapen is!

Leef niet in een sfeer van zelfoverschatting en een zekere hoogmoed. Denk niet dat jij zoveel beter bent dan je partner. Jullie maken samen ruzie. Een mens kan nooit in zijn eentje ruzie maken. Ook al begint je partner of lokt je partner het uit, jullie doen het samen. Als je partner je aanvalt, vecht je toch terug, of laat je gelaten alles over je heen komen? Vergis je niet, zelfs zo'n zogenaamd pacifistische houding is een manier van oorlog voeren. Het kan het bloed onder de nagels van je partner halen. Het kan feller zijn dan de grofste woorden!

Maak geen ruzie waar anderen bij zijn; ook niet waar je kinderen bij zijn. Kinderen gaan soms gebukt onder de druk van de ruzies van hun ouders, omdat kinderen het zich aantrekken en denken, dat zij de oorzaak zijn van jullie ruzie. Als volwassene denk je nu: Mijn kinderen zijn niet de oorzaak en dat weten ze. Zo denk je als volwassene. Alle kinderen denken echter niet zo. Zij denken op een kinderlijke manier en menen dat zij de oorzaak zijn, dat het hun schuld is, dat jullie ruzie hebben. Ook kunnen zij bang worden, dat jullie nu gaan scheiden. Leg dus niet een psychisch zware last op je kinderen!

Verneder je partner niet als jullie ruzie hebben. Jullie hebben een woordenwisseling over "iets". Verwar "iets" niet met "elkaar". Je partner is niet je probleem. Wat je partner gezegd of gedaan heeft is je probleem. Houd die twee uit elkaar, hoe moeilijk dat ook is.

Zo kun je gelijktijdig echt van je partner houden en tevens heel boos of beledigd zijn om wat je partner gezegd of gedaan heeft. Verneder je partner daarom niet met echt gemene, liefdeloze uitspraken over hem/haar. En als je het toch gedaan hebt, wees dan eerlijk en geef het toe en vraag vergeving. Uiteindelijk houden jullie toch van elkaar, ook al zeg je in een moment van ruzie de lelijkste dingen van elkaar.

Het huwelijk is geen oorlogvoering

Zorg ervoor, dat je in je ruzies nooit je partner moedeloos maakt of het gevoel geeft, dat hij/zij in jouw ogen helemaal niet meer deugt. Ga niet te ver in je ruzie en wees niet te grof. Ruzie maken mag best weleens, maar maak er geen complete oorlog van; ongeacht of je die oorlog voert met vernederende opmerkingen of met een vernederende blik in je ogen. Denk er altijd om, dat je een woordenwisseling hebt met degene die jou toch altijd nog het meest nabij is en in feite ook het liefst is. Jaag je partner niet bij je vandaan in je ruzie. Dwing je partner niet jouw mening op. Denk niet, dat jouw mening de alleen juiste mening is. Wees een beetje reëel en realiseer je, dat ook al ben je nog zo overtuigd van je gelijk, je partner ook weleens gelijk zou kunnen hebben. Elke medaille heeft twee kanten. In elke ruzie heb je allebei (een beetje) gelijk en allebei (een beetje) ongelijk. Je bent toch niet zo hoogmoedig, dat je denkt, dat jij alleen gelijk hebt?

Er kwamen eens twee mensen bij een rabbijn. Ze hadden een meningsverschil en konden er samen niet uitkomen. De rabbijn liet ze om de beurt hun verhaal vertellen. Toen de eerste uitgesproken was, zei hij: "Jij hebt gelijk." Daarop kwam de tweede en vertelde zijn verhaal. De rabbijn zei: "Jij hebt ook gelijk." Daarop gingen de beide mannen tevreden naar huis. Ze hadden allebei gelijk gekregen van de rabbijn. Dit betekende meteen het

einde van hun conflict.

De vrouw van de rabbijn, die aan de deur had staan luisteren, kwam nu de kamer van haar man binnen en zei: “Hoe kun je nou tegen de één zeggen, dat hij gelijk heeft en meteen daarna tegen de ander zeggen, dat hij ook gelijk heeft?” De rabbijn keek haar aan en sprak de wijze woorden: “En jij hebt ook gelijk.”

Schrik niet: weet je dat een ruzie in het huwelijk een heel goed teken kan zijn? Waarvan? Van liefde. Ik maak nooit ruzie met de buurman of de buurvrouw. Ik heb nooit een flinke woordenwisseling met andere mensen. Maar met mijn eigen vrouw heb ik soms een hevige woordenwisseling. Nee, we gooien niet met het servies en meppen elkaar ook niet een hoek van de kamer in. Maar we kunnen het stevig oneens zijn met elkaar. Daarna leggen we het bij en zijn weer blijer met elkaar dan wij ervoor waren. Dan is het net een onweersbui, waarna er zo'n heerlijk frisse lucht is. Waarom mijn vrouw en ik soms een hevige woordenwisseling hebben? Dat zijn we ons maar al te goed bewust: omdat we van elkaar houden. We weten zelfs als we een partijtje woordenwisseling hebben, dat we op dat moment toch ook van elkaar houden.

Geloof me: de mensen van wie je het meest houdt, kun je het diepst kwetsen. Daar moet je maar eens over nadenken, als jullie weer eens strijd gehad hebben.

Je bent getrouwd? Hoe is je huwelijk? Heb je echt een goed en gelukkig huwelijk of lijkt je huwelijk voor de buitenwereld een gelukkig huwelijk en laat je huwelijk het nodige te wensen over? Vindt je partner ook dat jullie beiden een gelukkig huwelijk hebben? Wees eens eerlijk: Als je opnieuw kon trouwen, zou je dan nog trouwen, of zou je liever alleen blijven? Als je opnieuw kon trouwen, zou je dan met dezelfde man of vrouw trouwen, of

zou je dat beslist niet doen? Heb je weleens een beetje spijt dat je met deze man of vrouw getrouwd bent? Huil je ook weleens in stilte, omdat je zo eenzaam bent in je huwelijk? Praat je weleens met anderen over jouw huwelijk en hun huwelijk en lijkt het je dan te troosten, dat die anderen soms ook zo teleurgesteld zijn in hun huwelijk?

Velen voelen zich op hun huwelijksdag als een prins en een prinses. Ze hebben naar deze dag uitgekeken en leefden in de verwachting, dat ze min of meer vanaf deze sprookjesdag een sprookjeshuwelijk tegemoet zouden gaan. Met grote verwachting gingen ze de toekomst tegemoet. Ze hielden zo veel van elkaar. Ze hadden zoveel voor elkaar over. Ze wilden elkaar gelukkig maken en zelf ook heel gelukkig zijn. Ze gingen ervan uit, dat ze samen een heel gelukkige toekomst tegemoet gingen.

Na een aantal jaren voelen de meeste prinsessen zich geen prinses meer. De meeste prinsesjes voelen zich ook geen prinses meer. Er zijn gemengde gevoelens. Huishoudster? Kinderverzorgster? Verpleegster? Nar? Clown? Mislukkeling? Teleurgestelde? Gefrustreerde? Verdrietige? Hier begint een lijst, die met veel mogelijkheden uitgebreid kan worden.

Natuurlijk is niet ieder huwelijk na verloop van tijd een soort puinhoop geworden. Gelukkig niet. Helaas hebben wel veel echtparen na verloop van tijd het gevoel, dat het huwelijk hen niet gebracht heeft wat zij ervan verwacht hadden en zijn zij diep teleurgesteld.

Hoe weinig echt gelukkige huwelijken zijn er maar?

In mijn pastorale werk heb ik gemerkt, dat heel veel mensen die

voor de buitenwereld een goed huwelijk lijken te hebben, in werkelijkheid niet echt gelukkig zijn. Ik heb gemerkt, dat als één van de echtelieden overleden is, dit voor de ander soms een ware opluchting is, ook al dachten de andere mensen, dat het stel een goed huwelijk had en gelukkig getrouwd was. Ja, en nu heb ik het over gewone christenen!

Overigens: hoe denk je dat jouw man of vrouw zal reageren als jij zou overlijden? Zou je dood een groot gemis en verlies zijn, of zou je dood een ware opluchting voor je partner zijn? Hoe zou je zelf reageren als je partner zou overlijden? Zou je intens bedroefd zijn, of misschien toch een beetje (of echt) opgelucht zijn? Durf je hierover met je partner te praten en beiden eerlijk je mening te geven?

Mensen die een niet al te gelukkig huwelijk hebben, kunnen soms heel jaloers zijn op anderen, die de moed hebben om te gaan scheiden. Sommigen blijven bij elkaar voor de kinderen. Anderen blijven bij elkaar omdat ze al zo lang bij elkaar zijn. Weer anderen blijven bij elkaar omdat ze denken, dat hun huwelijk toch zo slecht nog niet is, ook al denkt hun eigen man of vrouw er heel anders over. Maar hierover wordt waarschijnlijk niet gepraat. Dus als je het huwelijk zo slecht nog niet vindt, denk je misschien dat je partner er ook zo over denkt, terwijl hij of zij wel een heel andere mening toegedaan kan zijn.

Juist onder getrouwden is heel veel verborgen verdriet. Verdriet omdat het huwelijk niet gebracht heeft wat men ervan verwacht had. Verdriet omdat de man of vrouw zo heel anders is dan de jongen of het meisje met wie je trouwde. Verdriet omdat je geen echte eenheid vormt met je man of vrouw. Verdriet omdat je soms in gedachten tegen je partner loopt te praten, maar het niet hardop durft te doen. Verdriet omdat je soms droomt van een mooi huwelijk en dan weer teleurgesteld ontdekt, dat je droom een

luchtkasteel is. Verdriet omdat je soms stikt in je eigen verdriet en teleurstelling.

En dan de schijn maar hoog houden... Maar net doen alsof je zo gelukkig bent. Een feest met receptie geven als je een bepaald aantal jaren getrouwd bent en doen alsof het allemaal zo fijn was, en in je hart weten, dat het één groot toneelspel is dat je opvoert. Je huwelijk is niet mooi, fijn en goed. Je bent teleurgesteld en hebt verdriet. Zijn dan alle huwelijken een teleurstelling? Gelukkig niet. Er zijn echter wel veel huwelijken die niet gelukkig zijn. En... schrik niet, juist ook onder de christenen zijn velen teleurgesteld in het huwelijk. Vroeger zeiden ze in Amerika, dat mensen die samen bidden in het huwelijk bij elkaar blijven. Ze zijn er inmiddels wel achter gekomen, dat bidden en ook veel bidden, geen garantie is voor een gelukkig huwelijk. Ach, wat hebben velen God gebeden om een fijn huwelijksleven en wat zijn er velen teleurgesteld gebleven. Wat hebben velen God gebeden om een oplossing te krijgen van de problemen, en wat waren zij teleurgesteld, als er geen oplossing kwam. Die oplossing wás er wel, maar zij vonden hem niet. Dit boek wil je meenemen in een zoektocht naar oplossingen in enkele levensgrote problemen onder christenen.

Eigenlijk had je vóórdat je ging trouwen een soort huwelijkscursus moeten hebben, waarin je geleerd werd wat de verschillen tussen man en vrouw zijn, welke behoeften en verlangens de man en welke behoeften en verlangens de vrouw heeft. We hebben veel geleerd in het leven. We hebben leren lezen, schrijven en rekenen. We hebben wat geschiedenis en aardrijkskunde geleerd. We hebben misschien andere talen leren spreken en schrijven. We hebben een bepaald vak geleerd, zodat we met ons werk brood kunnen verdienen. Maar we hebben niet geleerd hoe we in het huwelijk met elkaar moeten omgaan en we hebben ook niet geleerd hoe we onze kinderen moeten opvoeden. We hebben niet

geleerd hoe we onze partner en kinderen onze liefde moeten tonen. We hebben zoveel niet geleerd. Is het dan vreemd, dat we soms tot over onze oren in de relatieproblemen zitten? Het zou vreemd zijn, als we zo maar een gelukkig huwelijk zouden hebben en op de juiste manier onze kinderen zouden opvoeden.

Wees je bewust, dat je partner anders denkt dan jij, dat je partner allerlei zaken anders ervaart dan jij, ja, dat je partner zelfs volkomen anders denkt dan jij.

Wees je bewust, dat jouw partner jou vaak niet kan begrijpen. Het is geen onwil, je partner kan het gewoon niet. Dat is geen fout van jou en ook geen fout van je partner. Dat is het gevolg van het werk van de grote Schepper, die man en vrouw in allerlei opzichten verschillend van elkaar gemaakt heeft. Dit zullen wij verderop in dit boek verduidelijken.

Houd op je partner over deze zaken verwijten te maken. Ga leven vanuit jullie tegengesteldheid en zie hoe mooi het kan zijn als jullie proberen elkaar juist aan te vullen. Jullie moeten niet elkaars aanvullers zijn, maar elkaars aanvullers.

Hoofdstuk 4

Wat is een huwelijk?

Er zijn veel mensen die geen idee hebben wat een huwelijk – vanuit de Bijbel gezien – eigenlijk is. Natuurlijk hebben ze hun eigen idee en menen ze waarschijnlijk ook nog, dat hun eigen idee ook wel de bedoeling van God met het huwelijk zal zijn.

In een goed huwelijk zijn twee verschillende mensen, die eerst vreemden voor elkaar waren, samen gesmeed tot een echte en hechte geestelijke en lichamelijke eenheid, waardoor zij een heel bijzondere band met elkaar hebben. Het is de kunst om in een huwelijk van twee verschillende mensen zo'n hechte eenheid te maken: twee mensen – één echtpaar. Samen en hoe verschillend ook, toch één.

Veel mensen weten dat trouwen te maken heeft met trouw. Je belooft elkaar trouw en dat is dan een huwelijk, zo denken zij. Maar wat houdt die trouwbelofte in? Zij denken, dat ze beloven om altijd bij elkaar te blijven, om in één huis te wonen en voor elkaar te zorgen. Is dat het Bijbelse huwelijk? Zeer beslist niet! Mensen die dit denken hebben geen idee waarom het in het Bijbelse huwelijk gaat. Als een ongetrouwde broer en zus samen in het ouderlijk huis achterblijven en elkaar beloven, voortaan maar samen te blijven, hebben ze toch ook geen huwelijk? Ook al wonen ze samen in hetzelfde huis, ze wonen niet samen! Samen in één huis wonen, is dus niet de betekenis van het huwelijk. Samen eten betekent ook niet dat je een huwelijk hebt. In een restaurant eet je ook samen met anderen, maar je bent niet met hen getrouwd.

Je huwelijksbelofte in de kerk

Als een stel mensen “in de kerk” trouwt, wordt hen voorgehouden wat een Bijbels huwelijk is: Het is een verbond waarin je belooft om op een bepaalde manier met elkaar te leven! Het is een verbond dat ten overstaan van de wetgever op het gemeentehuis gesloten wordt en ten overstaan van God en de gemeente in een kerkdienst gesloten wordt. In de kerkdienst wordt niet slechts een zegen over het huwelijk gevraagd; er wordt een verbond gesloten! In dit verbond beloven man en vrouw veel meer aan elkaar dan alleen dat ze altijd bij elkaar zullen blijven. Ze beloven, dat ze elkaar zullen liefhebben en dat ze hun liefde aan elkaar zullen uiten, zoals alleen man en vrouw dit in een huwelijk doen. En zij beloven, dat ze met elkaar zullen leven, zoals de Bijbel dit voorschrijft! Daarbij beloven ze niet, dat zij slechts voor een bepaalde tijd op deze wijze zullen leven en hun liefde zullen uiten, maar dat zij dit hun hele leven zullen doen. Ook beloven zij, dat ze zich van alle andere mannen en vrouwen afzonderen om zich alleen aan elkaar te wijden.

Wat hiermee bedoeld wordt, is het volgende. Zij beloven, dat zij hun bijzondere liefde alleen aan elkaar zullen geven. Zij beloven, dat zij deze liefde tot uiting zullen brengen in een seksuele, dus lichamelijke, vereniging. Zij beloven, dat zij geen liefdesband met een andere man of vrouw zullen aangaan, dus geen seksuele relatie met een andere man of vrouw zullen aangaan, dus dat zij geen overspel zullen plegen en dat zij alleen een seksuele relatie met elkaar zullen hebben. Hiermee maken zij duidelijk, dat de seksuele relatie duidelijk maakt, dat deze mensen met elkaar getrouwd zijn, omdat er anders sprake zou zijn van overspel. Seks zonder huwelijk wordt in de Bijbel streng veroordeeld. Het is ontucht, overspel, hoerij, echtbreuk.

De Bijbelse formulering en instelling van het huwelijk

In iedere huwelijksdienst wordt benadrukt, dat het huwelijk niet een instelling van mensen is, maar van God. God heeft het huwelijk “bedacht” en God heeft bepaald wat het huwelijk is en hoe het gestalte dient te krijgen. Wat betekent dit? Dit zien wij heel duidelijk geformuleerd in Genesis 2:24, dat wij in verschillende vertalingen weergeven.

“Daarom zal de man zijn vader en zijn moeder verlaten, en zijn vrouw aankleven; en zij zullen tot één vlees zijn.” (Staten Vertaling)

“Daarom zal een man zijn vader en zijn moeder verlaten en zijn vrouw aanhangen, en zij zullen tot één vlees zijn.” (NBG 1951)

“Zo komt het dat een man zich losmaakt van zijn vader en moeder en zich hecht aan zijn vrouw, met wie hij één van lichaam wordt.” (NBV 2004)

Duidelijk blijkt uit deze verschillende vertalingen, dat het gaat om “één vlees worden”, dat is niets anders dan seksuele gemeenschap. Sommige christenen kunnen heel preuts doen als het over seks gaat, alsof het over iets heel werelds gaat, waarmee zij zich eigenlijk niet zouden mogen inlaten. Dat is eigenlijk alleen voor de mensen van de wereld. Is dat zo? Natuurlijk niet. God Zelf is de “Uitvinder” van de seks en God heeft gezegd, dat Hij wilde, dat man en vrouw in het huwelijk een seksuele relatie zouden hebben. Daarmee kunnen wij zeggen, dat seks een Goddelijke instelling – een Goddelijke opdracht! – voor gehuwden is.

De Here Jezus bevestigde later deze woorden uit Genesis, toen Hij zei:

“Hebt u niet gelezen dat de Schepper de mens bij het begin mannelijk en vrouwelijk heeft gemaakt?’ En hij vervolgde: ‘Daarom zal een man zijn vader en moeder verlaten en zich hechten aan zijn vrouw, en die twee zullen één worden; ze zijn dan niet langer twee, maar één. Wat God heeft verbonden, mag een mens niet scheiden.’”
(Mattheüs 19:4-6)

Jezus’ les voor gehuwden

Wat zegt de Here Jezus hier? Hij zegt, dat God wilde, dat man en vrouw in het huwelijk een lichamelijke eenheid zouden hebben, en dat ze deze lichamelijke eenheid niet mochten beëindigen. Natuurlijk bedoelde de Here Jezus niet, dat de mens 24 uur per dag seks moest hebben. Hij bedoelde, dat er in een huwelijk altijd een seksuele relatie diende te zijn. Wie de seksuele relatie beëindigde, zorgde er voor, dat er een scheiding kwam tussen man en vrouw. Heel duidelijk zegt de Here Jezus hier, dat als een man en een vrouw geen seksuele relatie meer hebben in hun huwelijk, zij leven als gescheiden mensen en in wezen vanuit Gods standpunt gezien ook gescheiden mensen zijn. Zij leven voor de omstanders niet als gescheiden mensen, voor God wel. Het zal duidelijk zijn, dat wanneer mensen als gevolg van ziekte of iets dergelijks echt geen seksuele relatie meer kunnen hebben, zij zichzelf niet het etiket van “gescheidene” moeten opplakken. Het gaat hier over gezonde mensen.

Het moet echter ook duidelijk zijn, dat als één van de twee in het huwelijk zegt, geen zin meer in seks te hebben en de seksuele relatie beëindigt, er wél sprake is van een echtscheiding! Dan ben je getrouwd en in feite ook gescheiden. Geen wonder, dat in de Bijbelse tijd een dergelijke houding een gegronde reden was om tot echtscheiding over te gaan! Ja, je leest het goed: onwil om een seksuele relatie te hebben, is vanuit de Bijbel gezien een geldige

reden tot echtscheiding! Want de zaak waarom het gaat in een Bijbels huwelijk, is in de eerste plaats de seksuele relatie. Het feit, dat velen in onze tijd hiervan niet willen horen en er anders over denken, zegt niets over God, maar zegt iets over henzelf. Het maakt duidelijk, dat – ook al doen ze zich nog zo vroom voor – ze uiteindelijk niet buigen voor de opdracht en de wil van God voor getrouwde mensen!

Zijn christenen anders dan niet-christenen?

Er zijn christenen die denken, zeggen en doen alsof christenen een heel ander leven hebben dan niet-christenen. Hiermee bedoelen zij o.a., dat de relatieproblemen die ongelovigen kunnen hebben, hun deur voorbij gaan. Er zijn christenen, die dan heel simpel kunnen zeggen, dat als problemen zich aankondigen, zij de Heer bidden om een oplossing en vervolgens zijn de problemen niet meer aanwezig, zo maken zij zichzelf en anderen wijs. Een dergelijke gedachtegang kom je – denk ik – meer tegen bij vrouwen dan bij mannen. Het probleem is echter, dat deze mensen vaak denken, dat de problemen echt opgelost zijn, terwijl hun partner teleurgesteld blijft zitten met het feit, dat de problemen helemaal niet opgelost zijn en dat de problemen alleen maar groter worden, omdat je elkaar nu helemaal niet meer begrijpt.

Eén van die hete hangijzers in menig huwelijk is iets, waar de Bijbel veelvuldig over spreekt en waar de Bijbel ook duidelijk richtlijnen en voorschriften geeft. Het is misschien moeilijk te verteren voor de moderne mens, ook voor menig moderne christen, dat de Bijbel zich met zijn of haar privéleven bemoeit, maar het is wel zo. In Zijn oneindige liefde en bezorgdheid voor de mens – en nu gaat het in het bijzonder over de getrouwde mens – heeft God in Zijn Woord duidelijke richtlijnen gegeven. Wij hebben het nog steeds over seks in het huwelijk.

Veel vrouwen hebben geen idee welke rol de seksualiteit in het leven van “de” man speelt. Ja, veel vrouwen hebben wel gemerkt dat – in hun ogen – hun man “oversekt” is, maar zo kunnen toch niet alle, of de meeste mannen zijn, zo menen zij. In een groep jonggehuwden maakte ik dit eens bespreekbaar.

Ik vroeg aan de vrouwen: “Hoe vaak denken jullie, dat je man aan seks denkt?” Sommigen zeiden: “Een keer per week.” Anderen: “Twee keer per week.” Verder kwamen ze niet.

Toen stelde ik de vraag aan de jonge mannen: “Hoe vaak denken jullie aan seks?” In koor riepen ze allemaal tegelijk: “De hele dag.” Grote verbazing bij de jonge vrouwen, vooral toen ze merkten dat hun eigen man dit ook geroepen had.

Er was zelfs een vrouw, die meende, dat dit toch een vertekend beeld van de relatie man-vrouw was, omdat haar man beslist niet zo was. Haar man was veel geestelijker, zo meende zij. Toen ik hem erbij haalde, moest hij erkennen, dat hij net was als de andere mannen en ook zo vaak aan seks dacht. Dit was op dat moment een verbijsterende ervaring voor haar. Dit had ze nooit van haar man gedacht. Ik was eigenlijk ook geschrokken. Geschrokken, omdat al die vrouwen geen idee hadden hoe belangrijk seks voor hun man was! Hier spraken ze blijkbaar niet over met elkaar.

Dit voorval betekent niet, dat alle mannen echt de hele dag alleen maar aan seks denken. Wees gerust, ze denken ook nog weleens ergens anders aan en het is ook niet zo, dat ze om de vijf minuten aan seks denken. Het laat gewoon zien, dat ze er heel veel mee bezig zijn. Het beheerst in zekere zin hun leven en denken. Er zijn heel veel mannen, die zeggen, dat als er geen seks meer voor hen zou zijn, het leven voor hen ook geen zin meer heeft. Zo belangrijk is seks voor de meeste mannen.

Een gevoelig onderwerp

Seks speelt een heel belangrijke rol in het leven van de mens. Het zorgt voor veel ontspanning; het kan helaas ook zorgen voor veel spanningen. Hoewel natuurlijk niet alle huwelijksproblemen door seks veroorzaakt worden, worden toch wel veel problemen door seks veroorzaakt. Hoewel ik mij geenszins met je privéleven wil bemoeien en mij terdege bewust ben, dat het onderwerp dat nu behandeld wordt, heel gevoelig ligt, wil ik niet doen alsof deze problemen er niet zijn en wil ik ook niet doen, alsof de Bijbel er niet over spreekt. Ook ben ik mij terdege bewust, dat deze problemen soms slechts bij één van de echtelieden speelt en niet bij beiden. Met de grootst mogelijke schroom en voorzichtigheid wil ik toch dit onderwerp aansnijden.

Het probleem ligt heel gevoelig, zowel voor mannen als vrouwen. Vrouwen beleven seks heel anders dan mannen. Vrouwen willen soms eerst helemaal voorbereid worden, terwijl mannen er bijna altijd wel voor in de stemming zijn. Terwijl op dit punt de mannen misschien heel “stoer” lijken, blijkt, dat ze hier juist ook een ongelooflijk klein hartje hebben. Een heel gevoelig hartje, dat zich heel snel gekwetst en bezeerd voelt. Zoals een vrouw het niet leuk vindt als haar man een minder leuke opmerking over haar borsten maakt, zo vindt een man het niet leuk als een vrouw zich wat vernederend uitlaat over zijn geslachtsorgaan. Dat is immers zijn mannelijke trots. Niet te geloven, hè dames, dat je daar nog trots op kunt zijn. Maar hij is het. Er is meer. Als hij zijn vrouw het hof probeert te maken en haar in bed wil hebben om te vrijen en ze wijst dit af, dan komt dit in de meeste gevallen en bij de meeste mannen neer op een ongelooflijke dreun. Dit is zo vernederend en pijnlijk, daar heeft de doorsnee vrouw geen idee van. De doorsnee vrouw zegt daardoor ook niet op een echt voorzichtige manier, dat ze het nu liever even niet heeft, maar morgen waarschijnlijk wel – of hij nog even kan wachten tot morgen? – maar zegt het recht toe,

recht aan, waardoor de man zich afgewezen voelt. Dit doet hem diep in zijn ziel heel veel pijn. Hebben jullie als man en vrouw daar ooit weleens over gesproken en dit aan elkaar uitgelegd en samen gekeken naar een oplossing, hoe dit het best besproken kan worden, zonder pijnlijke gevoelens? Waarom bespreken jullie dit niet?

Nogmaals Venus en Mars

Als kind werd (in mijn jeugd!) ons soms gevraagd, wat het verschil was tussen jongens en meisjes. We wisten het precies: meisjes hadden lang haar en jongens hadden kort haar. Ook hadden we gemerkt, dat je een meisje kon herkennen aan het feit, dat ze een jurk droeg, terwijl jongens een broek hadden. Ja, dat waren de verschillen tussen jongens en meisjes. We wisten in die tijd niet beter. Later ontdekten wij, dat er nog een verschil was: meisjes waren kattig. Zo gingen we meisjes met katten vergelijken en jongens met honden. Die meisjes waren kattige krenten en wij jongens, waren stoere honden. Het lijkt allemaal een beetje dom van ons uit die tijd. Toch zit er nog steeds een kern van waarheid in. In menig huwelijk staan man en vrouw namelijk als kat en hond tegenover elkaar.

Nu we het toch over “kat en hond” hebben: Sommige echtgenoten hebben de vreemde gewoonte elkaar te slaan. Dat kan al in de verkeringstijd beginnen en doorgaan in het huwelijk. In het begin moet zo’n klap “kunnen”, “het is zo erg niet”, “ik bedoel het niet zo erg”, enz. zeggen zij dan. Ongeacht of de man de vrouw slaat of de vrouw de man, dit kan niet en dit mag niet. Echtparen mogen elkaar niet slaan. Doe je dit toch, dan loop je grote kans, dat dit eens op verbittering uitloopt. En dan is het misschien te laat.

Terug naar het verschil tussen mannen en vrouwen – of tussen

jongens en meisjes – en het voorbeeld van kat en hond. Meisjes kunnen iets katachtigs hebben, jongens iets honds. Denk eens even aan honden en hun manier van plassen. De vrouwtjes doen zittend hun plas, de mannetjes blijven erbij staan en tillen hun poot op. Er is verschil in manier van plassen bij de honden tussen reu en teef. Hier hebben wij een opmerkelijk voorbeeld, dat wij tot op zekere hoogte kunnen toepassen op jongetjes en meisjes. Jongens zien dat hun vader staat als hij plast. “Zo plassen mannen” en zo willen zij het ook doen. Meisjes zien dat hun moeder zit bij het plassen en willen het ook zo doen. Soms wil een ondernemend meisje ook proberen staande te plassen, maar dat is meestal geen succes.

De opvoeding van een jongetje

Zodra een jongetje geboren is en een luijer om krijgt, zit men aan zijn piemeltje. Zijn hele leven wordt hij geconfronteerd dat hij een piemeltje heeft. Iedere keer als moeder hem een schone luijer omdoet, komt ze eerst aan zijn piemeltje en doet hem naar beneden. Als hij dan plast, plast hij naar beneden en worden niet al zijn kleren nat. Als hij daarna weer een schone luijer krijgt en moeder vriendelijke woordjes pratend zich over hem heen buigt, kan het gebeuren, dat hij gelijk weer plast. Hilariteit als hij midden in haar gezicht plast en toch ook plezier als moeder op tijd weg is met haar gezicht. Van baby af aan zorgt zijn piemeltje en zijn plassen voor plezier. Dat is toch heel anders dan bij meisjes. Ook al beseft de kleine jongen in het begin nog niets, het lijkt wel of hij snel leert! Hij leert dat zijn piemeltje iets leuks is en dat je ermee en erom kunt lachen.

Als hij eenmaal kan staan en net in bad geweest is en nog aangekleed moet worden, vindt hij het prachtig om nadrukkelijk met zijn piemeltje naar voren te komen en hem aan iedereen te laten zien. Zelf heeft hij op dat moment het grootste plezier.

Weer wat groter geworden voelt hij zichzelf haast een brandweerman. Wat kan hij goed richten en wat heeft hij een krachtige straal. Mijn huisarts noemde dat, dat je zoveel kracht had, dat je het cement tussen de stenen vandaan kon piesen. Dat kennen meisjes allemaal niet. Sommige jongens hebben weleens geprobeerd een klein brandje “uit te piesen”. Dat is jongensplezier. Een vrouw kan dat waarschijnlijk niet begrijpen. Wat hij ook zo goed kan, is richten. Als er maar een klein vuiltje in de WC-pot zit, richt hij zijn straal erop. Reken maar dat hij goed richt!

Als hij nog weer wat groter wordt, wordt hij meer en meer trots op zijn geslachtsorgaan en geeft hem vaak ook een naam. Zo kan hij het bijvoorbeeld over zijn “jongeheer” of over “Harry” hebben. Hij heeft ook allerlei uitdrukkingen als hij gaat plassen. Soms merkt hij als hij ‘s morgens wakker wordt of zomaar overdag, dat zijn plasser hard is en overeind staat. Zo groeit hij zijn hele jeugd op met de duidelijke aanwezigheid van zijn geslachtsorgaan. Dit zet zo’n stempel op zijn leven, dat het wel lijkt of zijn geslachtsorgaan zijn tweede ik geworden is. Hij is er trots op en zou hem voor geen goud willen missen.

Het verschil tussen jongens en meisjes

Zo met deze jeugdervaring gaat de jongeman het huwelijk in. Wat is zijn alter ego? Je hoeft vast niet lang te raden. Maar... wat is nu het instrument waarmee hij zijn liefde bewijst? Juist.

Dit kent een vrouw niet. Haar trots zit in haar borsten. Hoe toont zij haar liefde? Vaak met haar borst.

Mannen en vrouwen zijn op vele terreinen zo verschillend, dat een bekend gezegde luidt: “Vrouwen komen van Venus en mannen van Mars.” Hiermee wordt bedoeld, dat zij in feite niet echt elkaars

taal spreken en verstaan. Zelfs al gebruiken zij dezelfde woorden, dan nog kunnen vrouwen er iets anders mee bedoelen dan mannen en omgekeerd. Het blijkt heel moeilijk te zijn elkaars gedachten en gevoelens te begrijpen. Mannen en vrouwen denken en voelen heel anders. Zij beleven allerlei zaken heel anders. Terwijl de man vaak meer een verstandsmens is en via logica zijn doel wil bereiken, is de vrouw vaak meer een gevoelsmens, die op een meer emotionele wijze op haar doel afgaat. Dit wil natuurlijk niet zeggen, dat de man geen gevoel of dat de vrouw geen verstand zou hebben. Het betekent ook niet, dat we via de psychologie de man wat meer vrouwelijk moeten proberen te programmeren of de vrouw wat meer mannelijk. Natuurlijk, het verschil tussen man en vrouw kan groot zijn. Maar houd man en vrouw alsjeblieft uit elkaar. Probeer van een man niet een halve vrouw te maken en probeer van een vrouw geen halve man te maken. We hebben geen behoefte aan mannelijke “mietjes” noch aan manwijven. Blijf jezelf en leef zoals God je geschapen heeft en zoals God het wilde en bedoelde: Wees een echte man, een mannelijke man en wees een echte vrouw, een vrouwelijke vrouw!

God maakte het verschil!

Mannen en vrouwen zijn zo verschillend in hun denken door God geschapen, dat zij elkaar vaak niet begrijpen – ja, niet begrijpen kunnen. Het wordt dan helemaal moeilijk, als ze ook niet begrijpen, waarom ze elkaar niet kunnen begrijpen. Natuurlijk: mannen denken vaak dat ze de vrouwen wel begrijpen en vrouwen denken vaak dat ze de mannen wel begrijpen. Maar we begrijpen elkaar niet echt. Daarvoor zijn we te verschillend door God geschapen. Mannen kunnen dat tedere en emotionele en zorgzame van een vrouw niet begrijpen en vrouwen kunnen dat grove van een man niet begrijpen. Niet voor niets waren de soldaten in het verleden altijd mannen en zaten de vrouwen in de verpleging en

niet andersom.

Mannen kunnen heel flink doen, maar ze hebben soms maar een heel klein hartje en huilen soms in stilte heel wat af. Maar ze willen het vaak niet laten merken. Ze schamen zich voor hun eigen tranen en verdriet. Dat hoort niet bij een man, vinden ze. Vaak zijn ze ook erg onhandig als hun vrouw verdriet heeft en weten ze niet hoe ze moeten troosten. Erg hè, ze weten het gewoon niet. Het is niet voor niets dat God vond, dat de man het alleen niet kon redden en een helper nodig had in de vorm van een vrouw.

Dit betekent, dat een vrouw bij de huwelijksluiting een speciale taak op zich neemt. Als zij belooft, dat zij op Bijbelse wijze met haar man wil leven en als zij belooft, dat zij zal zijn, wat God bedoeld heeft, namelijk dat zij een helper zal zijn voor haar man, dan betekent dit ook, dat ze belooft, dat ze voor haar man zal zorgen. Die taak is haar in feite op het lijf geschreven. Kijk maar eens hoe het in de meeste huishoudens gaat. De vrouw regelt en bedisselt en zorgt ervoor, dat het gezin goed marcheert. Daarbij zorgt ze niet alleen voor hun kinderen, maar zorgt ze ook voor haar man. Ze helpt haar man onthouden wanneer hij wat moet doen. Ze zorgt voor zijn voedsel en kleding. Ze verpleegt hem als hij ziek is. Ze zorgt ervoor, dat hij zich netjes gedraagt. Noem maar op. Een vrouw die weet welke taak op haar schouders rust, heeft een heel bijzondere en mooie taak. Een taak, die God haar gegeven heeft!

Realiseer je, dat als jullie een verschil van mening hebben, de man het probleem meestal van zijn verstand benadert en de vrouw vanuit haar gevoel. Wat is het gevolg? Je hebt vanuit je eigen standpunt allebei gelijk, maar samen blijven jullie van mening verschillen. Je kunt er nu ruzie over maken, je kunt je ook realiseren, dat jullie de zaak vanuit verschillend standpunt bekijken. Natuurlijk kun je als man zeggen, dat je vrouw het niet

emotioneel maar verstandelijk moet bekijken. Kan ze dat, zoals jij als man dit kan? Of je zegt als vrouw tegen je man, dat hij het wat meer vanuit gevoelsoogpunt moet bezien. Kan hij dat, zoals jij als vrouw het kunt? Nee, als het goed is, zullen jullie altijd in bepaalde zaken van mening verschillen. Dat komt, omdat jullie niet twee mannen of twee vrouwen zijn, maar omdat jullie man en vrouw zijn. Overigens teken ik hierbij aan, dat dit niet betekent, dat jullie het nooit ergens over eens zullen zijn. Dat zou wel erg droevig zijn. Natuurlijk moet je het over een groot aantal zaken eens zijn met elkaar. Bijvoorbeeld over de vraag hoe je de kinderen wilt opvoeden. Nadat jullie het daarover eens zijn met elkaar, gaat de moeder het als vrouw doen en de vader als man – en heb je het verschil tussen man en vrouw weer. Zo zijn er veel zaken, waarin je het samen eens moet zijn, waarna je vervolgens weer vanuit je eigen wezen ermee verder gaat.

Wat ik verder gemerkt heb, is dat mannen en vrouwen soms op een heel verschillende manier iets aan elkaar kunnen vragen. De één kan zo'n vraag stellen, dat de ander niet weet hoe hij/zij hem moet beantwoorden. Iemand kan bijvoorbeeld in één zin twee vragen stellen, zodat je niet meer weet, welke vraag je nou als eerste moet beantwoorden of welk antwoord je moet geven. Of iemand stelt in één zin twee tegenovergestelde vragen. Moet je nu "ja" zeggen, of moet je juist "nee" antwoorden. Maak er geen ruzie om, maar probeer de humor er van in te zien en lach erom.

Als er thuis iets stuk is, wil menige vrouw weten, hoe het komt dat het stuk is. Een man interesseert het niet waarom het stuk is. Het moet gewoon gemaakt worden, meer niet. Als er aan zijn auto iets defect is en hij gaat naar de garage, vraagt zijn vrouw: "Heb je nog gevraagd hoe het komt, dat het kapot was?" Antwoord: "Nee." "Waarom heb je dat niet gevraagd, dat is toch belangrijk om te weten?" Antwoord: "Het interesseert me helemaal niks hoe het stuk gegaan is. Ik heb gekeken dat hij het goed gerepareerd heeft.

Dat vind ik belangrijk.” Wie van de twee heeft gelijk? De meeste vrouwen zullen zeggen: “De vrouw heeft gelijk.” De meeste mannen zullen het met de man eens zijn. Natuurlijk zijn er daarnaast nog mannen en vrouwen, die het met de andere partij eens zijn, maar zij zijn in de minderheid.

Terwijl mannen vaak heel simpel zijn, zitten vrouwen vaak heel gecompliceerd in elkaar. Terwijl een man haast een knop in zijn hersens lijkt te kunnen omzetten, zou een vrouw niet weten, waar zij die schakelaar zou moeten zoeken. Mannen kunnen daardoor heel snel over iets dat gevoelig ligt heen stappen, terwijl vrouwen er nog heel lang over nadenken en er vaak meerdere keren over willen napraten. Waar een vrouw weet, dat de hormonen een heel belangrijk onderdeel van haar leven zijn en haar gedachten, doen en laten beïnvloeden, gaat menigeen eraan voorbij, dat mannen hier ook behoorlijk last van kunnen hebben, ook al gaat het dan om andere hormonen. Maar die mannenhormonen kunnen het hele denken en functioneren van mannen ook onvoorstelbaar beïnvloeden. Een goede man zou op de hoogte moeten zijn van deze – door God gewilde en geschonken – hormonensituatie van zijn vrouw en er rekening mee houden, terwijl een goede vrouw op de hoogte moet zijn van deze – ook door God gewilde en geschonken – hormonensituatie van haar man en er ook rekening mee houden. Helaas blijkt in de praktijk, dat man en vrouw erg veel moeite hebben om rekening te houden met de werking van de hormonen bij hun partner, terwijl ze allebei meer rekening houden met hun eigen hormonenwerking.

Natuurlijk, ik ben een man. Veel vrouwen zullen al bij voorbaat menen, dat ik geen objectieve mening kan hebben, omdat ik als man bij voorbaat al vanuit de mannelijke belevingswereld schrijf. Ho, dames, nu niet te snel mij in een hoekje wegzetten. Ik ben inderdaad een man. Maar wel een man, die met veel vrouwen gepraat heeft en geleerd heeft echt naar vrouwen te luisteren. Een

man die zijn best gedaan heeft om vrouwen te begrijpen, om hen serieus te nemen. Een man, die zielzorger is; niet alleen voor mannen, maar ook voor vrouwen. Een man die niets liever wil, dan dat je aan het eind van je leven zult kunnen terugkijken op een mooi en gelukkig huwelijksleven, waarbij je overtuigd bent, dat je echt naar de wil van God als echtpaar geleefd hebt.

Ben je bezeerd?

Het is mogelijk, dat je in je jeugd bezeerd bent, heel erg bezeerd. Je bent misschien psychisch kapot gemaakt. Dat kan bij een jongen, als hij nooit eens wat liefde van vader en moeder gehad heeft. Veel ouders denken, dat meisjes om liefde vragen, maar dat stoere jongens geen liefde nodig hebben. De werkelijkheid is vaak juist andersom. Als het enigszins mogelijk is, zorgen meisjes er wel voor, dat ze liefde van hun ouders krijgen. Jongens doen dat anders. Die gaan vaak kattenkwaad uithalen, waardoor hun ouders boos worden, ze klappen krijgen en zo toch de nodige aandacht krijgen. Toch lijden ze er op den duur echt onder. Heb je in je jeugd de liefde en de aandacht van je ouders gemist? Hadden ze geen tijd en aandacht voor je? Had je het gevoel, dat je eigenlijk teveel was?

(Ben je bezeerd? Download het gratis eBook "[Verdriet en Leed](#)")

Iedereen wil het gevoel hebben ergens bij te horen. Wij willen ons niet eenzaam en alleen voelen. Wij willen graag, dat anderen iets om ons geven, dat wij meetellen, dat zij ons nodig hebben. Dat gevoel hebben wij nodig. Dat gevoel heeft je partner nodig. Dat gevoel hebben onze kinderen nodig.

Iedereen wil het gevoel hebben, dat een ander om hem/haar geeft en positief over ons denkt. Als onze ouders in onze jeugd ons het

gevoel meegegeven hebben, dat wij niet deugen, lopen wij nu waarschijnlijk met neurotische gevoelens rond.

Er was eens een vader, die toen zijn dochter een heerlijke taart voor hem gebakken had, deze in de vuilnisbak gooide en zei: “Ik lust jouw rommel niet.” Er was eens een vader, die zijn kind wilde leren, dat het niemand kon vertrouwen. Hij zette het kleine kind op de tafel. Hij stak zijn handen uit en zei: “Spring”. Toen het kind sprong, draaide hij zich gauw om en liet zijn kind op de grond vallen. “Zo”, zei hij, “dit leert je, dat je niemand kunt vertrouwen.” Sommige ouders zijn verschrikkelijk met hun kinderen omgegaan. Dit vergeten deze kinderen nooit meer, hoe oud ze ook worden.

Iedereen wil een beetje zelfvertrouwen hebben. Wij willen ons niet onzeker en verlegen voelen. Wij willen niet bang zijn voor andere mensen.

Wat we doen (en laten) en hoe we met anderen omgaan, hangt voor een groot deel af van hoe wij over onszelf denken, ons gevoel van eigenwaarde of juist gemis daarvan. Zoals je over jezelf denkt, zo reageer je. Zo doe jij het, zo doet je partner of kind het ook.

Het is goed, dat je je afvraagt: “Wie ben ik en hoe ben ik?” Ben je standvastig, evenwichtig, een sterke persoonlijkheid, die rust, zelfvertrouwen, liefde, warmte, harmonie en vrede uitstraalt, of ben je juist zenuwachtig, nerveus, gespannen, onevenwichtig? Hoe kom je over op je partner/kind? Hoe reageer je onder bijzondere omstandigheden, bijvoorbeeld als je haast hebt, onder druk staat, e.d.? Ben je dan snel nijdig? Praat je op een ruzie toon? Ken je jezelf?

Wij moeten leren, wat de Bijbel en de Bijbelse psychologie ons leren over de omgang met onze partner en de opvoeding van onze kinderen. Hierbij mogen wij niet uit het oog verliezen, dat het

beeld dat onze kinderen van God hebben voor een groot deel bepaald wordt door hun relaties met ons. Als een kind een liefhebbende en rechtvaardige vader heeft, zal het ook het juiste beeld van God hebben. Heeft het echter een negatief vaderbeeld, dan zal het ook negatief over God als Vader denken. Een jonge vrouw zei mij eens, dat zij zo'n moeite had met het feit, dat God "Vader" genoemd wordt. Zij zei: "Ik moet dan altijd denken aan mijn eigen vader, een grote viezerik. Ik durf niet eens bij hem naar de WC te gaan." Zo zijn er velen, die moeite hebben met het feit, dat God onze "Vader" is. Het roept bij hen te veel akelige herinneringen aan hun eigen aardse vader op. Daarom is onze opvoeding ook zo belangrijk voor het geloofsleven van onze kinderen. Vergeet hierbij niet, dat de Here Jezus Zelf reeds de vergelijking maakte tussen de hemelse Vader en de aardse vaders (Mattheüs 7:11).

Behoeftte aan lichamelijk contact

Vaak denken ouders, dat meisjes meer behoefte hebben aan lichamelijk contact dan jongens. Zij denken, dat jongens "als mannen" behandeld willen worden en dat aanhalen een vrouwelijke vorm van contact is. Feit is, dat jongens er vaak juist meer behoefte aan hebben dan meisjes. Terwijl de ouders hun dochters meer lichamelijk contact geven dan hun zonen, komen die zonen veel tekort en gaan daarop reageren. Een zoon heeft niet alleen behoefte aan lichamelijk contact met zijn moeder, maar juist ook met zijn vader. Een moeder of vader, die dit niet kan geven, moet zich bewust zijn, dat hij/zij psychisch niet goed in elkaar zit. Aan het kind mankeert niets. De ouder(s) is/zijn niet geschikt om kinderen op te voeden. De ouders hebben hulp nodig, niet hun kinderen. Zij zijn schuldig als hun zonen ontsporen.

Als een jongen ouder wordt, blijft de behoefte aan lichamelijk

contact bestaan, maar op een andere manier. Als klein kind wilde hij graag gestreeld en gekust worden. Nu hij wat groter is wil hij stoeien, ravotten, boksen, stompen, enz. Daarnaast blijven (grotere) jongens het heerlijk vinden, als ouders hen aanhalen, als zij bijvoorbeeld zich pijn gedaan hebben, erg moe zijn, ziek zijn of verdriet hebben. En als hij eenmaal verkering heeft en getrouwd is, zoekt hij dit bij zijn vrouw.

Het spreekt vanzelf, dat het voor meisjes ook belangrijk is om lichamelijk contact te hebben (ook met hun vader!), ook al laten sommigen niet merken, dat zij het missen. Toch gaan vaders vaak, als hun dochters wat groter worden, ophouden met lichamelijk contact. Het moet inderdaad anders, maar het moet niet verwaarloosd worden.

Er zijn echtgenoten die niet in hun jeugd geleerd hebben, dat lichamelijk contact belangrijk is. Nu houden ze er niet van, dat hun partner hen aanhaalt. Ze kunnen er haast van griezelen. Moet je je hierbij neerleggen? Neen. Zij zijn fout. Zij zijn gefrustreerd. Zij moeten hun eigen falen duidelijk onder ogen zien en gaan werken aan een veranderde situatie. Desnoods moeten zij professionele hulp inschakelen.

Psychische mishandeling in de jeugd

Een jongen (ook een meisje natuurlijk) kan er heel erg onder lijden, als zijn vader of moeder hem altijd voorhoudt, dat hij toch maar dom is en dat hij het nooit ver zal brengen in het leven. Ouders kunnen een kind psychisch vernielen, door het voor te houden, dat de andere kinderen liever, beter en knapper zijn. Dat is psychische mishandeling. Is het gek, dat zo'n kind later ontspoot en een lastpost wordt? Wie zijn dan de echte schuldigen van de rottigheid die dit kind gaat uithalen? Het kind? Nee, de

ouders. Dit wil natuurlijk niet zeggen, dat het kind op den duur ook zijn eigen verantwoordelijkheid niet moet leren verstaan.

Een onvoorstelbaar groot aantal meisjes heeft last gehad van seksuele intimidatie, incest, enz. Het kon stiekem gebeuren door een broer, maar vaak ook door de eigen vader. Vader, die van zijn eigen vrouw vaak niet meer bij haar “mocht” en die toch zijn seksuele ontlading zocht en dan maar naar zijn dochter ging. Buitenstaanders kunnen vaak niet begrijpen, dat zo’n dochter niet luidkeels alarm sloeg, niet naar de politie ging. Ach, zo’n jonge dochter was finaal overtroefd door haar vader, die haar vaak ook nog met allerlei bedreigingen onder druk zette. Vaak wist moeder wat vader deed, maar moeder deed alsof ze het niet wist. Moeder deed er ook niets aan. Moeder offerde vaak haar dochter op om zelf maar geen seks met haar eigen man te hoeven hebben. Dat was dan je eigen moeder. Als de dochter bij moeder klaagde, wimpelde moeder haar af en deed alsof ze sprookjes vertelde. Zo voelde de dochter zich verraden door haar eigen moeder. Ook kon een jongen langdurig misbruikt zijn door een pedofiel, die hem vervolgens bedreigde met de dood, als hij het tegen iemand zou vertellen. Dus zweeg hij en leed met angst en een afschuwelijk geheim. Wát een leed, wát een verdriet! Wat een frustraties daarna in je verdere leven. Wie kun je nog vertrouwen?

Het verhaal over Corrie ten Boom

Inmiddels zijn deze zonen en dochters slachtoffer geworden van het leed dat hun ouders hen aangedaan hebben. Ze zijn slachtoffer geworden en vaak slachtoffer gebleven. Ze zijn inmiddels getrouwd en nog altijd het slachtoffer van hun ouders. En dan komen allerlei lieve aardige vrome christenmensjes met één of ander boekje met één of ander verhaal van een man of vrouw die ook zoiets meegemaakt had en toen op een bepaald moment zijn

vader of moeder “zo maar” vergeven had. Dan komen de mensen met het verhaal van Corrie ten Boom die ook “zo maar” zo’n Duitse officier vergeven had. En die mensen zeggen: “Dat moet jij nou ook doen...”

Deze mensen vergeten echter, dat al deze leuke verhalen, niet de Bijbel zijn en dat de Bijbel wel wat anders leert. De Bijbel leert, dat er alleen sprake kan zijn van vergeving, als schuld echt beleden wordt. Niet zo maar te pas en te onpas op een zogenaamd vrome wijze schuld vergeven. Dat doet God ook niet. Hij vergeeft ons onze schuld ook alleen als wij onze schuld belijden (zie 1 Johannes 1:9). Als wij onze schuld niet belijden, vergeeft Hij ook niet! En het verhaal van Corrie ten Boom is ook anders dan verteld wordt. Deze Duitse officier heeft de Here Jezus leren kennen. Hij is tot bekering gekomen. Daarna heeft hij Corrie ten Boom opgezocht en haar zijn schuld beleden. Daarop heeft ze hem vergeving geschonken!

Wees niet langer een slachtoffer

Misschien ben jij ook slachtoffer geworden. Je bent inmiddels getrouwd, maar de pijn van het verleden blijft je achtervolgen. Ja, die pijn van het verleden, die frustraties uit je jeugd belemmeren je nog steeds om een goede partner te zijn en/of om een goede vader/moeder te zijn. Hoe lang blijf je nog slachtoffer? Natuurlijk, je bent vreselijk beschadigd, maar dat was “toen”. Je leeft niet in het verleden, je leeft in het heden en je kijkt uit naar de toekomst. Ga je nu echt je hele leven laten vergallen door wat je in je jeugd is aangedaan? Ga je de vreugde uit je gezin weghalen, door wat jou vroeger is overkomen? Ga je de last van het verleden nu op je partner en kinderen leggen? Moeten zij nu ook maar lijden? Is dat jouw liefde voor je gezin?

Sla dit boek nu niet meteen dicht. Word niet vreselijk boos op me. Denk niet, dat ik je niet begrijp. Ik begrijp je maar al te goed. Ik praat echter niet met je mee. Je bent op de verkeerde weg. Je bent niet onderweg naar meer vreugde en blijdschap. Nu doen je vader of je moeder het je niet aan, nu doe je het jezelf aan. Ja, door de rol van slachtoffer te blijven vervullen, vergal je je eigen leven en dat van je gezin. Je denkt dat je niet kunt ophouden slachtoffer te zijn. Dat kun je wel. Er is geen probleem zo groot of God kan je helpen om overwinnaar te zijn. In de Filippenzenbrief lezen wij:

“Ik vermag alle dingen in Hem, die mij kracht geeft.” (Filippenzen 4:13 NBG).

De Here Jezus geeft jou kracht om alle geestelijke problemen in je leven te overwinnen. Je kunt het. Hij helpt je.

Je kunt stoppen slachtoffer te zijn. Als je wilt, kun je nu het besluit nemen ermee te stoppen. Je kunt God vragen je te helpen het verleden achter je te laten en een nieuwe start te maken. Je bent geen machine, die geen eigen wil heeft. Jij hebt een eigen wil. Jij bent verantwoordelijk voor jouw daden en voor jouw leven. Niemand anders bepaalt of verknoeit jouw levensgeluk. Ook je ouders niet. Jij bepaalt het zelf. Ga er dan nu meteen iets aan doen. Neem een besluit. Zeg tegen je partner, dat je nu op dit moment wilt stoppen nog langer het slachtoffer van je ouders te zijn. Zeg tegen je partner, dat je niet langer in de greep van je ouders wilt zitten. Zeg, dat je je nu, met Gods kracht, uit de beknelling van je ouders losmaakt en doe het. En iedere keer als er een nare beknellende herinnering aan je ouders in je gedachten bovenkomt, zeg je meteen tegen jezelf: “Hieraan wil ik niet meer denken.”

Jij bent niet verantwoordelijk voor wat jouw ouders jou aangedaan hebben. Dit zullen zij zelf eens voor God moeten verantwoorden. Als ze gestraft moeten worden, laat God hen dan straffen. O.K., je

kunt hen geen vergeving schenken, als zij hun schuld niet belijden. Dat betekent, dat je hun schuld niet kunt wegnemen. Hun schuld blijft liggen. Die nemen ze misschien eens mee hun graf in. Dat is hun verantwoordelijkheid, niet de jouwe. Laat God maar met hen afrekenen. Dus... als ze nog leven, wijs hen op wat ze jou hebben aangedaan, als je dit nooit eerder deed. Aanvaarden ze het, dan kun je vergeving schenken. Dat moet je dan zelfs. Wijzen ze je opnieuw af, laat het dan verder over aan God. Probeer – als dat maar enigszins mogelijk is – wel contact met je ouders te blijven houden. Het zal een moeilijk contact blijven. Er blijft altijd iets tussen jullie in zitten. Er blijft een barrière. Jij kunt die barrière niet wegnemen. Laat het nu verder met rust.

En als je het niet laat rusten? Als je gewoon voortgaat als slachtoffer? Dat moet je toch zelf weten, zul je zeggen? Dat is waar, maar wat is de consequentie? Dan blijf je het leven van je partner en je kinderen verknoeien. Je berooft jezelf niet alleen van een heleboel blijdschap, je berooft je partner en je kinderen ook van een heleboel vreugde. Je zadelt hen op met het leed van jouw verleden. Is het niet erg genoeg, wat jij hebt meegemaakt? Moeten zij al dat leed en de gevolgen daarvan ook nog dragen? Zie je niet in hoe wreed dit is, hoe gemeen dit is? Daarom nogmaals: beëindig je rol van slachtoffer, word overwinnaar en ga een fijn leven tegemoet met hen die jou lief en dierbaar zijn!

Heeft jouw partner fouten?

Man en vrouw hebben bepaalde en verschillende verlangens van elkaar. Misschien heeft jouw partner deze in het verleden gehad en heb jij ze niet beantwoord en is hij/zij maar opgehouden erover te praten. Je partner zou graag willen, dat jij bepaalde dingen anders deed. Bespreek dit nog eens met elkaar en probeer eens om de ander tegemoet te komen en het voor hem/haar nog leuker te

maken, door met zijn/haar verlangens rekening te houden.

In elk huwelijk komen ruzies en spanningen voor. Zo “slijp” je je aan elkaar. Dit hoort er bij. Denk daarom niet, dat je de verkeerde man of vrouw getrouwd hebt en laat elkaar niet los. Houd elkaar juist vast en groei dichter naar elkaar toe. Probeer te leren van je eigen fouten en probeer te leren van de fouten van je partner. Kijk naar wat de ander irriterend vindt bij jou en probeer het anders te doen. Kijk niet alleen naar de fouten van je partner. Dat is makkelijk. Probeer je eigen fouten te ontdekken. Hoe? Ik zal het je vertellen.

In Romeinen 2:1 schrijft de apostel Paulus het volgende:

“Het oordeel dat u over anderen velst, velst u over uzelf, want de dingen die u veroordeelt doet u zelf ook.”

Paulus wijst hier op een heel belangrijk feit. Hij probeert ons duidelijk te maken, dat wij dezelfde fouten maken als anderen doen, en dat juist de fouten die ons bij anderen opvallen, de fouten zijn, die wij zelf ook maken. Het is vreemd, maar wij zien onze eigen fouten niet. Toch weten wij blijkbaar, dat deze fouten er zijn. Zodra een ander zo'n fout begaat, valt ons dit meteen op en leggen wij de vinger bij de zere plek. Weet je wat dit betekent? Iedere keer dat jij je ergert aan een fout van je partner, maak je duidelijk, dat daar ook je eigen fout zit. Je zegt niet, dat daar je eigen fout zit. Je doet het alleen maar voorkomen, of daar de fout van je partner zit. Maar je beschuldigt jezelf. Iemand die een beetje verstand van psychologie heeft, zal meteen naar jou kijken, als je je partner beschuldigt en hij zal denken: “Wie een ander beschuldigt, beschuldigt zichzelf – en – de pot verwijt de ketel dat-ie zwart ziet.”

Natuurlijk denk je, dat dit voor jou niet opgaat. Het kan waar zijn

voor andere mensen, maar niet voor jou. Misschien is het dan verstandig, als je Romeinen 2:1 nog eens leest, om er dan aan toe te voegen: “Maar voor mij geldt dit niet, Paulus. Je kunt dan wel denken, dat je door de Heilige Geest geïnspireerd bent bij het schrijven van deze woorden, maar nu heb je het toch echt mis.” Ik denk, dat je dit toch zo niet durft te zeggen. Het lijkt mij verstandiger om maar gewoon de boodschap van de Bijbel te aanvaarden!

In Mattheüs 7:1-5 lezen wij, dat de Here Jezus zei, dat wij allemaal de neiging hebben om de splinter in het oog van een ander te ontdekken en er over te vallen, terwijl wij de balk in ons eigen oog rustig laten zitten. Jij hebt ook een balk in je oog. Ik trouwens ook. Maar je valt over de splinter bij je partner. Hoe meer je kijkt naar de fouten van je partner en je eraan ergert, hoe meer je je eigen enorme balk probeert te verbergen. Als je eenmaal weet, dat je een balk in je eigen oog hebt – en jij, ja jij hebt die ook! – dan word je milder over de splinter van je partner.

Is er iets uit het verleden nog niet uitgepraat?

Realiseer je, dat je partner anders is dan jij bent. Hij of zij is precies het tegenovergestelde van jou. Dat is geen vergissing. Zo wilde God het. Zo heeft Hij jullie geschapen. Probeer je man of vrouw daarom niet zó te maken zoals jijzelf bent, maar probeer juist de schoonheid te ontdekken van het feit, dat jullie allebei juist zo heel verschillend zijn.

Dit “anders” zijn zul je bijvoorbeeld merken, als jullie ruzie hebben gehad en het weer goed gemaakt hebben. Dan kan het gebeuren, dat de man meteen seks wil, terwijl de vrouw daar eerst nog eens een nachtje over moet slapen. Neem een (half) uurtje de tijd, zodat zij wat kan acclimatiseren en jullie alsnog kunnen vrijen.

Het is mogelijk, dat jij in het verleden je eigen man of vrouw op een bepaalde manier eens of meermalen bijzonder gekwetst hebt. Het is misschien nooit uitgepraat. Zwijgen en gewoon verder gaan, is de gewoonte bij sommige echtparen. De pijn wordt alleen maar erger. Jullie hebben misschien geprobeerd het uit te praten, maar het is niet “echt” uitgepraat. Je partner moet er op bepaalde momenten nog altijd aan denken, ook al wordt er misschien nooit meer over gepraat. Hij/zij lijdt er nog altijd onder en zit er mee. Je doet er verstandig aan, hierover eens rustig met elkaar te praten en aan je partner te vragen, of er misschien zoiets is. Wees niet te gauw gerust, als de ander meteen zogenaamd luchthartig zegt: “Nee hoor.” Het kan heel diep zitten, waardoor het er niet na één vraag meteen uit komt. Neem er de tijd voor om dit te bespreken.

De verschillen tussen man en vrouw

Als wij een harmonieus gezin willen hebben, moeten wij eerst zorgen voor de harmonie tussen man en vrouw, waarna ook de harmonie ouder-kind aan de beurt komt.

Als wij twee uitersten tegenover elkaar zetten, kun je het volgende zeggen: Over het algemeen kun je zeggen, dat mannen vanuit hun verstand reageren en vrouwen vanuit hun gevoel. In de praktijk passen wij allemaal ergens tussen deze twee uitersten. Overigens heeft elk type persoonlijkheid zijn voor- en nadelen.

Opmerkelijk is het om te zien, dat baby's – ongeacht of het een jongetje of een meisje is – allemaal vanuit hun gevoel en niet vanuit hun verstand reageren. Dat onderscheid tussen jongens en meisjes komt pas later. Aan hun reacties kun je niet zien of de baby in de wieg een jongetje of een meisje is. Later wordt dat anders.

Mannen praten graag over feiten en materiële zaken, zoals politiek, sport, geld, auto, huis, werk, enz. Ze hebben moeite om een gesprek te voeren over emotionele zaken zoals liefde, angst, verdriet, eenzaamheid en teleurstelling, waarover een vrouw vaak weer gemakkelijker kan spreken. Vrouwen vinden het soms wel leuk om een mannengesprek te volgen, maar zij zullen zelf niet zo gauw een mannenonderwerp aansnijden. Onder elkaar zullen zij eerder over het gezin, de mode, damesbladen en mensen praten.

In het huwelijk wil een vrouw vaak ook over andere dingen praten dan de man. Dat kan wrijving geven. Hier moet je elkaar tegemoet komen.

Zetten wij de twee uitersten nog even tegenover elkaar, dan is de man iemand, die door zijn verstand bestuurd wordt en de vrouw is iemand, die door haar gevoel bestuurd wordt. Hoewel een man natuurlijk ook zijn gevoel en gevoelens heeft, weet hij daar vaak niet zo goed mee om te gaan. Hij heeft moeite om het onder woorden te brengen en om er met zijn vrouw of kinderen over te praten. Hij zal er zeker niet graag met anderen over praten. Zijn gevoelens zijn onderdrukt en verstopt. Toch kan hij er behoorlijk mee te maken hebben. Nu hij niet weet hoe hij ermee om moet gaan, kan hij er ook onder lijden. Het kan zelfs zijn, dat hij zich schaamt om er over te praten. Het kan zelfs zo ver komen, dat hij zich geen raad weet, als zijn vrouw met hem praat over haar emotionele problemen. Dan kan het gebeuren, dat hij dicht klapt of onverstandige antwoorden geeft of zich aan haar ergert, omdat ze zo “zeurt”.

Een vrouw is over het algemeen heel anders. Zij moet juist over bepaalde zaken spreken, waar haar man vaak het liefst over zwijgt. Zij kán er gewoon niet over zwijgen. Zij moet over haar hoop en verdriet, haar teleurstelling en haar angsten kunnen praten. En dat niet één keer, maar herhaaldelijk.

Man en vrouw moeten elkaar in deze verschillen leren kennen en waarderen. Zo breken zij elkaar niet af, maar vullen zij elkaar juist aan. Toch moeten beiden proberen te leren in de sfeer van de ander met die ander te praten. De vrouw moet leren op het verstandsniveau van de man te praten en de man moet leren op het gevoelsniveau van de vrouw te praten. Anders groei je uit elkaar en raak je elkaar kwijt. Dan komt op een gegeven ogenblik de uitspraak: "Mijn partner en ik kunnen niet meer met elkaar praten. Wij verstaan elkaar niet." Hier loopt de relatie stuk, ook de seksuele relatie. Bedoel ik hiermee, dat mannen een beetje vrouwelijk moeten worden en dat vrouwen een beetje mannelijk moeten worden? Dat bedoel ik zeer beslist niet. Man, blijf alsjeblieft man en vrouw, blijf alsjeblieft vrouw. Houd de schoonheid van jullie tegengesteldheid alsjeblieft in ere. Wat ik bedoel is dit: Probeer een beetje rekening te houden met het feit, dat je partner anders is dan jij bent. En probeer een beetje begrip op te brengen voor dit anders-zijn en anders-reageren van je partner.

Man, wees een helper voor je vrouw

Een vrouw kan een probleem hebben of verdrietig zijn, teleurgesteld of onzeker. Dat kan te maken hebben met haar eigen karakter. Het kan te maken hebben met haar eigen man of hun kinderen. Ze wil er dan graag een aantal keren over praten. Dat helpt haar bij de verwerking van het verdriet of de teleurstelling, waardoor ze het op een bepaald moment kan loslaten. Ze heeft het dan zo vaak verteld, dat ze er (min of meer) een punt achter kan zetten. In zo'n situatie zoeken de meeste vrouwen een luisterend oor bij hun man. Maar... deze man weet het op een bepaald moment wel. Het is iedere keer het zelfde liedje, zo kan hij reageren. Elke keer komt ze met het zelfde verhaal. De man vindt, dat zijn vrouw zeurt. Zeurt ze echt? Nee, ze herhaalt. Ze moet het

gewoon herhalen. Wat kan die man nu doen?

1. Hij kan zijn vrouw naar een goede psycholoog of psychiater sturen, of een andere hulpverlener en daarbij een hoop geld betalen, opdat deze hulpverlener naar de verhalen van zijn vrouw kan luisteren. Luistert zo'n hulpverlener echt altijd, of zou hij misschien weleens stilletje aan zijn vakantie denken? In ieder geval wekt een goede hulpverlener de indruk, dat hij echt luistert. Natuurlijk zijn er situaties (zoals depressiviteit of verwerking van bepaalde trauma's) waarin alleen een professionele hulpverlener kan helpen en niet de eigen echtgenoot. Dat is dus het geval als er echt iets mis is. Wij hebben het nu echter over gewone situaties, die in elk gezin voorkomen.
2. Hij kan tegen zijn vrouw zeggen, dat ze moet ophouden met zeuren. Zo dwingt hij haar om tegen haar vrouwelijke karakter in te gaan. Zo helpt hij mee aan het depressief worden van zijn vrouw. Uiteindelijk is hij daarmee ook niet gebaat.
3. Hij kan accepteren dat zijn vrouw haar verhalen vertelt aan haar vriendinnen en misschien wel allerlei mensen aanklampt om haar verhaal kwijt te kunnen. Nu ineens vindt hij het niet leuk, dat ze aan haar vriendinnen vertelt, wat ze van hem vindt.
4. Hij kan zelf de rol van psychiater vervullen en gewoon de moeite nemen om meerdere keren serieus naar zijn vrouw te luisteren.

Welke van deze mogelijkheden lijkt jou de beste?

Er zijn twee manieren waarop je je partner en je kinderen kunt bezien.

In de eerste tijd ben je zo in je eerste liefde, dat je geen fout bij de

ander kunt ontdekken. “Ik heb het liefste en mooiste meisje op aarde” zegt de verliefde jongen. “Wij hebben de mooiste baby.” zeggen de ouders, enz. Na verloop van tijd ga je elkaar beter leren kennen. Je partner is toch niet zo volmaakt, als je eerst wel dacht. Hij/zij blijkt zelfs veel onvolmaakter te zijn, dan je lief is. Nu kunnen wij echter omslaan en de ander gaan bezien als de meest onvolmaakte die er is. Er is niets goeds meer aan hem of haar.

Terwijl wij weten, dat niemand volmaakt is, lijken wij dit wel van onze partner of onze kinderen te verwachten. Nu hij/zij niet aan onze verwachting (meer) voldoet, zijn wij teleurgesteld en kunnen wij op zoek gaan naar een ander, die beter bij ons past, zo denken velen. Zij realiseren zich niet, dat zij bij die ander na verloop van tijd met dezelfde problemen te maken krijgen. Die ander blijkt ook weer onvolmaakt te zijn en ook weer voor de nodige problemen te zorgen!

Een Bijbelse les over het verschil tussen man en vrouw

Toen God de man schiep, vormde hij hem uit een hoop klei (Genesis 2:7). Dat lijkt kenmerkend te zijn voor het verschijnsel “man”. Je kunt hem in zekere zin nog altijd vergelijken met een bonk klei.

Toen God de vrouw formeerde, deed Hij dat uit een rib, die Hij onder het hart van Adam vandaan haalde (Genesis 2:21). Daarmee bleek, dat de vrouw geen bonk klei, maar veel meer een teder mens was, dan de meeste mannen zijn. Zij werd gevormd uit een rib, die God onder het hart van de man vandaan haalde. Zij heeft veel meer met het “hart” (dus met gevoel) te maken, dan de man.

Toen God de man schiep, zei Hij, dat het heel goed was (Genesis

1:31). God vond de man, die Hij Zelf geschapen had, heel goed. De man, die in zekere zin uit de klei getrokken was, kreeg van God het goedkeuringscertificaat!

Toen God de vrouw geschapen had, zei Hij niet nogmaals, dat zij ook heel goed was. Natuurlijk was zij heel goed en was God tevreden over haar. Hij had haar immers Zelf geschapen!

Toen God de man geschapen had, gaf Hij de opdracht om te heersen over de schepping. De man moest een soort koning zijn (Genesis 1:28). Later gaf Hij de man de opdracht om hard te werken aan en met de schepping (Genesis 3:17).

Toen God de vrouw geschapen had, gaf Hij haar de opdracht om een helper te zijn tegenover haar man (Genesis 2:18). Later gaf Hij haar de opdracht om te zorgen voor het nageslacht (Genesis 3:16).

God gaf de man een taak in verband met de wereld om hem heen. God gaf de vrouw een taak in haar gezin. Niet andersom. Dit betekent niet, dat een vrouw niet buitenshuis zou mogen werken. Het betekent, dat man en vrouw allebei een eerste opdracht hebben. Het vertelt waar hun eerste verantwoordelijkheid ligt.

Mannen en vrouwen hebben nogal eens moeite met het feit dat hun partner zo anders is dan zij zelf zijn. Hoe komt het toch, dat mannen en vrouwen zo verschillend zijn van elkaar? Het antwoord is heel simpel: God heeft hen verschillend gemaakt. God wilde niet dat man en vrouw elkaars evenbeeld zouden zijn. Hij wilde, dat ze elkaars tegenpool zouden zijn. Zó wilde Hij het en zó vond Hij het goed. Als God het zo gewild heeft en het zo goed vond, mogen wij dan protesteren en God verwijten dat Hij het niet goed gedaan heeft? Moeten wij dan blijven protesteren, dat onze partner zo anders is dan wij zelf zijn, of moeten wij gaan inzien, dat wij die ander juist moeten waarderen omdat hij/zij juist

tegengesteld is aan wat wij zelf zijn? Als God het goed vond, dat partners elkaars tegenpool zijn, moeten wij als gelovigen, God bekritisieren omdat wij moeite hebben met onze partner, of moeten wij gaan leren om juist die tegenpool in onze partner te gaan waarderen? Moeten wij uitgaan van de gedachte, dat wij het beter weten dan God, of moeten wij uitgaan van de gedachte, dat God het beter weet dan wij? Moeten wij eisen dat onze partner zijn/haar karakter gaat wijzigen, omdat wij dit met alle geweld eisen, of moeten wij de schoonheid van die tegenstelling gaan leren inzien en waarderen? Moeten wij de ander proberen te veranderen, of moeten wij bij onszelf beginnen?

In één van zijn boeken schrijft de bekende TV psycholoog, dr. Phil, dat één van de eerste eisen voor een goed huwelijk is, dat je begint jezelf onder handen te nemen. Je moet de verandering niet bij je partner verwachten, je moet hem bij jezelf zoeken. Jij moet zelf anders gaan denken. Je moet anders gaan denken over je partner en hoe het komt, dat hij/zij is zoals hij/zij is. Dit was de wil en de keuze van God. Aanvaard dat en leer het juist te waarderen in plaats van te bekritisieren.

Bekering in je huwelijk

De Bijbel roept ons op om tot bekering te komen. Het Nederlandse woord bekering in onze Bijbel is de vertaling van twee Griekse woorden: metanoia en epistrephein. Beide woorden laten zien, wat bekering inhoudt. Het zijn twee woorden die elkaar opvolgen; eerst metanoia en daarna epistrephein – niet andersom.

Het Griekse woord metanoia betekent “veranderen van denken”. De Bijbel roept ons op, als wij God willen volgen en God willen dienen, om dan anders te gaan denken. Anders denken over God, over de Here Jezus, over de Bijbel en ook over je naaste – dus ook

over je eigen partner!

In het Oude Testament komen wij het gewone Hebreeuwse woord voor bekering tegen. Het is teshuva, dat is bekering in de betekenis van: tot inkeer komen. Vanuit de grondgedachte van het Bijbelse Hebreeuws is “tot inkeer komen” zelfs beter dan het woord “bekering”, omdat bekering twee betekenissen heeft, die wij allebei moeten kennen:

1. Veranderen van gedachten, tot inkeer komen. Dat is dus het woord dat hiervoor beschreven werd.
2. Veranderen van levensrichting. Dat is het woord dat hierna beschreven wordt.

Vervolgens komt het tweede Griekse woord in beeld: epistrephein, dat “veranderen van richting” betekent. Het betekent, dat je nu anders gaat leven, dat je allerlei zaken die je eerst op de ene manier deed, of helemaal niet deed, nu wel gaat doen, of juist helemaal anders gaat doen. Je gaat nu echt God volgen en dienen. Je gaat God liefhebben boven alles en je naaste als jezelf. Je gaat de ander (dus ook je partner!) aanvaarden, zoals Christus jou aanvaard heeft! Dát is de opdracht die wij hebben in de Bijbel: “Aanvaard elkaar daarom ter ere van God, zoals Christus u heeft aanvaard.” (Romeinen 15:7) Het gaat om de eer van God; ook in je huwelijk. Je eert God, door je partner te aanvaarden, zoals de Heer jou aanvaard heeft. Hoe heeft de Heer jou aanvaard? Precies zoals je bent. Je hoefde niet eerst te veranderen of te verbeteren. Je mocht gewoon jezelf zijn, met al je fouten, gebreken en tekortkomingen. Zó moet je nu ook leren je partner te aanvaarden.

Dit betekent opnieuw, dat je niet moet eisen dat je partner verandert, maar dat jij zelf verandert. Jij moet leren om anders met je partner om te gaan. Jij moet leren om je eens wat minder aan je partner te ergeren, te storen of te stoten. Natuurlijk: je partner

maakt fouten, maar jij ook! Jij wilt dat je partner jou ook neemt zoals je bent. Erger je daarom niet aan je partner.

Het Spreukenboek maakt duidelijk, hoe mensen met elkaar kunnen omgaan en hoe het dus niet moet! Wij noemen enkele teksten.

“Een dwaas toont onmiddellijk zijn woede, wie verstandig is, zwijgt als hij beledigd wordt.” (Spreuken 12:16)

“Een dwaas maakt zijn ergernis aanstonds bekend, maar een schrandere bedekt de smaad.” (NBG)

“De woorden van een dwaas zaaien tweedracht, wat hij zegt leidt tot een vechtpartij. Met zijn woorden stort een dwaas zichzelf in het verderf, hij zet een valstrik voor zichzelf met wat hij zegt.”

(Spreuken 18:6,7)

“Het strekt een mens tot eer om ruzie te vermijden, een dwaas stort zich in een woordenstrijd.” (Spreuken 20:3)

“Ken je iemand die zichzelf veel wijsheid toedicht? Voor een dwaas is er meer hoop dan voor hem.” (Spreuken 26:12)

“Ziet gij een man die wijs is in eigen oog, voor een dwaas is meer hoop dan voor hem.” (NBG)

“Een dwaas geeft uiting aan al zijn gevoelens, een wijze houdt ze in toom.” (Spreuken 29:11)

“De dwaas laat zijn ganse toorn de vrije loop, maar de wijze houdt die in en doet hem bedaren.” (NBG)

Als je deze Bijbelwoorden leest, wat vind je dan van jezelf? Ben je niet vaak een dwaas? Natuurlijk, je zult je partner ook een dwaas vinden, misschien wel een grotere dwaas dan je jezelf vindt. Maar denk aan de waarschuwende woorden van de Here Jezus: Vergeet

de balk in je eigen oog niet, als je kijkt naar de splinter in het oog van je partner! Wordt het daarom niet tijd, dat de bekering effectief gaat worden juist in jouw leven? Moet je niet ophouden te proberen je partner zover te krijgen, dat hij/zij uit de bekering gaat leven, maar moet je het niet juist zelf doen? Moet je niet ophouden je partner te willen maken en vormen naar jouw beeld en jouw gelijkenis, zoals jij hem/haar wilt hebben. Moet je niet gaan accepteren, dat je partner door God gemaakt en gevormd is en dat je daar vrede mee moet leren hebben? Een uitzondering op dit verhaal is natuurlijk het aanvaarden van echte grove fouten van je partner. Maar probeer ook dan bij jezelf te beginnen met de verandering en probeer met liefde je partner te bereiken. Ieder mens is op een gegeven moment ontvankelijk voor liefde die je krijgt, juist als je een houding hebt van afstoten!

De psycholoog over de zwijgende man

De al eerder genoemde psycholoog Jeffrey Wijnberg schrijft wekelijks een column in De Telegraaf. In oktober 2005 schreef hij een prachtig artikel over “Zwijgzame mannen”. In dit artikel vertelt hij, dat vrouwen tegen hem steeds klagen, dat hun mannen zo zwijgzaam zijn. Hij vertelt, dat vrouwen soms zeggen, dat hun man wel autistisch lijkt, dat hij meer contact met zijn PC heeft, dan met zijn vrouw. Vrouwen klagen, dat mannen soms wel wat mompelen, maar nooit iets zinnigs zeggen. Hij vat het samen en zegt: “Het lijkt wel of alle vrouwen met hetzelfde type man getrouwd lijken te zijn: zwijgzaam, teruggetrokken, onbereikbaar en egocentrisch.”

Wijnberg vertelt, dat als vervolgens zo’n man bij hem op bezoek komt, dat die “afwezige” man dan ineens honderduit praat en ook over wat hij “van binnen” ervaart. Wijnberg trekt dan de conclusie, dat het de vrouwen zelf zijn, die op de een of andere

wijze hun man blokkeren en hem het zwijgen opleggen. De vrouw is zich hiervan absoluut niet bewust. Zij praat zoals ze is en zoals zij de zaken beleeft. Hierbij wil zij, dat haar man luistert. Bij dit luisteren moet hij goed opletten. Hij moet geen oplossing aandragen voor haar probleem, hij moet begrip tonen. En als hij het begrepen heeft, moet hij natuurlijk zijn mening geven. Maar die mening moet wel dezelfde mening zijn, als de mening die zij heeft. Anders vindt zij, “dat hij haar afvalt”. Dat ervaart zij als verraad, als een grote teleurstelling.

De psycholoog Wijnberg typeert de vrouw in haar relatie tot de man als volgt. Hij zegt, dat de man wel initiatieven mag tonen, maar niet zonder haar toestemming. Hij mag zeggen wat hem dwarszit, maar hij mag niet zielig doen. Hij mag vrolijk zijn, maar niet om zijn eigen grappen lachen. Hij mag verslag uitbrengen, maar niet langdradig zijn. Hij mag conflicten aangaan, maar niet met haar. Hij mag toenadering zoeken, maar niet met de bedoeling om met haar naar bed te gaan. Hij mag aanwezig zijn, maar niet storend. Hij mag behulpzaam zijn, maar hij mag haar niet het gevoel geven, dat zij het niet kan.

De meeste vrouwen zullen deze beschrijving natuurlijk herkennen en er hopelijk ook om kunnen lachen. Uiteindelijk is het toch ook iets vrolijks, als je jezelf hierin herkent. Zo is een vrouw nu eenmaal. Als je als vrouw dit leest en je realiseert je hoe je man is, begrijp je ook wel, dat het voor hem soms echt niet makkelijk is om precies te zijn, zoals jij als vrouw hem graag zou willen. Misschien kun je je dan ook voorstellen, dat een man soms zit te piekeren, hoe hij moet reageren, als hij in zo'n situatie terechtgekomen is. Hij heeft immers al zo vaak verkeerd gereageerd, terwijl hij dacht, dat hij nu eindelijk op de goede manier reageerde. Om niet opnieuw verkeerd te reageren, zal hij waarschijnlijk niets zeggen. En dat zwijgen maakt het voor de vrouw dan weer zo ergerlijk.

Wijnberg besluit zijn artikel met erop te wijzen hoe een vrouw haar man aan het praten kan krijgen. Het blijkt niet zo heel erg moeilijk te zijn. De man heeft immers best wel iets te vertellen. Hij zit waarschijnlijk zelfs vol verhalen en hij wil er misschien best wel over praten. Hij moet alleen een beetje geholpen worden. Hoe doe je dat als vrouw? Gewoon, door echt liefdevol aan je man te vragen: “Hoe gaat het met je?”

De “opgewonden” man

Regelmatig vertellen mensen mij, dat ze zo’n moeite hebben met de wijze waarop de ander reageert, met name voor wat betreft de seks. Hij zegt: “Ze zal nooit meer eens een arm om me heen slaan of me zo maar spontaan een kus geven.” Zij reageert: “Nee, want als ik dat doe, denkt hij meteen, dat ik met hem naar bed wil. Daar heb ik geen zin in.” Herken je het?

Ik geef in zulke situaties vaak een heel oneerbiedig voorbeeld en zeg: “Het is net als in het kippenhok. Kijk maar eens hoe hard de haan achter zijn hennetjes aan zit. Hij wil de hele tijd en zij proberen hem te ontlopen.” Ja, mannen zijn soms net haantjes. Dat kunnen ze ook niet helpen. Zo zijn de meeste mannen. Zo heeft God hen geschapen. Daar zul je mee moeten leren leven als man en vrouw.

Hoewel het voor de vrouw heel vervelend lijkt, dat haar man zo snel opgewonden raakt, zit daar toch ook iets heel bijzonders en moois in. Mevrouw, als je man nog snel opgewonden van jou raakt, is dat dan om teleurgesteld over te zijn, of zou je dan eigenlijk heel trots moeten zijn? Als je met een kleine kus of aanraking je man in vuur en vlam zet, betekent dit toch, dat hij nog steeds “stapel gek” op je is. Moet je dat vervelend vinden, of zou je daar nu ook eens het wonder van schoonheid en liefde in

kunnen ontdekken? Bekijk het nou eens van deze positieve kant. Realiseer je, hoe onvoorstelbaar belangrijk je voor hem bent en ga eens leren om God te danken voor een man, die nog altijd heel veel van je houdt!

Soms kan de verwijdering tussen man en vrouw zo ver doorgevoerd worden, dat het lijkt, of ze niet meer verder kunnen en zelfs overwegen te gaan scheiden. Ach mevrouw, als je daarna een andere man tegenkomt, die is ook weer zoals deze man is. Natuurlijk: als het gaat om andere karaktertrekken, dan is iedere man verschillend. Als het gaat om de seks, dan zijn de meeste mannen het zelfde. Dus heeft het geen zin om de ene man in te ruilen voor een andere...

Als de verwijdering tussen man en vrouw erg groot is, vraag ik meestal, of ze echt van elkaar hielden, toen ze hun gezamenlijke leven begonnen. Het antwoord is dan steeds bevestigend. Als ik vraag of ze eigenlijk in hun hart nog steeds van hun partner houden, of op z'n minst nog steeds van hun partner zouden willen houden, is het antwoord meestal ook bevestigend. Wat doen we dan? Maak hier gebruik van. Zeg nou eens gewoon allebei tegen elkaar, dat je eigenlijk nog van hem/haar houdt. Ook jij die dit leest en al een tijd dit niet meer tegen je partner gezegd hebt, zeg het nog eens. Liefde moet je uiten. Je moet je liefde niet opbergen in een eenzaam en stil plekje van je hart. Het heet niet voor niets, dat wij onze liefde moeten "uiten", dat is: wij moeten onze liefde tonen in daden en met woorden uitspreken.

Een belangrijke vraag: hoe, waaraan en waardoor merk je, dat je partner echt van je houdt? Zijn het kleine dingen, zijn het grote dingen? Ben je er zelf ook blij mee? Waardeer je de wijze waarop je partner zijn/haar liefde voor jou laat merken? Andersom moet de vraag ook gesteld worden: hoe, waaraan en waardoor merkt jouw partner, dat jij echt van hem/haar houdt? Zijn het kleine dingen,

zijn het grote dingen? Is hij/zij er zelf ook blij mee? Waardeert je partner de wijze waarop jij jouw liefde voor hem/haar laat merken?

Dames, luister even naar dr. Laura!

Ik kan mij voorstellen, dat vrouwen die het voorgaande gelezen hebben, nog steeds zullen denken, dat je in dit boek duidelijk kunt merken, dat er een man aan het woord is. Een man die ook de Bijbel citeert, zoals verder in dit boek nog duidelijk zal blijken en ook een man, die mannelijke psychologen citeert (Dr. Phil en Jeffrey Wijnberg) om zijn betoog kracht bij te zetten. Maar – zo zullen veel vrouwen die dit boek lezen, denken – er zal geen vrouwelijke psycholoog of therapeut zijn, die het met hem eens is. O, pas op, dames, want het komt eraan!

Dr. Laura Schlessinger is dé relatietherapeute in Amerika! Elke dag zijn er ongeveer 17 miljoen mensen die naar haar luisteren. Al dertig jaar is ze iedere dag op de radio. Zoals Dr. Phil de mannelijke therapeut is, die niet met de gangbare stroom meegaat, zo is dr. Laura de vrouwelijke therapeut die duidelijk tegen de gebruikelijke stroom ingaat. Ze streelt haar luisteraars niet lief over het bezerde hoofd, maar zegt hen keihard waar het op staat. Ze spreekt als vrouw tegen vrouwen en roept de vrouwen op om weer eens gewoon (lekker ouderwets), vrouw te worden. Er is ook in ons land een boek van haar verschenen, met de veelzeggende titel: “De juiste verzorging en voeding van echtgenoten.” In een toelichting op haar boek, deelde zij het volgende mee:

“De duizenden gespannen, ingezakte, saaie, teleurstellende, ergerlijke, frustrerende en zelfs schijnbaar gestrande huwelijken zouden in één klap nieuw leven kunnen worden ingeblazen als vrouwen nu eens zouden ophouden met klagen en zeuren en hun

man weer gaan geven waar hij behoefte aan heeft: respect, een goede maaltijd, een compliment en seks. Je zult zien dat hij een veel fijnere partner wordt.”

Zo roept zij de vrouwen op om de strijd aan te binden met hun relatiecrisis en zegt zij hen, dat zij niet moeten blijven kijken en wachten wat de man gaat doen.

Dr. Laura is het beslist niet eens met de uitwassen van de vrouwenbeweging en zegt, dat daar verreweg de meeste huwelijksproblemen uit voortgekomen zijn met als gevolg duizenden humeurige vrouwen die zich proberen staande te houden tussen baan, kinderopvang en partner. Ze wijst erop, dat deze vrouwen de opvoeding van hun kroost overlaten aan complete vreemden op een crèche en dat ze 's avonds te moe of te beroerd zijn om nog een fatsoenlijke maaltijd klaar te maken, om over een goed gesprek, een compliment of een vrijpartij maar te zwijgen. Ze houdt de moderne vrouwen voor, dat ze mopperen op hun echtgenoten dat de vuilnis nog niet is weggebracht, terwijl ze volkomen overspannen reageren als hij bij de een of andere gelegenheid vergeet een cadeautje mee te brengen. De vrouwen zien alleen maar de dingen die hij níet doet of niet gedaan heeft. Zij zegt: “De vrouw van vandaag is gaan geloven, dat ze niets waard is als ze thuis voor de kinderen zorgt. Zelfs hun eigen moeders zijn het gaan roepen. Ik help mensen de griezelige, wijdverspreide en duivelse boodschap te vergeten, dat getrouwde huismoeders geen complete vrouwen zouden zijn en dat mannen idiote, egocentrische seksmaniakken zijn die geen enkele betekenis hebben voor vrouwen en kinderen.” Ze houdt de talloze vrouwen die haar huilend opbellen, voor, dat ze zelf schuldig zijn aan het feit, dat ze hun huwelijk niet leuk meer vinden. Hoe hard ze de moderne vrouw ook aanpakt, al deze vrouwen zijn zich bewust, dat dr. Laura de zaken helder en duidelijk ziet. Vandaar dat zij inmiddels misschien wel honderdduizenden mailtjes en

telefoontjes ontving over deze huiselijke problemen. Deze kreeg zij van ontelbare vrouwen die zich onbegrepen voelen en een excuus zoeken voor hun onredelijke gedrag en even zoveel mannen die zich doodongelukkig en genegeerd voelen.

Dr. Laura houdt de vrouwen voor, dat de oplossing simpel is: vrouwen moeten keuzes maken. Zij houdt de vrouw voor, dat zij moeten ophouden met alles maar te willen. In klare taal zegt zij: “Het is toch ronduit onredelijk om begrip te eisen van je partner voor het feit dat je te veel aan je hoofd hebt en dus geen energie meer hebt om een intieme relatie te onderhouden? Hoezo moet hij begrip opbrengen voor het feit dat hij genegeerd wordt en kennelijk, na baan, kinderen en huishouden, de allerlaagste prioriteit geniet? Waarom zou hij er vrede mee moeten hebben, dat hij inwoont in zijn eigen huis en zij geen enkele moeite doet voor in feite het allerbelangrijkste van het leven, namelijk je relatie.”

Dr. Laura vertelt, dat het haar keer op keer verbaasd heeft, erger nog, dat ze ronduit geschokt is, als ze leest hoe vrouwen zichzelf een slachtofferrol toebedelen en helemaal niet doorhebben hoe verschrikkelijk verwoestend ze met hun huwelijk omgaan. Ze bellen haar op met de vraag of ze zonder hem op vakantie mogen gaan als ze wat vrijheid of lol willen, of ze niet met hem naar bed hoeven gaan, omdat ze boos, te moe of te druk zijn, of ze belangstelling moeten opbrengen voor zijn hobby's die ze heel vervelend vinden en of ze nu echt naar zijn familie moeten, terwijl ze haast geen tijd hebben en dus liever een dagje naar het strand gaan.

Dr. Laura ergert zich groen en geel aan de wensen van veel moderne vrouwen die er alles aan doen om de een of andere hufter aan zich te binden, zonder condoom te vrijen met een vent wiens achternaam ze mogelijk niet eens kennen, of met iemand die ze

toevallig leerden kennen te gaan samenwonen en daarbij de kans lopen kinderen met hem te krijgen – en dat alleen maar, omdat ze zogenaamd op zoek zijn naar liefde. Maar ze sterven nog liever, dan dat ze een eerlijke hardwerkende man (hun eigen man) de zorgzaamheid, aandacht en genegenheid geven die hij nodig heeft. Ze voegt eraan toe, dat “omdat mannen hun pijn en wanhoop niet op dezelfde manier uiten als vrouwen, sommige vrouwen denken dat mannen geen gevoelens hebben. In werkelijkheid kroppen mannen hun gevoelens op en proberen vrede te krijgen met het leven, en vooral met hun vrouw. Vrouwen zouden het hart, de ziel, bedoelingen of gevoelens van een man niet moeten meten aan hun eigen reacties, of die op basis daarvan interpreteren. Vrouwen huilen en praten, terwijl mannen niet stilstaan bij hun gevoelens, maar proberen iets aan de situatie te doen. Ik vrees dat mannen waardeloze ‘vriendinnen’ zijn, maar ze zouden zeer nuttige ‘partners’ kunnen zijn als vrouwen meer respect hadden voor hun uniekheid.”

Man, help je vrouw een beetje

Vrouwen kunnen soms een beetje moedeloos zeggen, dat ze aan zichzelf niet toekomen; een specifieke uitdrukking voor vrouwen. Een man zul je zoiets niet horen zeggen. Er zijn echter genoeg mannen, die geen tijd of gelegenheid hebben om eens een poosje tijd voor zichzelf te reserveren. Zou het niet beter zijn, als getrouwden zouden proberen “aan elkaar toe te komen”, dus tijd met elkaar te besteden in plaats van allebei tijd voor jezelf te besteden en geen tijd meer voor elkaar te hebben?

Naast de duidelijke taal van dr. Laura denk ik, dat mannen ook geroepen mogen worden om eens wat extra tijd aan hun vrouwen te besteden. Hoe? Door haar eens een beetje te helpen: tafel dekken, afruimen, samen de afwas doen of de vaat in de machine

plaatsen en het na reiniging eruit halen, de vuilnisbak buitenzetten en binnenhalen, eens gezellig bij haar op de bank zitten, niet achter je PC maar bij je vrouw zitten, een kopje koffie inschenken, gewoon gezellig bij haar zijn, enz. Man, verras je vrouw eens een beetje. Maak het leven voor haar ook wat leuker. Dat komt jou ook ten goede!

Vrouw, heb een beetje medelijden met je man

Sommige vrouwen kunnen zo lekker makkelijk zeggen: “Wat nooit went, is een vent.” Ik moet toegeven, dat mannen ook vreemde wezens zijn. Ze zijn vaak kleinzerig, erg met zichzelf ingenomen, hebben vreselijk veel plezier om hun eigen (in jullie ogen: onnozele) grappen (waar jullie vaak de humor niet van inzien), ze letten niet goed op, zijn vaak wat afwezig en luisteren vaak niet goed genoeg naar wat jullie allemaal zeggen. Hoe zou je als vrouw ooit aan zo’n vent kunnen wennen?

Vrouwen klagen vaak, dat hun man zo zwijgzaam is en dus zo weinig praat. Hij kan wel met mannen over zijn auto en zijn werk praten, maar hij luistert slecht naar zijn vrouw en hij kan ook slecht een goed gesprek met haar voeren, zo zegt zij. Hij lijkt wel op de afwezige aanwezige. Soms denken vrouwen dat hun man contactgestoord is. Ja, ja.

Maar lieve vrouwen, jullie praten op een andere manier dan mannen praten. Daardoor kunnen vrouwen vaak beter met andere vrouwen praten, terwijl mannen vaak beter met andere mannen kunnen converseren. Maar heus, jullie kunnen allebei luisteren en allebei praten. Als mannen praten en vragen stellen, verwachten zij, dat hun gesprekspartner een oplossing aandraagt als er een probleem is. Als een vrouw een vraag stelt, wil zij niet altijd antwoord op haar vraag, maar wil zij gewoon, dat je begripvol

luistert.

Mannen begrijpen vaak niet wat hun vrouwen bedoelen als zij praten. Zij denken, dat zij net als mannen (moeten) converseren. Daardoor begrijpen zij haar vaak verkeerd en reageren ze vaak verkeerd. Hij weet niet, dat zij begrip wil hebben en niet dat hij haar probleem oplost. Hij denkt, dat als zij hem om raad vraagt, hij dat eerlijk mag zeggen, ook als hij denkt, dat zij fout was. Hij begrijpt niet, dat zij dan het gevoel heeft, dat hij haar afvalt, want dat wil hij helemaal niet. Hij begrijpt niet, dat hij best enthousiast mag zijn en initiatieven mag ontplooien, maar dat hij eerst haar moet raadplegen en eventueel toestemming moet vragen. Hij begrijpt niet, dat hij niet zelf bezoek mag uitnodigen zonder eerst haar te raadplegen, want zij nodigt ook bezoek uit zonder dit met hem te overleggen. Waarom mag zij het wel en hij niet? Dat begrijpt hij niet. Hij begrijpt niet, dat zij hem verwijt dat hij zo weinig (echt!) praat en dat als hij dan een keer gaat praten, zij zegt, dat hij niet zo langdradig moet zijn. Hij begrijpt niet, dat zij hem als “de baas” wil zien, maar dat ze zelf stevig de touwtjes in handen wil houden. Hij begrijpt niet, dat zij graag eens een arm om haar schouder wil en dat, als hij het dan doet, het vaak het verkeerde moment is.

Toe vrouwen, zet eens een stapje vooruit en beantwoordt de volgende vraag: “Kun je begrijpen, dat je man jou niet begrijpt?” Zoals een kat en een hond elkaar niet begrijpen als één van de twee de staart heen en weer laat gaan (wat bij de hond een vriendelijke kwispelen is en bij de kat een teken van agressie), zo begrijpen man en vrouw elkaar ook vaak niet, zelfs niet als zij dezelfde woorden gebruiken. Wat is het leven toch moeilijk en wat zijn mensen toch gecompliceerd. Ja, mevrouw, ik begrijp het, ik moet schrijven: Wat zijn mannen toch gecompliceerd, maar dat vinden mannen juist weer van de vrouwen!

Generaliserend gesproken wil ik het volgende duidelijk maken: Mevrouw, als je denkt, dat je het fijn zou vinden als je man je ergens mee zou helpen, maar hij doet het niet, denk dan niet meteen, dat je man niet wil. Mannen zien gewoon heel veel dingen in het huis niet. Zoals veel vrouwen niet zien wat het probleem met de auto of de PC is, zo zien mannen niet wat er in huis moet gebeuren. Een man is in staat niet eens te zien als er een laag stof ergens op ligt. Hij zal dus niet uit zichzelf de boel afstoffen of gaan stofzuigen. Is het nou echt zo moeilijk om het gewoon even te vragen om iets voor je te doen. Sorry voor je man, maar aan je kinderen moet je toch ook vragen om iets voor je te doen. Je vraagt het. Doe dat dan ook gewoon bij je man en doe niet zo trots om liever de zogenaamde minste te zijn dan het hem te vragen.

**Wat verwachtte je van het huwelijk toen je trouwde?
Wilde je alleen liefde ontvangen, of wilde je juist ook
liefde geven? Wilde je, dat je partner er steeds voor jou
zou zijn, of wilde je er juist zijn voor je partner?**

Hoe sta je daar nu tegenover?

Hoofdstuk 5

Soorten liefde

Er zijn twee soorten liefde: Voorwaardelijke liefde en onvoorwaardelijke liefde. Beide soorten liefde kun je vinden tussen man en vrouw en tussen ouders en kinderen.

Voorwaardelijke liefde wil zeggen: Ik houd van jou als je van mij houdt en omdat je van mij houdt. Ik houd van je, als je precies doet wat ik wil en zoals ik het wil en als je in alles rekening met mij houdt.

Onvoorwaardelijke liefde wil zeggen: Ik houd van je, ook als je boos op mij bent of als wij ruzie hebben. Ik houd van je, ook als je anders bent of doet dan ik zou willen en zelfs als je weleens geen rekening met mij houdt. Ik houd van je, omdat ik van je wil houden. Ik houd van je, omdat wij door God bij elkaar gebracht zijn. Ik houd van je, omdat God Zijn liefde voor jou in mijn hart gelegd heeft, ja uitgestort heeft (vgl. Romeinen 5:5).

Deze liefde “kwetst het gevoel van mijn geliefde niet, zoekt zichzelf niet, wordt niet verbitterd en rekent het kwade niet toe.” Deze liefde “vergaat nimmermeer.” (1 Corinthe 13:5,8) Ik houd ook van je, omdat God wil, dat ik je liefheb. Wij moeten van het voorbeeld van God (d.i. Romeinen 5:5) leren, dat wij onze liefde ook in het hart van de ander (man/vrouw/kind) moeten brengen, ja deze daarin moeten uitstorten. Wij moeten (regelmatig) het hart van die ander vullen met onze liefde. Dan zal die ander gelukkig en tevreden zijn. Dat betekent, dat je ook (regelmatig!) tegen die ander zegt, dat je van hem/haar houdt. Dat moet je tegen je partner zeggen. Dat moet je tegen je kinderen zeggen.

Als je thuis niet geleerd hebt om zo over je gevoelens te praten en zulke dingen tegen een ander te zeggen? Dan doe je het maar niet? Dat is wel erg gemakkelijk. Nee: dan ga je het maar leren! Je gaat het dan maar gewoon, heel voorzichtig proberen om tegen die ander te zeggen. Dan sla je eerst maar eens “zomaar” je arm om die ander heen. Als je partner of je kind verbaasd reageert en vraagt waarom je dit doet, zeg je maar: “Gewoon, omdat ik van je houd.” Liefhebben kun je namelijk leren!

Ik was eens in Israël en sprak met een Arabische vrouw. Ze was een jonge vrouw en werkte in ons hotel. We spraken over haar wereld en onze wereld; de overeenkomsten en verschillen. We spraken ook over het huwelijk en over de wijze waarop het huwelijk tot stand kwam. Zij vertelde (tot mijn verbazing), dat zij enkele jaren eerder uitgehuwelijkt was aan een voor haar vreemde man. Ik dacht, dat dit dus een huwelijk zonder liefde was. O nee, zei zij, het is een huwelijk met liefde. Op mijn vraag hoe dit dan kon, antwoordde zij, dat zij als man en vrouw geleerd hadden om van elkaar te houden. “Liefde kun je leren”, was haar les voor mij.

Onze tijd

Wij leven in een bijzondere tijd, zowel voor mannen als voor vrouwen. Terwijl mannen in vroeger dagen overdag buitenshuis werkten, zorgden de vrouwen thuis voor het huishouden en het gezin. 's Avonds waren zij samen thuis op een enkele keer na als een van beiden naar een koorrepetitie of een verenigingsavond ging. Er was geen radio en er was geen TV. Mensen gingen op tijd naar bed en hadden voldoende nachtrust. Zij hadden als man en vrouw ook tijd voor elkaar.

Onze tijd wordt gekenmerkt door hard werken en stress. De werkdruk wordt steeds hoger en carrière maken wordt steeds

belangrijker. Om te “onthaasten” moet er minstens een avond gesport worden. De computer moet zijn geld ook opbrengen. Dat moet de TV natuurlijk ook. Als man en vrouw na de TV en de PC eindelijk naar bed gaan, zijn ze of beiden moe of is zeker één van beiden moe. Tijd voor elkaar voor wat betreft de seksuele relatie is er dan niet meer zo veel. En als dit dan weer spanningen oplevert en slapeloosheid, verlaat één van de twee het bed en keert terug naar PC of TV. Dit alles zien wij niet alleen in de wereld, maar ook onder christenen.

We gaan dan maar niet verder in op de vrouw, die ook buitenshuis werkt, waarna man en vrouw samen in de avonduren voor de maaltijd, het huis en de kinderen moeten zorgen, waardoor beiden al vroeg in de avond doodmoe zijn. Ze willen echter ook nog hun sociale contacten onderhouden. Dan komt de teleurstelling en de frustratie, dat alles niet zo gemakkelijk te verwezenlijken valt. Is dit nou het leven van de moderne mens? Is dit nou mijn leven, is dit “leven”, zo vraagt menigeen zich af. Wat is er voor gezelligs, als de man de ene avond buitenshuis is en de vrouw de andere avond? Is dit nou het leven, waarvan je droomde, toen je verkering had? Is dit nou het leven, dat je elkaar beloofde toen je trouwde...?

Er kunnen veel meer zaken genoemd worden, waardoor het huwelijk een deel van zijn schoonheid verliest. De vrouw kan zo opgaan in haar rol als moeder, dat zij vergeet, dat zij indertijd níet met haar vriend getrouwd is, omdat zij kinderen wilde, maar omdat zij van hem hield en met hem gelukkig wilde zijn. De man kan zo opgaan in zijn rol als kostwinner of in het beoefenen van een sport of in de gezelligheid met zijn vrienden, dat hij vergeet, dat hij indertijd níet met zijn vriendin getrouwd is, om haar hele avonden alleen te laten zitten.

Toen wij trouwden, hebben wij een grote verantwoordelijkheid op ons genomen, evenals een zware plicht. Wij beloofden, dat wij met

elkaar zouden leven, zoals de Bijbel dit voorschrijft. Die belofte heeft zowel te maken met onze liefdevolle zorg en gezelligheid, als ook met een levenslange seksuele relatie.

Mannen? Vreemde wezens!

Mannen kunnen vrouwen niet echt begrijpen, vrouwen kunnen mannen niet echt begrijpen, maar mannen begrijpen zichzelf eigenlijk ook niet echt. De man is voor zichzelf vaak ook een vreemd wezen!

Het volgende geldt de meeste mannen (dus niet echt alle mannen!).

Hij wil niet, dat zijn vrouw over hem “moedert”. Maar de meeste mannen redden het niet zonder het moederende “gezeur” van hun vrouw. Wie moet in huis zeggen dat de man zijn kleren moet ophangen, zijn bureau weer eens moet opruimen, enz. Dat moet de vrouw.

Een vrouw moet echter niet beginnen te moederen, want dat wil de man niet. Toch wil hij wel een beetje liefde, geborgenheid, tederheid en aandacht van zijn vrouw. Dan heeft hij toch weer iets van dat kleine kind in zich. Maar zeg dit niet tegen hem, want dit wil hij niet horen. Hij zal het ook beslist ontkennen!

Uit de praktijk van christenen

Als één van de echtelieden voor wat betreft de seksuele relatie op een gegeven ogenblik meent, dat hij/zij “het boek uit heeft” (of: zoals anderen zeggen: “Aan mijn lijf geen polonaise meer” of: “de room is eraf”), dan heeft zo iemand niet begrepen, wat de Bijbel bedoelt met een levenslange liefdesrelatie. Als mensen om een of

andere reden gaan scheiden, dan vinden wij dat heel verdrietig. Als wij echter zelf situaties creëren, die eigenlijk oproepen tot een echtscheiding, dan gaan wij daar vaak achteloos aan voorbij. Dan kunnen mensen menen, dat als een goed huwelijk van de seksuele relatie afhangt, het maar een wankel basis heeft. Vaak vergeten deze zelfde mensen, hoe belangrijk en vol verwachting zij voor hun huwelijk naar de seksuele relatie in het huwelijk uitkeken. Toen wisten ze wel beter!

God heeft in de seksuele relatie iets moois aan man en vrouw gegeven, zowel voor jonggehuwden als voor mensen die samen oud geworden zijn. Maar je moet er wel wat voor doen om het mooi en goed te houden. Dat betekent ook, dat je jezelf goed moet verzorgen. Wij hebben zeep niet om naar te kijken, maar om te gebruiken. Dat geldt ook de middelen, die ongewenste geur als slechte adem en transpiratie moeten bestrijden. Het betekent ook, dat je moet zorgen, dat je er leuk uitziet en netjes in de kleren zit. Waarom moet een ongetrouwd meisje wel proberen er leuk uit te zien voor haar vriend en hij voor haar, maar hoeft dat na de huwelijksdatum ineens (of een tijdje later) niet meer? Zorg dat je er leuk voor elkaar blijft uitzien, zelfs als je oud bent. Mannen, die hun vrouwen geen geld gunnen om leuke kleding te kopen of om het haar te (laten) verzorgen, doen hun vrouw tekort. Dat is niet in overeenstemming met de liefde, die wij als christenen juist zo hoog in het vaandel hebben.

De christelijke levenswijze

De apostel Paulus schrijft: *“Op gezag van de Heer zeg ik u dus met klem: ga niet langer de weg van de heidenen met hun loze denkbeelden. In hun geest heerst duisternis en ze zijn vervreemd van het leven met God, omdat ze hem niet kennen en hun hart voor hem gesloten hebben. Afgestompt als ze zijn, geven ze zich over aan*

losbandigheid en storten ze zich in allerlei zedeloze praktijken. Maar zo hebt u Christus niet leren kennen!” (Ephese 4:17-20)

In deze verzen deelt de Bijbel ons mee, dat christenen niet mogen leven op de manier zoals de ongelovigen dit doen. De Bijbel wijst erop, dat de ongelovigen een bepaalde manier van denken hebben, die bij de gelovigen niet gevonden mag worden (4:17). De Bijbel maakt hier duidelijk, dat de ongelovigen zich laten leiden door hun eigen gedachten, terwijl de christenen niet volgens hun eigen wil en gedachten mogen leven. Dit betekent, dat het voor christenen niet eenvoudig is om te leven, zoals God dit van hen vraagt. Zeker ook niet in het huwelijk. Terwijl ongelovigen niet geleid worden door de wil van God, moet dit bij gelovigen juist wel het geval zijn. Terwijl ongelovigen in hun omgang met elkaar zich hard tegen hard kunnen opstellen (4:18), mag hiervan bij gelovigen geen sprake zijn.

In Ephese 4:20 wijst de apostel Paulus erop, dat gelovigen een andere levenswandel en andere levenswijze dienen te hebben, dan de ongelovigen. In hun levenswandel dienen de gelovigen hun leiding te aanvaarden uit het Woord van God, ook als deze leiding indruist tegen de gangbare manier van denken en leven. Daarom moeten de gelovigen de oude mens afleggen¹ en zich niet meer laten gelden, zoals de mensen in de wereld dit doen of kunnen doen. Hun denken moet door de wil van God geschapen, herschapen zijn². Zij moeten een andere manier van denken hebben, dan de ongelovigen. Dat zie je bijvoorbeeld als vrouwen van de wereld roepen, dat zij baas in eigen buik zijn, dat gelovige vrouwen dan weten, dat zij dit niet zijn. Dat zie je als ongelovigen menen, dat het bij onze tijd hoort om naar seksclubs te gaan, dat gelovigen daar dan niet aan meedoen. Dat zie je ook in andere, zeer belangrijke zaken.

¹ ... dat u uw vroegere levenswandel moet opgeven en de oude mens, die te gronde gaat aan bedrieglijke begeerten, moet afleggen... (Ephese 4:22)

2 ... en dat u de nieuwe mens moet aantrekken, die naar Gods wil geschapen is in waarachtige rechtvaardigheid en heiligheid. (Ephese 4:24)

In Ephese 5:22-33 wordt dit in de Bijbel voor wat betreft het huwelijk verder uitgewerkt.³ In Ephese 6:1-3 gaat het over de relatie van de kinderen tot hun ouders. In Ephese 6:4 gaat het over de verantwoordelijkheid van de ouders. In Ephese 6:5-9 gaat het over de relatie tussen werkgevers en werknemers. De Bijbel maakt hiermee duidelijk, dat er ernst gemaakt dient te worden met de specifiek christelijke levenswijze.

3 Dit Bijbelgedeelte wordt onder het kopje “Instructies voor het huwelijksleven” toegelicht.

Eerder al was in Ephese 5:1-5 duidelijk gemaakt, wat de christelijke levensheiliging inhield; hoe een christelijke levensheiliging in een onheilige wereld diende te zijn. Ook wijst Ephese 5:15 erop, dat als je meedoet met de manier waarop de wereld leeft, je als een geestelijke dwaas leeft.⁴ Hierbij moeten wij ons realiseren, dat de Bijbel duidelijk zegt, dat de wijsheid van God een dwaasheid voor de wereld is. Leven zoals God het van je vraagt, ook in je huwelijk, betekent, dat je in de ogen van de wereld een dwaas bent. Het betekent, dat wij in deze studie ook Bijbelse feiten zullen zien, die ons misschien als dwaas, belachelijk en achterhaald zullen overkomen. Wij zullen echter Bijbelgetrouw moeten zijn en ons neerleggen bij zaken, zoals God Zelf deze aan ons meedeelt, ook al denken wij er anders over.

4 *Let dus goed op welke weg u bewandelt, gedraag u niet als dwazen maar als verstandige mensen.*

Voor alle duidelijkheid: wat wij hierna over het huwelijk zullen zien en de uitleg die bij de genoemde teksten gegeven wordt, zijn geen “uitvinding” of “bedenksel” van mij. Wij luisteren hierbij naar grote geleerden, die ons vertellen hoe door de eeuwen heen de genoemde teksten uitgelegd zijn.

Instructies voor het huwelijksleven

Paulus schreef het volgende over de relatie tussen man en vrouw:

“Vrouwen, erken het gezag van uw man als dat van de Heer, want een man is het hoofd van zijn vrouw, zoals Christus het hoofd is van de kerk, het lichaam dat hij gered heeft. En zoals de kerk het gezag van Christus erkent, zo moeten vrouwen in ieder opzicht het gezag van hun man erkennen. Mannen, heb uw vrouw lief, zoals Christus de kerk heeft liefgehad en zich voor haar heeft prijsgegeven om haar te heiligen, haar te reinigen met water en woorden en om haar in al haar luister bij zich te nemen, zodat ze zonder vlek of rimpel of iets dergelijks zal zijn, heilig en zuiver.

Zo moeten mannen hun vrouw liefhebben, als hun eigen lichaam. Wie zijn vrouw liefheeft, heeft zichzelf lief. Niemand haat ooit zijn eigen lichaam, integendeel: men voedt en verzorgt het, zoals Christus de kerk, want dat is zijn lichaam en wij zijn de ledematen. ‘Daarom zal een man zijn vader en moeder verlaten en zich hechten aan zijn vrouw, en die twee zullen één lichaam zijn.’ Dit mysterie is groot – en ik betrek het op Christus en de kerk. Maar ook voor elk van u geldt dat ieder zijn vrouw moet liefhebben als zichzelf, en dat een vrouw ontzag moet hebben voor haar man.” (Ephese 5:22-33)

In deze verzen worden enkele feiten en opdrachten voor man en vrouw genoemd, opdat zij een Bijbels en dus heilig leven met elkaar zullen hebben, ook met betrekking tot hun seksuele relatie. Als wij deze feiten vermelden, krijgen wij het volgende overzicht:

1. Mannen moeten hun (eigen) vrouw heel bijzonder liefhebben met net zoveel liefde als zij zichzelf, hun eigen lichaam liefhebben. Hun liefde voor hun vrouw moet zo groot zijn, dat hij vergeleken kan worden met de liefde van de Here Jezus voor Zijn Gemeente. Van Jezus' liefde weten

wij, dat het geen vragende liefde was, maar gevende liefde! Ook weten wij, dat het geen voorwaardelijke liefde was, maar een onvoorwaardelijke liefde. Toen er nog geen christen was die Hem liefhad, gaf Hij Zijn leven al voor ons!

2. De NBG vertaling (van 1951) zegt: Vrouwen moeten aan hun (eigen) man onderdanig zijn op dezelfde wijze als zij aan de Here Jezus gehoorzaam zijn. De NBV vertaling van 2004 zegt het als volgt: “Vrouwen, erken het gezag van uw man als dat van de Heer, want een man is het hoofd van zijn vrouw, zoals Christus het hoofd is van de kerk.” (Ephese 5:22,23) Zoals ze het verlangen hebben om de Heer echt gehoorzaam te zijn en Hem te dienen, zo moeten zij dit ook zijn bij hun man. Om te voorkomen dat vrouwen zouden denken, dat deze gehoorzaamheid aan hun man maar een beperkt aantal gebieden geldt en niet in alle situaties – dus met name niet in de situaties waarin de vrouw haar eigen weg wil gaan – staat er bij, dat de vrouw de man in alles gehoorzaam dient te zijn. Dat bij dit “alles” juist aan heel bijzondere dingen gedacht moet worden in de relatie man-vrouw blijkt uit vers 31-33.
3. In Ephese 5:33 staat een aanvulling op wat in vers 22 gezegd is. Terwijl eerst geschreven is, dat de vrouw haar man in alles onderdanig moet zijn, staat hier, dat de vrouw ontzag moet hebben voor haar man. Terwijl in vers 22 in de gebiedende wijs, dus als een opdracht, een bevel staat, dat de vrouw haar man onderdanig dient te zijn, staat in vers 33 het woord “moeten”. De vrouw moet ontzag hebben voor haar man!
4. In de relatie man-vrouw, is de man het hoofd van de vrouw. Zoals de Heer het Hoofd van de Gemeente is en de Gemeente Hem onderdanig is, zo is de man het hoofd van zijn vrouw en dient de vrouw zich ook naar hem te schikken. Schrik niet: het gaat hier niet over wat er aan de maaltijd gegeten dient te worden of iets dergelijks. Het gaat

hier in het bijzonder over de seksuele relatie, zoals wij hierna nog zullen zien.

5. De verzen 31-33 maken duidelijk waarover het in de voorgaande verzen gaat. Er wordt verwezen naar Genesis 2:24, een tekst die duidelijk maakt, dat hier gedacht moet worden aan de seksuele relatie in het huwelijk. Het gaat over het “aanhangen” van de man bij zijn vrouw, dat is het tot één vlees zijn van man en vrouw. Dat is niets anders dan de seksuele relatie.
6. Het feit dat hier Genesis 2:24 geciteerd wordt, maakt duidelijk, dat de boodschap die in het boek Genesis over het huwelijk gegeven wordt, niet achterhaald is. Het betekent, dat voor de uitleg van Gods wil, wij moeten kijken naar wat in Genesis door God over het huwelijk gezegd wordt.
7. Tot slot wordt nog eens nadrukkelijk gezegd, dat wat hier geschreven staat, een mysterie, een geheimenis is (5:32). Het is een geestelijke zaak, waar niet gemakkelijk vanaf geweken mag worden. Het gaat hier om de wil van God, opdat wij een gelukkig leven zullen hebben.

Helaas is een groot aantal christenen niet geestelijk genoeg om de lessen die de Bijbel leert over de relatie man-vrouw en over hun seksuele relatie, te aanvaarden. Mogelijk vinden zij zichzelf wel geestelijk, maar vanuit de Bijbel gezien, zijn zij het beslist niet. Zij leven niet naar de wil van God. Zij leven volgens hun eigen inzichten – en zijn daar vaak nog trots op ook! Zij kennen de volgende woorden uit het Spreukenboek, maar menen, dat die hen op dit terrein niet gelden.

“Vertrouw op de HEER met heel je hart, steun niet op eigen inzicht. Denk aan hem bij alles wat je doet, dan baant Hij voor jou de weg. Wees niet eigenzinnig, maar heb ontzag voor de HEER en ga het kwaad uit de weg.” (Spreuken 3:5-7)

Hoofdstuk 6

Wij luisteren naar de bijbel

Voor een christen is er niets zo belangrijk als luisteren naar wat God Zelf in de Bijbel ons zegt. Dat geldt de manier waarop wij God moeten dienen als wij ons direct tot Hem richten, dat geldt ook de manier waarop wij Hem dienen als het gaat om onze naaste. De Bijbel laat ons zien, dat je toont dat je God liefhebt boven alles en iedereen, als je je naaste liefhebt als jezelf. Wie is mijn allernaaste? Dat is mijn eigen partner. Wie is jouw allernaaste, die je moet liefhebben als jezelf? Dat is jouw partner. Ieder normaal gezond mens houdt van zichzelf. Veel mensen zijn zich dat niet bewust en denken, dat dit niet het geval is. Een heel simpel voorbeeld toont aan, dat jij ook van jezelf houdt. Stel, er staan twee stoelen: een gemakkelijke stoel en een ongemakkelijke, houten keukenstoel. Je mankeert niets waardoor je per se rechtop zou moeten zitten. Je moet een uur blijven zitten. Op welke stoel ga je zitten? Natuurlijk op de gemakkelijke stoel. Waarom? Omdat je niets om jezelf geeft, of omdat je juist wel om jezelf geeft. Natuurlijk, als jij een normaal gezond mens bent, dan houd je ook van jezelf. Zo moet je ook van je partner houden.

De Bijbel vertelt in een aantal zeer opmerkelijke teksten hoe God de zaken met betrekking tot ons huwelijk ziet en wil. Het feit, dat de meeste teksten in het Oude Testament staan, betekent niet, dat ze niet op jou van toepassing zijn. Andere teksten uit het Oude Testament pas je ook op jezelf toe. Trouwens, wij zagen in Ephese 5 ook al, dat er over het huwelijk geschreven werd, terwijl uit het Oude Testament geciteerd werd. Als de “huwelijksteksten” uit het Oude Testament in het Nieuwe Testament nog steeds geldig zijn, zijn zij ook nog steeds voor ons geldig!

Genesis 2:18 en 24

“God, de HEER, dacht: Het is niet goed dat de mens alleen is, Ik zal een helper voor hem maken die bij hem past. Toen liet God, de HEER, de mens in een diepe slaap vallen, en terwijl de mens sliep nam hij één van zijn ribben weg; hij vulde die plaats weer met vlees. Uit de rib die Hij bij de mens had weggenomen, bouwde God, de HEER, een vrouw en Hij bracht haar bij de mens. Toen riep de mens uit: ‘Eindelijk een gelijk aan mij, mijn eigen gebeente, mijn eigen vlees, een die zal heten: vrouw, een uit een man gebouwd.’

Zo komt het dat een man zich losmaakt van zijn vader en moeder en zich hecht aan zijn vrouw, met wie hij één van lichaam wordt.”
(Genesis 2:18,21-24)

De NBG vertaling heeft het laatste vers als volgt: *“Daarom zal een man zijn vader en zijn moeder verlaten en zijn vrouw aanhangen, en zij zullen tot één vlees zijn.”*

Na de schepping zag God, dat Adam alleen was in vergelijking met de dieren. Alle dieren waren samen, maar Adam was alleen. Dat betekent, dat als Adam naar de dieren keek, hij een verschil tussen hemzelf en de dieren zag. Waarin merkte Adam dat de dieren samen waren en hij alleen? Om die vraag te beantwoorden, is het misschien verstandig om te kijken waarin dit niet het geval was. Adam zag niet, dat de dieren met elkaar aan het praten waren en dat hij niemand had om mee te praten. Ook zag Adam niet, dat de dieren samen dingen maakten en aan het werk gingen. Adam zag, dat de dieren een relatie met elkaar hadden, waaronder een seksuele relatie, en voor nakomelingen zorgden.

Wij zagen reeds eerder, dat op grond van het feit, dat Adam alleen was, hij van God een vrouw kreeg en dat hij vervolgens de opdracht ontving om tot één vlees met haar te zijn. Hieruit blijkt,

dat de seksuele relatie tussen man en vrouw een opdracht van God is. Een seksuele relatie is daarom niet werelds, maar is een heilige zaak, omdat hij door God opgedragen is. Daarom is dit mooi en goed. Prof. Dr. G.Ch. Aalders geeft bij het “tot één vlees zijn” uit Genesis 2:24 het volgende commentaar: “En zo hebben wij hier dan de grond ordinantie voor de nauwe en onverbreekelijke eenheid tussen man en vrouw die in de huwelijksgemeenschap tot uiting komen moet.” Prof. Dr. Aalders zegt dus, dat de eerste opdracht die God aan man en vrouw in het huwelijk gegeven heeft, is dat zij tot één vlees moeten zijn. Zij mogen de seksuele relatie niet veronachtzamen. Deze relatie is een opdracht van God. Ja, de seksuele relatie was de eerste opdracht, die God aan man en vrouw in het huwelijk gaf! Het is niet alleen de eerste in een rij van meer opdrachten. God bedoelde, dat het ook de eerste in belangrijkheid zou zijn. De belangrijkste opdracht, die God aan man en vrouw in het huwelijk gaf, was de opdracht om een blijvende seksuele relatie te hebben. De opdracht is niet beperkt, totdat er kinderen zijn, of totdat één van de twee er geen behoefte meer aan heeft. Het is de grondopdracht; een blijvende opdracht!

Wij kijken naar nog iets belangrijks. *“God, de HEER, dacht: Het is niet goed dat de mens alleen is, Ik zal een helper voor hem maken die bij hem past.”* (Genesis 2:18) Wie was alleen, wie kreeg een helper en wie was de helper, die er was voor de ander?

Hier heb je niet zomaar een aardige Bijbels verhaaltje. Hier heb je een belangrijke ingreep van Godswegen in het leven van de mens.

Wij zien, dat de man alleen was. Wij zien, dat de vrouw de man moest helpen en dat dit met name te maken had met de seksuele relatie. Het zal voor veel vrouwen misschien even “slikken” zijn, maar de Bijbel leert niet, dat in de seksuele relatie de man er is voor de vrouw, maar dat de vrouw er is voor de man. De man was er niet om de vrouw uit haar seksuele eenzaamheid te verlossen.

De vrouw was er om de man uit zijn seksuele eenzaamheid te verlossen. God gaf de man niet aan de vrouw, opdat hij zich aan de verlangens van Eva kon aanpassen. Het was net andersom. De man is er niet om de vrouw te helpen. De vrouw is er om de man te helpen.

Wordt de vrouw hierdoor verlaagd tot een “hulpje” voor de man? Wie is er de hulpeloze, de zwakke? Juist dat is de eenzame man. De vrouw is in dit opzicht juist de sterkere. Hierdoor wordt de vrouw niet getekend als een zielige figuur, een soort hulpje in de huishouding. Het is net andersom. De eenzame man is in feite zielig, ook al zal hij dat waarschijnlijk voor geen goud willen erkennen. Hij heeft een echte helper nodig. De vrouw is zijn redder uit zijn eenzaamheid. Zij kan hem helpen. Zonder haar is hij eenzaam en hulpeloos.

Betekent dit dat de man als een egoïst mag leven en zich niets hoeft aan te trekken van de gevoelens en verlangens van zijn vrouw? Natuurlijk mag hij zo niet leven. Hij moet zijn vrouw liefhebben, zoals hij zichzelf liefheeft, leert de Bijbel. Zijn vrouw is geen machine of robot. Zij is zijn maatje, die zich liefdevol over hem ontfermt en hem bevrijdt uit zijn eenzaamheid.

De Bijbelse functie van de vrouw voor haar man

Hoewel ik sommige feiten al eerder in dit boek genoemd heb, herhaal ik ze voor de duidelijkheid toch nog een keer, omdat ik er nu wat extra informatie aan wil verbinden. Ik doe het ook, omdat op dit punt aangekomen, sommigen misschien al vergeten zijn, wat wij eerder als belangrijk constateerden.

Helaas hebben de meeste vertalingen de woorden van Genesis 2:18 niet letterlijk uit de grondtekst (Hebreeuws) weergegeven. Men

probeert er natuurlijk heus wel een mooie en begrijpelijke vertaling van te maken, maar men gaat er blijkbaar aan voorbij, dat wij hier juist naar de letterlijke tekst moeten kijken, om te begrijpen, wat God letterlijk bedoeld heeft. In het Hebreeuws horen wij, dat God het volgende zei:

“Het is niet goed dat de mens alléén is: Ik maak voor hem een hulp als zijn tegenover!”

In het Hebreeuws heet het niet, dat Eva bij Adam paste, al wordt dat ook bedoeld, er wordt in het Hebreeuws juist zo duidelijk gezegd, waarom zij bij hem paste: zij was zijn “tegenover”. Toen God de vrouw maakte en daarna aan Adam gaf, gaf Hij hem een vrouw, die precies tegenovergesteld was als Adam. De vrouw was niet alleen lichamelijk zijn tegenovergestelde, dat was zij ook psychisch. Eva reageerde volkomen anders dan Adam. Als een man boos wordt en schreeuwt, kan een vrouw juist in huilen uitbarsten. Als een man ergens niet meer over wil praten, kan een vrouw juist behoefte hebben om er nog uitgebreid over te praten. Op allerlei terreinen is de vrouw tegengesteld aan de man. Dat wordt tegenwoordig in de niet-godsdienstige wereld soms als belachelijk gezien, waarbij men op mannelijke manieren over vrouwen praat en vindt dat mannen en vrouwen allemaal hetzelfde moeten zijn en kunnen, enz. In de Bijbel wordt duidelijk gemaakt, dat een vrouw tegengesteld is aan de man. Zo heeft God de vrouw geschapen en zo heeft Hij het bedoeld en gewild!

Regelmatig vertellen vrouwen mij, dat het zo moeilijk is om met hun man om te gaan, omdat hij zo heel anders is. Met vrouwen kunnen ze vaak veel beter praten. Regelmatig vertellen ook mannen mij, dat het zo moeilijk is om met hun vrouw te praten, omdat vrouwen zo anders luisteren en reageren. Daar zit je dan: mannen vinden mannen normaal en vrouwen vinden vrouwen normaal. Mannen vinden, dat praten en omgaan met vrouwen niet

makkelijk is en vrouwen vinden, dat praten en omgaan met mannen niet makkelijk is. Hoe lossen we dit probleem op? Om deze mensen wakker te schudden, doe ik dat vaak op een beetje onconventionele manier. Tegen de vrouwen zeg ik dan: “Je moet maar een relatie beginnen met een andere vrouw en lesbisch worden, dan zijn alle problemen opgelost.” Tegen de mannen zeg ik: “Je moet maar een relatie beginnen met een andere man en homo worden, dan zijn alle problemen opgelost.” Deze benadering helpt. Zowel de man als de vrouw schrikt. Dit willen ze niet. Zo zijn ze niet. Daarop zeg ik: “Dit is de consequentie, als je een partner wilt, die jouw gelijke is. Als je een partner wilt, zoals God het bedoeld heeft, zul je moeten accepteren, dat je partner precies tegenovergesteld is aan jou. Je zult ermee moeten leren leven en je zult moeten leren de waarde hiervan te ontdekken. Zo vullen jullie elkaar aan en zo kunnen jullie samen een mooie eenheid vormen en elkaar helpen en bijstaan.” Deze onconventionele benadering werkt heel duidelijk. Zowel de man als de vrouw schrikken zo van deze zogenaamde oplossing, dat ze gaan inzien, dat God juist gewild heeft, dat ze elkaars tegenpolen zouden zijn.

Pastorale overwegingen

In onze dagen zouden wij zeggen, dat God voor een pastorale benadering koos, toen hij de eenzaamheid van Adam zag. God wist hoe Hij Adam geschapen had. Hij wist, welke problemen op Adams pad zouden komen en hoe hij door zijn eenzame situatie belemmerd zou worden in het dienen van God. Daarop gaf God hem zijn vrouw, opdat hij tot één vlees met haar zou worden, opdat hij dus een seksuele relatie met haar zou hebben, zodat hij in zijn geestelijk leven geen struikelblokken op zijn weg zou hebben.

Sta er a.u.b. even goed bij stil, dat toen Adam zich eenzaam voelde, God hem een vrouw gaf, opdat hij zijn leven met haar zou delen,

waardoor hij uit zijn eenzaamheid verlost zou zijn. Het huwelijk heeft God gegeven, om mensen uit hun eenzaamheid te bevrijden. God gaf juist ook de seksualiteit, om mensen uit hun eenzaamheid te verlossen. God kwam niet met een vrome, geestelijke toespraak bij Adam. God zei niet: “Adam, je hebt Mij toch? Ik kom elke avond even een praatje met je maken.” God zei niet: “Adam, als je de volgende keer je weer alleen voelt, moet je maar wat meer bidden, dat helpt.” Met dit soort vrome kreten lopen mensen elkaar soms te “bemoedigen”. God deed het anders. God wist wat Adam nodig had. Hij had een vrouw nodig om mee te leven, om lief te hebben, om zijn leven mee te delen, om mee te praten en om mee te vrijen. God wist precies wat Adam nodig had en God gaf hem wat hij nodig had.

Als mensen trouwen, moeten zij zich bewust zijn, dat de Bijbel zelf duidelijk maakt waarom man en vrouw zich aan elkaar dienen te verbinden. Hoe mooi en goed het is om samen de Bijbel te lezen en te bidden, je trouwt niet om dit voortaan te doen. Hoe mooi en goed het is om samen één huishouden te voeren, omdat dit financieel voordeliger is, daarom trouw je niet. Je trouwt om uit je eenzaamheid verlost te zijn en nu samen Gods opdracht te vervullen. Je gaat samen “leven”, samen praten, samen blij zijn en samen verdriet hebben en... als hoogtepunt: samen een seksuele relatie aangaan. Dat is een huwelijk. Zonder een seksuele relatie kun je wel zeggen, dat je een huwelijk hebt, maar je leeft niet volgens Gods wil met betrekking tot het huwelijk – waarbij wij het nu niet hebben over uitzonderingssituaties, waarin een seksuele relatie gewoon niet mogelijk is.

Als Gods geschenk als een last ervaren wordt...

De seksuele relatie is in veel huwelijken een probleem. Vóór het huwelijk denken de jongen en het meisje, dat zij in hun huwelijk

een langdurige en goede seksuele relatie zullen opbouwen. Na een bepaalde tijd blijkt echter vaak, dat “de seks” een probleem wordt tussen man en vrouw. Veel vrouwen willen niet meer zo vaak als de man wil, of zij willen misschien helemaal niet meer. Zij vinden dat het functioneel was om kinderen te krijgen en nu de kinderen er zijn, hebben zij er niet meer zo’n behoefte aan. Zij vinden, dat zij in deze moderne tijd het recht hebben om tegen hun man te zeggen, dat ze er geen zin meer in hebben en dat er alleen seks is, als zij willen, of dat er helemaal geen seks meer is. Deze houding kan nog versterkt worden door het gebruik van de pil, die voor meer liefde tussen man en vrouw zou moeten zorgen, maar in de praktijk juist voor meer koelheid tussen hen beiden kan zorgen.

Als in een huwelijk één van beiden geen zin meer heeft in seks of minder zin dan de partner, kan dit tot grote problemen leiden. Er zijn veel echtparen bij wie dit probleem speelt. Het kan leiden tot veel frustratie en spanningen.

Velen denken dat met name veel vrouwen hier last van hebben, maar “geen zin hebben” komt ook steeds meer voor bij mannen.

De behoefte aan seks is bij iedereen verschillend en daardoor heeft het weinig zin om aan te geven wat de normale behoefte is.

Naast het feit dat de behoefte verschillend is, komt vaak de vraag “hoe vaak” normaal is. Maar: wat is normaal en wie bepaalt dat? Als je aan iemand die elke dag behoefte aan seks heeft, vraagt wat hij normaal vindt, zal hij zeggen: “Iedere dag.” Als je het vraagt aan iemand die één keer in de maand genoeg vindt, zal hij je zeggen, dat hij dat normaal vindt. Er is dus geen antwoord te geven op wat normaal is, of wat de regel zou moeten zijn.

Het is natuurlijk niet onmogelijk om toch “iets” hierover te zeggen. Toen deze vraag eens aan Luther voorgelegd werd,

antwoordde hij, dat hij twee tot drie keer per week normaal en gezond vond. Als wij het vanuit de Bijbel bekijken, zoals 1 Corinthhe 7 het ons zegt, dan kun je gewoon zeggen, dat als één van beiden behoefte heeft aan seks, dan is het normaal, dat er dan aan die behoefte tegemoet gekomen wordt en dat er gevrijd wordt.

Er kunnen veel redenen zijn waarom iemand geen zin, minder of weinig zin heeft in seks. Als iemand zich niet lekker voelt door ziekte of spanningen, zal hij/zij geen zin hebben in seks. Het kan voor een vrouw het gevolg zijn van te weinig gezelligheid en intimiteit tevoren. Het kan ook zijn, dat iemand door lichamelijke of psychische oorzaak geen behoefte heeft aan seks of geen kans ziet om een gezonde seksuele relatie te hebben. Het kan zijn, dat er vroeger in het gezin een verkeerd beeld van seks opgeroepen is of dat door een trauma in de jeugd opgelopen er zelfs angst voor een seksuele relatie is. Ook is het mogelijk dat medicijngebruik de behoefte aan seks doet verminderen of zelfs helemaal doet verdwijnen. In al deze zaken dient de arts geraadpleegd te worden. Als het gaat om angst dat de kinderen je zullen horen of ineens je kamer zullen binnenkomen, kun je maatregelen nemen, die je zelf ook kunt bedenken. Om te beginnen kun je je kamer op slot doen.

De moderne, eenzame “Adam”

Als er niet of weinig gevrijd wordt, wordt de moderne man, die in zo'n situatie zit, een volgeling van de eenzame Adam. De man is niet echt alleen, zo lijkt het. Hij heeft vrouw en kinderen. Hij is echter wel eenzaam. Hij heeft de seksuele relatie nodig en mist die. Het gevolg is, dat hij nukkig wordt, dat hij onvriendelijk tegen zijn vrouw en/of kinderen wordt, dat hij lastig wordt voor de mensen om hem heen en dat hij ertoe komt om zich op andere terreinen te laten gelden. Hij kan onredelijk uit de hoek komen. Hij kan harde en liefdeloze opmerkingen tegen zijn vrouw maken. Hij kan zich

zó uiten, dat anderen zich kunnen afvragen wat er met hem aan de hand is.

Soms kunnen vrouwen zo heel simpel reageren op het feit, dat een heel groot aantal mannen naar een prostituee gaat. Juist ook veel getrouwde mannen bezoeken min of meer geregeld een prostituee. Waarom doen die mannen dat? Dames, vraag jezelf nou eens eerlijk af, waarom al die mannen dit doen. Vraag jezelf eens af, waarom ook mannen bij jou uit de kerk dit doen. Hebben ze geld teveel? Vraag jezelf eens af hoe het komt, dat zoveel getrouwde mannen met een jongere vrouw aanpappen. Denk je dat dit komt, omdat ze zo gelukkig in hun huwelijk zijn? Denk je dat het komt, omdat ze thuis een goede seksuele relatie hebben? Ben je zo simpel, dat je denkt, dat als jij de relatie “goed” vindt, hij de relatie ook wel goed vindt? Zou je je misschien ernstig zorgen moeten maken, dat je eigen man zijn rust ook zoekt bij een andere vrouw? Veel vrouwen denken, dat hun man dat niet doet. Dat denken al die andere vrouwen ook. Maar de prostituees zelf kunnen je heel andere verhalen vertellen.

Het kan zijn, dat de man een seksuele afwijking heeft en daarom naar de prostituees gaat. Het kan ook zijn, dat hij zelf de oorzaak is van zijn seksuele problemen. Het kan ook zijn, dat zijn vrouw de oorzaak is. Als hier in jouw relatie problemen zijn, durf je dit bij je partner aan te kaarten en eerlijk te zeggen, wat je mist en waar je eenzaamheid ligt?

Als pastor ken ik de moeiten van veel christenmannen, die zo graag dicht bij de Heer zouden willen blijven, maar het niet kunnen. Ze zijn te onrustig van binnen. Ze worden geremd in hun gebedsleven en hebben in de kerk de grootste moeite om echt naar de preek te luisteren. Sommigen gaan aan de drank om de leegte in hun hart kwijt te raken, anderen zoeken een vriendin. Maar ze willen geen van allen hun verdriet toegeven. Als iemand aan zo'n

man vraagt of hij een gelukkig huwelijk heeft en of hij gelukkig is met zijn vrouw, zal hij direct “ja” zeggen. Het is zo vernederend voor een man om hier te moeten erkennen, dat hij een probleem heeft. Dit raakt het diepste van zijn ziel. Dit raakt hem midden in zijn hart, in zijn ego. Als ik met deze mannen sprak, wilden ze het bij mij ook eerst geen van allen toegeven. Pas als ik hun vertrouwen echt had en toonde, dat ik hen echt wilde helpen, pas dan legden zij hun ziel bloot. Een ziel vol van leed en verdriet. Maar tegen hun vrouw hielden ze de schijn hoog en zeiden rustig: “Wat hebben wij toch een gelukkig huwelijk.” Dat was in feite nog het allerergste, dat ze zo toneel moesten spelen, om hun eigen vrouw niet te laten merken, hoe diep teleurgesteld en gefrustreerd ze in hun eigen hart waren.

In zijn geestelijk leven gaat de eenzaamheid die in zijn hart zit, ook een pijnlijke aanslag op zijn geloofsleven doen. Hij dwaalt af als hij de Bijbel leest. De Bijbel boeit hem niet meer. Hij heeft moeite met bidden. Hij heeft het gevoel, dat God ver weg is en dat hij in zijn eentje zijn eenzame strijd moet strijden. Hij verlangt, hij hunkert naar intimiteit met zijn vrouw, maar zij wil niet. Hij denkt terug aan vroeger, toen ze net getrouwd waren, toen zijn vrouw nog heel anders was en hij is intens verdrietig. Soms zit hij zelfs in de kerk om zich heen te kijken naar een leuke spontane vrouw en filosofeert hij erover, of deze vrouw ook is zoals zijn eigen vrouw...

Anderen verhardten zich en worden op hun werk of in de kerk lastige mensen, die kunnen proberen om hun wil aan anderen op te leggen. Ze reageren heel anders dan men van hen zou verwachten. Ze lijken onberekenbaar. Terwijl ze vriendelijke christenen zouden moeten zijn, lijken ze ineens wel ruziezoekers te zijn geworden. Ze willen macht en willen dat anderen zich naar hen voegen. Ze zijn gefrustreerd en proberen zo hun emoties kwijt te raken. Ze maken ruzie met hun vrouw en zien de zin van hun huwelijk niet meer in. Ze zijn diep teleurgesteld in het huwelijk en

in hun vrouw. Nu maken ze echter ook ruzie met mensen in de kerk. Ze schoppen soms tegen zogenaamde heilige huisjes. Ze liggen soms dwars, zijn onredelijk en kunnen zo gemeen zijn, dat ze zelf niet meer in de gaten hebben, hoe onredelijk, lastig, dwars en gemeen ze zijn.

Rabbi Yaakov Culi (1689-1732) schrijft in Me'am Lo'ez als commentaar bij de woorden, dat "Adam voor zichzelf geen hulp vond die bij hem paste" (Genesis 2:20): "Omdat de man vlees en bloed is, heeft hij natuurlijke verlangens. Het huwelijk kanaliseert deze verlangens in de juiste baan, waardoor hij behoedt wordt voor (seksuele) zonden." Bij Genesis 2:21,22 wijst hij erop, dat het verschil tussen man en vrouw en de seksuele relatie als doel heeft, dat zij elkaar kunnen helpen volgens het Woord van God te leven.

Genesis 2:23,24

Genesis 2:24 vertelt ons de opdracht die God gegeven heeft om in het huwelijk een seksuele relatie te hebben. Man en vrouw moeten één vlees zijn. Hiermee komt de vrouw eigenlijk weer terug op de plaats waar haar leven begonnen is. Terwijl Adam uit het stof der aarde geformeerd is, is Eva geschapen uit het lichaam van de man. Zij komt uit het vlees van de man. In de seksuele relatie bereiken zij daarmee hun hoogste vorm van eenheid.

Genesis 2:23 vertelt ons, dat toen Adam zijn vrouw Eva van God gekregen had, hij haar een bijzondere naam gaf. Terwijl hij zelf een "man" was, noemde hij haar "mannin". Zo staat het in onze NBG-vertaling. Dit lijkt erop, als zou de vrouw "de vrouwelijke man" zijn. Dat is niet de bedoeling van wat Adam zei. Eigenlijk kun je het woord dat Adam gebruikte niet goed vertalen. Het is het beste om eens te kijken hoe Adam en Eva in het Hebreeuws genoemd worden.

In het Hebreeuws heten de man en de vrouw Iesj en Iesjah (spreek uit: Iesj en Iesja). Als je het op de Hebreeuwse manier schrijft, merkt u, dat beide namen veel op elkaar lijken, maar dat er toch een groot verschil is. In allebei de woorden zit één letter die in het andere woord niet voorkomt. Dit wordt het best duidelijk, als wij beide woorden onder elkaar schrijven en alleen de medeklinkers schrijven, zoals dit in het Hebreeuws ook geschiedt. In het Hebreeuws worden namelijk geen klinkers geschreven. Die moet je er zelf bijdenken. Hier heb je de beide woorden:

i j sj = met klinkers wordt het als iejsj uitgesproken.

i sj h = met klinkers wordt het als iesjah uitgesproken.

In het bovenste woord zit een extra j en in het onderste woord zit een extra h. Als je, zoals de Joden dit doen, deze letters j en h samenvoegt, krijg je een nieuw woord, dat de korte versie is van de Naam van God, de korte vorm van Jahweh. Je krijgt dan: Jh of zoals het uitgesproken wordt: Jah. Deze korte vorm van de Naam van God komen wij tegen in veel namen in de Bijbel, zoals die van Elia, die dus eigenlijk EliJah heette.

De Joden wijzen erop, dat als man en vrouw samen zijn, zij iets van God in hun leven hebben. Zij zijn immers samen, omdat God hen bij elkaar gebracht heeft en hen aan elkaar verbonden heeft.

Er is nog iets bijzonders. Als je uit allebei de woorden die speciale extra letter weghaalt, dus als je de j en de h (die samen Jah, de Naam van God vormen) weglaat, krijg je twee keer hetzelfde woord, namelijk Isj, dat als esj uitgesproken wordt. Dit esj betekent vuur, oordeel. Zo maken de Joden duidelijk, dat als je God uit je huwelijk weglaat, je terecht komt bij het vuur van het oordeel. Met God vormen man en vrouw een bijzonder gezelschap in hun huwelijk. Zonder God zijn diezelfde man en vrouw in hun huwelijk aan het oordeel overgeleverd. Dit alles zullen velen graag

willen uitleggen als alleen betrekking hebbend op het geloofsleven. Als God echt in ons leven aanwezig is, dan is Hij ook als de Heer van ons leven aanwezig aan Wie wij gehoorzaam zijn. Dan zijn wij echt gehoorzaam en merken wij, dat wij gespaard worden voor het oordeel in ons leven, waardoor wij als man en vrouw een breuk in onze relatie krijgen. Dan zijn wij ook gehoorzaam met betrekking tot de door God bevolen seksuele relatie!

Genesis 3:16

Nog een opmerkelijke tekst over dit onderwerp: *“Tegen de vrouw zei Hij (God): ‘Je zwangerschap maak ik tot een zware last, zwoegen zul je als je baart. Je zult je man begeren, en hij zal over je heersen.’”* (Genesis 3:16)

In dit vers gaat het over de seksuele relatie en het krijgen van kinderen. Hieraan vastgekoppeld staat, dat God tegen de vrouw gezegd heeft, dat de begeerte van de vrouw naar de man zal uitgaan, terwijl de man over de vrouw zal heersen. Dit “heersen” gaat niet over het uitgeven van geld of het kopen van kleding. Het gaat over de seksuele relatie. Wat het seksuele leven betreft, zal de man de vrouw overheersen. Dit betekent, dat de vrouw in deze zaken onderworpen is aan haar man en zij hem niet mag weerstaan of verhinderen.

Op dit moment zal een aantal vrouwen afwijzend reageren. Deze uitleg lijkt hen een uitleg die de schrijver van dit boek zelf bedacht heeft. Deze uitleg willen zij niet en deze uitleg accepteren zij niet. Lieve dames, kijk nog eens rustig naar deze woorden uit de Bijbel en lees gewoon wat er staat. Je ziet toch ook, dat dit niet een zelf bedachte uitleg van de schrijver van dit boek is, maar dat God Zelf dit echt zegt. Het is misschien even slikken voor je. Maar toon je een goed christen. Laat zien, dat je Gods Woord als heilig en

onfeilbaar aanvaardt en accepteert wat God hier zegt. Ja, wat God hier ook tegen jou zegt!

Als wij weer even naar de Hebreeuwse grondtekst kijken, blijkt, dat hier het volgende staat: “Tot de vrouw heeft Hij gezegd: in veelvoud vermeerder ik je pijniging en je zwangerschap, met pijn zul je zonen baren; op je man richt zich je hartstocht en hij zal je overheersen!” Het gaat over hartstocht, waarbij de man de vrouw zal overheersen. Het gaat hier echt niet over het kopen van nieuwe meubelen!

Prof. Dr. G.Ch. Aalders schrijft in de Korte Verklaring bij dit vers, dat hij “het vonnis over de vrouw” noemt: “Dit ‘begeren’ is zoveel als de ‘neiging’, de ‘aandrift’. Wij hebben hier te denken aan de neiging in de vrouw om de geslachtelijke gemeenschap met de man te zoeken. De bedoeling is dus, dat al de zwaarigheid die er aan de zwangerschap verbonden is, haar daarvan niet zal terughouden. Als onderdeel van het vonnis beduidt het dus, dat de vrouw zich aan de uitwerking daarvan niet zal kunnen onttrekken door zich van geslachtelijk samenleven met de man te onthouden. Al weet ze welke smarten haar wachten, ze zal door een onweerstaanbare drang toch gedreven worden om datgene te zoeken wat haar die smarten brengen zal. Zo zal ze er zelf toe bijdragen om haar vonnis te doen in vervulling gaan.

Ten slotte wijst het *‘hij zal over u heerschappij voeren’* op de ondergeschikte positie van de vrouw. Van een *‘hulp die bij hem past’* (2:18), een gelijkwaardige helpster, wordt ze tot een onderdane van de man gedegradeerd. Het woord *‘heerschappij voeren’* is hetzelfde woord dat gebruikt wordt om de regeermacht van een vorst aan te duiden.” Tot zover Prof. Dr. Aalders. Verder wijst Prof. Aalders erop, dat haar straf dus is, dat ze “als een ondergeschikte onder de man komt te staan en dat deze vernedering een vloek is.”

Zoals de man door de zondeval een vloek over zich afgeroepen heeft en hij geconfronteerd wordt met doornen en distels bij het bewerken van de aarde, zo is ook de vrouw geconfronteerd met de vloek van de zondeval. Zoals de man – ook al is hij een christen – zich niet kan bevrijden van de vloek van de zonde en hij nog steeds te maken heeft met doornen en distels, met tegenslagen en teleurstellingen in zijn werk, zo is de vrouw – ook al is zij een christen – niet van de vloek op de zondeval bevrijd. Zoals ons werk geen zonde is, maar de tegenslagen wel een straf zijn, zo is ook seks geen zonde, maar is de onderworpenheid van de vrouw aan de man wel een straf op de zonde. Het feit, dat het hier gaat over zonde van Adam en Eva, waar wij allen nog steeds de strafgevolgen van dragen, is niet in strijd met de boodschap van het Nieuwe Testament, maar wordt in het Nieuwe Testament juist bevestigd, zoals wij in Ephese 5:22-33 zien.

Prof. Dr. A. van Selms schrijft in “Prediking van het Oude Testament” bij dit vers: “Niettegenstaande de smartelijke gevolgen van het seksueel verkeer gaat de drang van de vrouw toch naar de man uit. De Victoriaanse schijnheiligheid loochende dit. Vandaar nog steeds de populaire voorstelling van de oermens, die zijn vrouw eerst bewusteloos moest slaan voor seksueel verkeer zou kunnen plaatsvinden.” Ook hij wijst erop, dat het heersen van de man over de vrouw een oordeel van God is. Hij schrijft: “Het heersen van de mens over de dieren is een scheppingsorde, maar de heerschappij van de man over de vrouw is een oordeel.”

In de seksuele relatie wordt hier over het “begeren” van de vrouw gesproken en over het “heersen” van de man. De Talmud zegt, dat dit verschil betekent, dat de vrouw in haar hart naar de man verlangt en dat de man tegen zijn vrouw zegt, dat hij een intieme relatie met haar wil. De grote Joodse geleerde, Rashi wijst erop, dat het woord “begeren” van de vrouw wil zeggen, dat zij naar een seksuele relatie met haar man verlangt.

Seks in een huwelijk is normaal

Als de Bijbel zo openhartig over de seksuele relatie tussen man en vrouw schrijft, maakt dit duidelijk, dat – hoe vreemd het misschien ook moge klinken – de seksuele relatie tussen Adam en Eva net zo normaal was als eten en drinken. De vrouw was geschapen ten behoeve van de man, zo leert de Bijbel. De man is niet de helper van de vrouw, maar de vrouw is de helper van de man. Hoewel wij natuurlijk niet willen zeggen, dat een man niets voor zijn vrouw hoeft te doen en wij ook niet suggereren, dat de man een despoot voor zijn vrouw mag zijn, of dat de man zijn vrouw tot een soort seksslavin mag vernederen, moeten wij de Bijbelse boodschap niet naast ons neerleggen, ook al zullen veel moderne vrouwen (en misschien ook mannen) de Bijbel op dit punt “achterhaald” of “ouderwets” vinden.

Hoewel de man en de vrouw van vandaag niet schuldig zijn aan de zondeval, dragen beiden wel de gevolgen van het voorgeslacht. Daarmee, zo leert de Bijbel, gaat de vrouw in het spoor van Eva en de man in het spoor van Adam. Zo bezien was het de vrouw die als eerste zondigde en die ook haar man tot zonde verleidde. Terwijl op een bepaalde manier in het Nieuwe Testament Adam als schuldige aangewezen wordt, gebeurt dit niet als het gaat over de seksuele relatie en de onderworpenheid daarvan bij de vrouw aan de man.

Het feit, dat de man zijn vrouw mag overheersen, betekent niet, dat hij als een tiran in zijn huis mag leven. Hij mag voor wat betreft het seksuele leven zijn vrouw overheersen. Zijn vrouw moet hem gewillig zijn, als hij een intieme relatie met haar wil. Zij mag hem niet weigeren. Aan de andere kant mag hij haar niet verwaarlozen. Hij moet haar liefhebben en met genegenheid omringen. Ik begrijp maar al te goed, dat de woorden in deze alinea tegen het zere been van een aantal vrouwen zal zijn. Dit

willen ze niet. Zo willen ze niet leven. Ze willen eigen baas zijn. Zoals ongelovige vrouwen die een abortus wilden, riepen, dat zij baas in eigen buik waren, zo willen veel gelovige vrouwen, als het gaat om seks, ook baas over eigen buik zijn.

Als een stelletje gaat trouwen, wijs ik hen er altijd op, dat ze iets moois, maar ook iets moeilijks tegemoet gaan. Ik wijs de bruid erop, dat haar bruidegom meer is dan “haar” man. Hij is van God. Hij is Gods eigendom. Zo wijs ik de bruidegom erop, dat zijn bruid meer is dan “zijn” vrouw. Zij is van God. Zij is Gods eigendom. Zodra ik hen dit heb voorgehouden, wijs ik hen erop, dat er een dag komt, dat ze allebei voor de rechterstoel van Christus moeten verschijnen om verantwoording af te leggen van hun levenswandel. Ook van de wijze waarop ze met elkaar zijn omgegaan.

Deze gedachte ga ik nu ook toepassen op de seksuele relatie. Mannen, eens zul je voor de Heer moeten verantwoorden, of je gehoorzaam bent geweest aan de Bijbel, ja aan God Zelf, en een liefdevolle relatie met je vrouw opgebouwd hebt. Je zult verantwoording moeten afleggen, of je haar blij en gelukkig gemaakt hebt, of dat je haar verwaarloosd hebt. Vrouwen, eens zul je voor de Heer moeten verantwoorden, of je gehoorzaam bent geweest aan de Bijbel, ja aan God Zelf en je man niet tekortgedaan hebt. Je zult verantwoording moeten afleggen, of je op een wereldse manier geleefd hebt en gezegd hebt, dat je baas was over je eigen buik, of dat je Bijbels geleefd hebt en je man de seksuele relatie niet onthouden hebt. Wat zal de Heer dan tegen jou, man, en tegen jou, vrouw, zeggen?

Prediker 9:9

“Geniet van het leven met de vrouw die je bemint. Geniet op alle

dagen van je leven, die God je heeft gegeven. Het bestaan is leeg en vluchtig en je zwoegt en zwoegt onder de zon, dus geniet op elke dag. Het is het loon dat God je heeft gegeven.”

De Groot Nieuws Bijbel geeft deze tekst als volgt weer: *“Geniet van het leven samen met de vrouw van wie je houdt; doe dat iedere dag weer opnieuw tijdens dit zinloos en vluchtig bestaan dat God je gegeven heeft. Want dat is het enige wat je hebt in dit leven van tobben en zwoegen.”*

Mogelijk heb je in deze tekst ontdekt, dat er over man en vrouw gesproken wordt en dat gezegd wordt, dat de man met zijn vrouw mag “genieten”, terwijl er van de man gezegd wordt, dat zijn werk zal bestaan uit “zwoegen”. Hier hebben wij in feite de weerslag van het oordeel over man en vrouw uit Genesis 3:16. Hoewel het vreemd klinkt, staat hier in feite, dat, terwijl de man aan de ene kant zijn straf blijft dragen in zijn moeizame arbeid, de vrouw haar straf blijft dragen in het feit, dat haar man van haar blijft genieten. Wie hierover rustig nadenkt, realiseert zich, dat de straf voor de man heel anders is dan de straf voor de vrouw. Bij de man is er alleen maar sprake van tegenslagen bij het werk, terwijl er bij de vrouw sprake is van genieten, ook al heeft dit, zoals Genesis 3:16 zegt, te maken met haar onderworpenheid aan haar man.

Spreuken 9:9 zegt, dat genieten is: genieten met je vrouw en genieten van je vrouw (en natuurlijk ook omgekeerd: als vrouw genieten van je man!). Dat mag, ja, zo zegt dit vers, dat moet je elke dag doen. Dat betekent niet, dat je per se elke dag seks moet hebben, maar wel, dat als er bij één van beiden behoefte aan seks is, dit er ook dient te zijn.

In het huwelijk dienen man en vrouw om te “genieten” een hechte vriendschapsrelatie te hebben.

“Wie een vrouw vond, heeft iets goeds gevonden en gunst van de HERE verworven” (Spreuken 18:22).

*“Iets goeds” is een magere vertaling van wat hier in het Hebreeuws staat. Een betere vertaling is: “Het goede.” “Wie een vrouw vond, heeft **HET GOEDE** gevonden!”*

Spreuken 12:4 zegt: *“Een degelijke vrouw is de kroon van haar man.”*

Spreuken 19:14 zegt: *“Huis en have is een erfdeel der vaders, maar een verstandige vrouw is van de HERE.”* Ten slotte heft Spreuken 31:10-31 de loftrumpet over de vrouw.

Het huwelijk is als een muur dat om man en vrouw gebouwd is. Alleen zij beiden bevinden zich “binnen” die muur. Alle andere mannen en vrouwen bevinden zich “buiten” die muur. Binnen deze muur zijn man en vrouw verplicht om een seksuele relatie te onderhouden. Buiten die muur is elke seksuele relatie verboden. Alle seksuele relaties buiten de muur van hun huwelijk is “echtbreuk”, “hoererij” en “overspel”.

Seks binnen het huwelijk is geen zonde. Het is een heilige opdracht! Het is een geschenk van God. In Genesis 26:8 wordt de seksuele relatie van Izaäk en Rebekka zelfs als volgt omschreven:

“Maar toen hij daar al geruime tijd woonde, zag Abimelech, de koning van de Filistijnen, tot zijn verbazing vanuit zijn venster hoe Izaäk Rebekka aan het liefkozen was.”

De Groot Nieuws Bijbel vertaalt dit vers als volgt:

“Hij woonde er al vrij lang, toen Abimelek, de koning van de Filistijnen, eens vanuit zijn venster zag dat Izaäk aan het vrijen was

met Rebekka.”

Waarschijnlijk was je eerste gedachte, dat Izaäk over het hoofd van Rebekka streefde. Het Hebreeuwse woord me'tzachek dat hier gebruikt wordt, betekent, dat zij seks hadden met elkaar. Het woord me'tzachek betekent ook “verheugen”. Om het gewoon op z'n Nederlands te zeggen: die twee maakten elkaar blij, terwijl zij de liefde bedreven!

Een belangrijke vraag:

In het huwelijk kun je elkaars vrienden zijn, kun je elkaars maatjes zijn en kun je ook elkaars minnaars zijn.

Wat zijn jullie? Eén van deze drie, twee van deze drie of alle drie?

**Als jullie ze niet alle drie zijn, welke ontbreekt dan?
Waarom ontbreekt die en sinds wanneer ontbreekt die?
Wat kun je eraan doen, dat deze ene weer terugkeert in
jullie relatie?**

1 Corinthe 7

Ik kan mij voorstellen, dat je bij het lezen van de teksten uit Genesis gedacht hebt: “Maar dat was in de tijd van het Oude Testament. Dat geldt nu toch niet meer?” Daarom gaan we nu naar een belangrijk hoofdstuk uit het Nieuwe Testament kijken. Als wij dit doen, wil ik je er toch nog even op wijzen, dat ook het Oude Testament het Woord van God is, en dat het Nieuwe Testament nergens leert, dat wij de boodschap uit het Oude Testament mogen negeren. Soms wordt er in het Nieuwe Testament getoond, hoe bepaalde Joodse leraars met de Bijbelse boodschap omgingen en wordt hun uitleg afgewezen. Dat betekent echter niet, dat het Oude Testament zelf afgewezen wordt. Heel de

Bijbel is het Woord van God!

De apostel Paulus schreef het volgende:

“Dan nu de punten waarover u mij geschreven hebt. U zegt dat het goed is dat een man geen gemeenschap met een vrouw heeft. Maar om ontucht te vermijden moet iedere man zijn eigen vrouw hebben en iedere vrouw haar eigen man. En een man moet zijn vrouw geven wat haar toekomt, evenals een vrouw haar man. Een vrouw heeft niet zelf de zeggenschap over haar lichaam, maar haar man; en ook een man heeft niet zelf de zeggenschap over zijn lichaam, maar zijn vrouw. Weiger elkaar de gemeenschap niet, of het moest zijn dat u er wederzijds mee instemt u enige tijd aan het gebed te wijden. Kom daarna echter weer samen; anders zal satan uw gebrek aan zelfbeheersing gebruiken om u te verleiden. Ik zeg u dit niet om u iets op te leggen, maar om u tegemoet te komen. Ik zou liever zien dat alle mensen waren zoals ik, maar iedereen heeft van God zijn eigen gave gekregen, de een deze, de ander die.

Wat de weduwen en weduwnaars betreft, zeg ik dat het goed voor hen zou zijn alleen te blijven, zoals ik. Maar wanneer ze dat niet kunnen opbrengen, moeten ze trouwen, want het is beter te trouwen dan te branden van begeerte.” (1 Corinthe 7:1-9)

In de NBG vertaling wordt duidelijk gemaakt, dat Paulus dit o.a. schrijft om te voorkomen, dat mannen naar de prostituees zullen gaan. In de hier geciteerde NBV vertaling staat het wat netter geformuleerd (“ontucht”), hoewel hetzelfde bedoeld wordt. Paulus is dus heel goed op de hoogte wat hier de problemen zijn!

In deze brief gaat de apostel Paulus in op een andere brief, die de gelovigen uit Corinthe hem geschreven hebben en waarin zij hem een aantal vragen hebben voorgelegd. Klaarblijkelijk waren er ook vragen over het huwelijksleven en over de plaats van de

seksualiteit in de relatie van man en vrouw. De mensen in Corinthe waren een andere manier van seksueel verkeer gewend dan wij. Er waren in Corinthe zo'n 1000 tempelprostituees, waar de mannen in hun verering van de goden naartoe gingen. Seks met zo'n priesteres was voor de niet-christenen van Corinthe geen zonde, maar behoorde bij het religieuze leven van de mensen in Corinthe. Het was een oplossing voor een probleem, zoals dat nog steeds in een groot aantal gezinnen voorkomt. Als de vrouw geen zin meer had in seks, om wat voor reden dan ook, dan kon de man (al of niet op aanraden van zijn vrouw) een religieuze plicht vervullen en een bezoek brengen aan een van de tempelhoeren. Hierdoor was er een religieuze oplossing gevonden voor een groot maatschappelijk probleem.

Er zijn nu echter mensen in Corinthe tot bekering gekomen. Zij hebben de Here Jezus aanvaard en hebben nu gehoord, dat zij het oude leven moeten afleggen. Zij mogen niet meer leven op de manier zoals zij dit in het verleden gewend waren. De bezoeken aan de tempelhoeren behoren nu tot de verleden tijd. Maar wat moeten de mannen nu beginnen met hun verlangens en hartstochten, als hun vrouwen nog steeds geen zin hebben? Dit is een van de vragen, die zij klaarblijkelijk aan Paulus voorgelegd hebben en waarop hij in dit hoofdstuk antwoord geeft.

In het huwelijk is seks verplicht door God Zelf

In het Oude Testament lezen wij al, dat de seksuele gemeenschap een plicht is binnen het huwelijk: *“Neemt hij naast haar een andere vrouw, dan mag hij de slavin niet minder voedsel of kleding geven en niet minder vaak gemeenschap met haar hebben; doet hij haar op een van deze drie punten tekort, dan mag ze weggaan zonder ook maar iets te hoeven betalen.”* (Exodus 21:10,11)

Hier staat, dat als een man naast zijn vrouw een tweede vrouw genomen had, een slavin, dat hij dan verplicht was om ook met deze tweede vrouw een goede seksuele relatie op te bouwen. Voordat je denkt, dat God hier een overspelige relatie aanbeval, moet je eraan denken, dat zo'n man wel officieel met deze slavin diende te trouwen. Een huwelijk met meer vrouwen was in de begintijd van de Bijbel toegestaan. Maar een seksuele relatie – ook met een slavin – was overspel.

Nu blijkt, dat zelfs voor een slavin (laat staan voor de eerste vrouw!) de seksuele relatie door God zó belangrijk gevonden werd, dat Hij deze vrouw officieel toestemming gaf om bij haar echtgenoot weg te gaan, als er geen goede seksuele relatie was. Ja, je leest het goed: het nalaten van een goede seksuele relatie was een door God genoemde reden om een eind te maken aan de huwelijksrelatie.

Exodus 21:10,11 leert je een heel belangrijke les. In het huwelijk dient een man zijn liefde, waardering en respect voor zijn vrouw te tonen, door ervoor te zorgen, dat ze goed te eten heeft, dat ze voldoende kleding kan kopen en dat ze seksueel niets te kort komt. Ook zie je, dat als een man hierin nalatig is, dat dit voor de vrouw een door God toegestane reden is, om haar man te verlaten. God wil niet, dat een vrouw het slecht heeft in het huwelijk. God wil, dat de vrouw gelukkig is in het huwelijk. Hij weet, dat de meeste vrouwen van kleding houden en graag leuke kleding kopen. God gebiedt hier de man, dat hij zijn vrouw dit laat doen.

Maar nu omgekeerd. Als je wat meer studie in de Bijbel gedaan hebt, weet je, dat God soms één voorbeeld geeft, waarbij dit ene voorbeeld duidelijk maakt, dat je het ook op veel andere terreinen kunt toepassen. Dat is ook hier het geval. Je mag, ja je moet zelfs dit vers ook bekijken vanuit het standpunt van de man. Dit vers heeft als uitgangspunt: als het zó al is voor de vrouw, dan is het

zeker óók zo voor de man. Als de vrouw al een eind mag maken aan het huwelijk, als de man niet voor een goede seksuele relatie zorgt, dan mag de man dit ook. God wil niet, dat de man naar een prostituee gaat. Dat is een zeer ernstige zonde. God wil niet, dat een man een vriendin heeft om met haar seksueel te genieten. Dat is een ernstige zonde. God wil niet, dat de man in zijn gedachten maar zit te fantaseren over een leuk vrouwtje, dat aan zijn verlangens tegemoet komt. God wil niet, dat de man stiekem pornoblaadjes leest om zo tot opwinding en via zelfbevrediging tot rust te komen. God wil niet, dat mannen naar pornosites op TV of PC gaan zitten kijken en daarna “zichzelf helpen”. God wil niet, dat vrouwen die geen zin in seks hebben, tegen hun man zeggen: “Help je zelf maar.” God wil dat wij heilig leven en heilig met de seks omgaan. Dat is: God wil, dat wij van de seks gebruik maken, zoals Hij het ingesteld heeft!

Een mislukte huwelijksrelatie

Hoewel ik in normale situaties nooit iemand aanraad om te gaan scheiden, heb ik dat in extreme gevallen wel gedaan. Als een man zo'n beest was, dat hij zijn vrouw en kinderen zó sloeg, trapte en schopte, dat voor hun leven gevreesd moest worden, heb ik die vrouwen aangeraden om zo snel mogelijk over te gaan tot echtscheiding. Als een vrouw mij vertelde, dat haar man er een homovriend op nahield, als een vrouw mij vertelde, dat haar man er een vriendin op nahield, hoewel zij zelf hem de seksuele relatie niet onthield, enz., dan heb ik deze vrouwen – op grond van de Bijbel! – in ernstige overweging gegeven om tot echtscheiding over te gaan.

Als je partner verslaafd is, verslaafd om jou te mishandelen, of verslaafd is aan alcohol, of verslaafd is aan drugs, raad ik je aan je nog eens ernstig te bezinnen op de waarde van je huwelijk. Bij de

sluiting hebben jullie elkaar beloofd, dat je heilig met elkaar zou leven, dat is een liefdevolle, helpende en zorgende relatie aangaan, waarin je je eenheid beleeft in de seksuele gemeenschap. Als je partner je echter de seksuele relatie ontzegt, is daarmee de huwelijksbelofte verbroken en leef je als een gescheidene. Het is dan in feite nog slechts een formaliteit om je huwelijk te laten ontbinden. Als je partner je mishandelt, is de belofte van liefde verbroken. Als je partner een zuiplap is en je geld erdoorheen jaagt met zijn/haar verslaving, waardoor jij tekortkomt, dan zorgt je partner niet goed voor jou en is de huwelijksbelofte in feite verbroken. Als je partner aan seks met anderen of aan drugs verslaafd is, geldt precies hetzelfde. De huwelijksbelofte is verbroken en een echtscheiding is nog slechts een formaliteit.

Laat je leven niet verwoesten door een verslaafde partner. Geloof de mooie praatjes van je verslaafde partner niet. Verslaafden liegen als de beste. Zelfs al ze zeggen, dat ze niet liegen, beduvelen ze je waarschijnlijk nog. Ze hebben geld nodig voor hun verslaving. Al moeten ze het stelen, ze hebben geld nodig. Je bedriegt jezelf als je denkt, dat je met jouw liefde je verslaafde partner wel kunt genezen. Zelfs als je heel vroom zegt, dat je in een wonder gelooft, klinkt dat heel mooi, maar je staat buiten de werkelijkheid en je hebt ook geen Bijbelse teksten om je zogenaamde vroomheid te onderbouwen, tenzij je naar een tekst grijpt, die hiermee niets te maken heeft. Wees nuchter, zegt de Bijbel. Dat geldt zeker dit soort situaties.

Als je je partner echt wilt helpen, dan zul je hem/haar gewoon uit het huis moeten zetten en zeggen: “Ga maar naar een opvangkliniek of andere hulpverlener en kom pas terug als je helemaal ‘clean’ bent.” Jij kunt je verslaafde partner niet helpen. Wees toch niet zo overmoedig door te denken, dat jij het wel kunt. Al die andere mensen konden het ook niet. Als je je partner echt wilt helpen, stuur je hem/haar nu het huis uit. Als je partner niet

professioneel geholpen wil worden, wat heeft het dan voor zin om het zogenaamde huwelijk voort te zetten? Is dit een Bijbels huwelijk? Wees toch wijs en sta in de Bijbelse realiteit. Wees nuchter! Laat je niet om de tuin leiden door allerlei smoezen en mooie praatjes, als zou hij/zij al bezig zijn met afbouwen. Je partner liegt het. Hij/zij kan niet zonder professionele hulp zo maar afbouwen. Vertrouw hem/haar niet. Als er ooit ergens een uitzondering geweest is op wat ik hier schrijf, is dit de uitzondering die de regel bevestigt!

Wordt seks geweigerd?

Maar als een man, door de onwil van zijn vrouw, seksueel gefrustreerd raakt, eenzaam wordt, depressief wordt, of op wat voor manier dan ook hevig lijdt onder de onwil van zijn vrouw – zijn vrouw, die bij de huwelijkssluiting hem haar “trouw” (!) beloofd had – dan moet zo’n man ook behoed worden voor een leven in ontucht. Dan moet zo’n man ook weten, dat de Bijbel hem in Exodus 21:10,11 duidelijk maakt, dat hij een Bijbelse reden heeft om te gaan scheiden.

Mevrouw, schrik je hiervan? Gelukkig. Misschien is het dan nog niet te laat om verandering in de situatie aan te brengen. Jij, ja jij bent in de gelegenheid om je huwelijk te redden (tenzij er dus een medische reden is waarom een seksuele relatie niet mogelijk is!). Luister naar de Bijbel en laat je waarschuwen. Je man mag van je scheiden en hij zondigt daarbij niet. Hoe men ook in allerlei kerken het voorstelt alsof *echtscheiding* één van de grootste zonden in de Bijbel is, het is het niet. *Echtbreuk* (dat is: overspel) is een ernstige zonde. *Echtscheiding* wordt nergens in de Bijbel een zonde genoemd. Gemakkelijke echtscheiding wordt in de Bijbel verboden, dat is waar. Maar echtscheiding om een duidelijke reden is geen zonde! Zie hiervoor mijn boek “Echtscheiding en

Hertrouwen.”

Ook de apostel Paulus schrijft in 1 Corinthe 7:3-5, dat man en vrouw elkaar de seksuele gemeenschap niet mogen onthouden.

“Een man moet zijn vrouw geven wat haar toekomst, evenals een vrouw haar man. Een vrouw heeft niet zelf de zeggenschap over haar lichaam, maar haar man; en ook een man heeft niet zelf de zeggenschap over zijn lichaam, maar zijn vrouw. Weiger elkaar de gemeenschap niet, of het moest zijn dat u er wederzijds mee instemt u enige tijd aan het gebed te wijden. Kom daarna echter weer samen; anders zal satan uw gebrek aan zelfbeheersing gebruiken om u te verleiden.”

Wat hier bedoeld wordt, blijkt maar al te duidelijk uit de NBG vertaling:

“De man kome jegens de vrouw zijn echtelijke verplichtingen na en evenzo de vrouw jegens haar man. De vrouw heeft niet zelf over haar lichaam te beschikken, doch haar man; en eveneens heeft de man niet zelf over zijn lichaam te beschikken, doch zijn vrouw. Onthoudt dat elkander niet, tenzij met onderling goedvinden en voor een bepaalde tijd, om u te wijden aan het gebed, maar om daarna weder samen te komen, opdat niet de satan u verzoeke wegens uw gemis aan zelfbeheersing.”

De seksuele gemeenschap is dus niet alleen een voorrecht voor getrouwde mensen, maar ook een plicht binnen het huwelijk. In een huwelijk is seks een “must”. Het is geen gunst, maar een verplichting.

Vóór wij verder gaan met deze tekst, even een opmerking tussendoor. Soms vragen mensen, wat in de seksuele relatie wel en wat niet toegestaan is. Soms hebben mensen behoefte om eens

“van standje te wisselen.” Nergens leert de Bijbel dat er maar één manier toegestaan zou zijn. Wat wel duidelijk moet zijn, is, dat er een groot probleem ontstaat, als één van de partners seksueel pervers is en handelingen van de ander wil, die niet meer bij een normaal huwelijk passen. Hierover moet samen gepraat worden. Hier moeten duidelijk grenzen gesteld worden: tot hier en niet verder; dit wil ik en dat wil ik niet. Dit moet je duidelijk tegen elkaar kunnen zeggen. Het seksuele leven moet niet leiden tot een opgelegd en gedwongen seksueel leven, dat voor de één dan misschien wel leuk lijkt, maar waardoor de ander vernederd en diep gekwetst wordt.

Naar de dokter

Ook hadden wij het over lichamelijke problemen, die een belemmering kunnen zijn voor een normaal seksueel leven. Als dit het geval is, ga dan naar je huisarts en bespreek dit met hem. Je dokter is gewend en opgeleid om over deze zaken te spreken en mensen erbij te helpen. Als bijvoorbeeld de vrouw een “zetje” nodig heeft om opgewonden te raken, bijvoorbeeld door een pikant verhaal te lezen, is daar ook geen verbod voor. En als zij een (mechanisch) hulpmiddel (vibrator – te koop bij de meeste postorder bedrijven) nodig heeft om haar hoogtepunt te bereiken, dan lijkt dit voor sommige mensen misschien ineens vulgair, maar het is het niet. De Bijbel geeft opdracht, dat man en vrouw binnen het huwelijk van elkaar genieten. Als zij hiervoor wat extra hulp nodig hebben, moeten zij daarvan gebruik maken. Wie een slecht gehoor heeft, zegt ook niet: “Zo wil God het blijkbaar, ik zal ermee moeten leven.” Welnee, hij schaft een hulpmiddel, een gehoorapparaat aan. Wie slechte ogen heeft, maakt ook dankbaar gebruik van een hulpmiddel – een bril. Zo moeten wij – als dat nodig is – ook gebruik maken van een hulpmiddel in het seksuele leven.

Zorg voor een goed huwelijk en werk aan je seksuele relatie. Neem er de tijd voor. Houd er rekening mee, dat de ene partner misschien niet zoveel tijd nodig heeft om opgewonden te raken, maar dat de ander dat wel nodig heeft. Zorg er voor, dat die tijd er is. Ga niet tegen middernacht als je partner inmiddels omvalt van de slaap, zeggen: “O, kunnen we nu ook nog even vrijen?” Kom daar een uur of twee uur eerder mee.

Ga ook niet eerst een paar onplezierige opmerkingen tegen je partner maken en kom vervolgens met de vraag om nog even te vrijen. Wees niet onvriendelijk. Ben je het toch geweest? Erken het en betuig je spijt.

Wil ze niet meer?

Als de vrouw zwanger is en geen seks meer wil, kan de man een hekel krijgen aan het kind dat geboren zal worden. Hij kan dan dit kind zien als de oorzaak van zijn gebrek aan seks. Dit kind kan dan voor hem een “rotkind” worden. Vraag jezelf eens af, of jij hiermee misschien te maken hebt. Realiseer je, dat het kind het niet kon helpen. Je vrouw heeft je afgewezen. Ga hierover met je vrouw praten en zorg ervoor, dat je een betere relatie krijgt met je kind. Bedenk, dat je kind dit best gemerkt heeft en er onder geleden heeft en er nog steeds nog onder lijdt. Ga met je kind praten en erken je fout en vraag vergeving.

Als de vrouw na verloop van tijd geen seks meer wil, kan dit leiden tot opgekropte spanningen voor de man. Hij kan agressief worden en onvriendelijk. Hij kan dan vaak ook geen goed contact met God meer hebben. Verder blijkt vaak, dat hij de neiging krijgt om naar andere vrouwen te gaan kijken en die aardig te vinden, om pornoboekjes te gaan lezen, pornofilms te gaan bekijken of aan zelfbevrediging gaat doen. Een verstandige vrouw kan zulke

ontsporingen meestal voorkomen. Helaas niet altijd. Als mannen om de een of andere oorzaak verslaafd zijn aan seks, kan de vrouw niet voorkomen, dat haar man hierin ontspoot.

Er kunnen verschillende redenen zijn waarom (meestal) een vrouw geen seks meer wil. Het kan een kwestie van de hormonen zijn. Het kan zijn, dat zij in haar jeugd een trauma heeft opgelopen (bijvoorbeeld incest of aanranding). Blijf hier niet mee zitten, maar zoek hulp. Dit red je niet in je eentje.

Het kan zijn, dat hij geen rekening heeft gehouden met haar en bij de seks alleen aan zijn eigen genot gedacht heeft. Het kan zijn, dat hij haar bij de seks vernederd heeft. In feite heeft de man het er dan naar gemaakt. Maar... ook dit kan besproken worden. Hier kunnen fouten erkend worden, schuld beleden worden en kan vergeving gevraagd en geschonken worden. Hier kan een nieuw begin gemaakt worden, waarbij in het vervolg rekening gehouden wordt met elkanders gevoelens.

Het kan zijn, dat de vrouw met geen mogelijkheid een orgasme kan bereiken, of gewoon geen orgasme wil. Dan maar geen seks? Mag ik een heel simpel voorbeeld geven? Lieve mevrouw, wat doe je, als je een beetje aan je lijn wilt werken, of als je niet lekker bent en een warme maaltijd wilt overslaan? Dan kook je meteen ook niet voor de rest van het gezin? Jij geen eten, dan ook je man en kinderen geen eten? Gelijke monniken, gelijke kappen? In het gezin moeten jullie een eenheid zijn, dus als de één niet eet, dan de anderen ook niet? En het is toch niet leuk om eten te koken en van de heerlijke geur te genieten en er niet van te mogen proeven? Nee, zo ben jij niet. Zo zou misschien een vrouw kunnen zijn, die erg egocentrisch is, maar dat ben jij toch niet? Je leeft toch niet alleen voor jezelf? Je leven is toch niet op jezelf gericht? Je bent toch – hoop ik – een echte vrouw en een echte moeder?

En als je nou geen zin in seks hebt, dan moet je man ook maar niet “eten”? Jij geen seks – hij geen seks. Jij geen zin – hij geen zin. Jij geen seksuele vreugde en ontlading – hij ook niet. Is dat liefde? Heb jij uit de Bijbel geleerd dat liefde egocentrisch is, dat liefde op jezelf gericht is in plaats van op de ander? Heb jij uit de Bijbel geleerd en begrepen, dat het niet gaat om liefde te geven, maar om liefde te ontvangen? Heb jij uit de Bijbel geleerd, dat jij eisen mag stellen als het gaat om de liefde? Heb jij uit de Bijbel begrepen, dat het in de eerste plaats om jou gaat, als de liefde ter sprake komt? Welke Bijbel heb jij eigenlijk? Lees jij eigenlijk wel in de Bijbel? Doe je wel iets met wat de Bijbel zegt? Als de Here Jezus leert, dat je je naaste moet liefhebben als jezelf, waarom maak jij er dan van, dat je je naaste minder moet liefhebben dan jezelf? Of is je man je naaste niet? Als je man je naaste niet is, wie is dan nog wel je naaste? Een of ander figuur in Verwegistan, met wie je toch niets te maken hebt? Ga toch eens wat doen met wat de Bijbel ons leert over het grootste gebod van de Bijbel: liefhebben. Liefhebben is niet: liefde vragen en krijgen, maar liefde geven. Jij moet geen liefde eisen; jij moet liefde geven. Dan ben je een goede christen!

Iemand gaf mensen eens het volgende advies voor een goede relatie:

“Ik doe het mijne en jij doet het jouwe.

Ik ben niet op de wereld om aan jouw verwachtingen te beantwoorden en jij bent niet op de wereld om aan mijn verwachtingen te voldoen.

Jij bent jij en ik ben ik.

Als we elkaar bij toeval kunnen vinden, is dat prachtig. Als wij elkaar niet kunnen vinden, is er niets aan te doen.”

Vraag: Kun je als christen jezelf hierin herkennen en

mag je als christen er ook zo over denken, of mag dit niet als je een christen bent? Waarom mag dit wel of niet?

Enkele Bijbelse principes

Enkele Bijbelse principes luiden:

“Wat een mens zaait, zal hij ook oogsten.” (Galaten 6:7 NBG51)

“Wie onheil zaait, zal onheil oogsten, de stok waarmee hij slaat, zal hem te gronde richten.” (Spreuken 22:8)

“Volg niet het kwade na maar het goede. Wie goed doet komt uit God voort; wie kwaad doet heeft God niet gezien.” (3 Johannes 1:11)

“Want wie wind zaait zal storm oogsten.” (Hosea 8:7)

Het is precies zoals wij weleens zeggen: “Wie goed doet, goed ontmoet”. En: “Waar liefde woont, gebiedt de Heer Zijn zegen.”

Als je zelf liefde zaait bij je partner, zal je partner op een gegeven ogenblik jouw liefde met wederliefde moeten beantwoorden. Het is niet mogelijk steeds maar stug, narrig en boos te blijven, als je overladen wordt met liefde. Wil je de liefde van je partner? Hunker je naar de liefde van je partner? Begin dan met liefde aan je partner te geven.

Andersom geldt het ook: Als je boosheid zaait bij je partner, zul je boosheid bij je partner oogsten. Je maakt het je partner onmogelijk jou lief te hebben, als jij lelijk tegen hem/haar doet. Als jij met een (psychische) stok naar je partner slaat, zal die stok als een

boemerang omkeren en jou zelf slaan. Tevens wordt dan duidelijk, dat jij nog niets van God en Zijn liefde begrepen hebt. Als er echte liefde van God in jouw hart is, zal niet de buurman of de buurvrouw in de eerste plaats dit merken, maar dan zal jouw partner het merken. Echte liefde van God moet in de eerste plaats in je gezin openbaar worden. Als je naar de mensen buiten je gezin heel vriendelijk en liefdevol bent, maar in je gezin een helleveeg of een zuurpruim, ben je een afschuwelijke religieuze huichelaar!

Praat niet te veel met anderen over je partner!

Een groot aantal vrouwen heeft behoefte om met andere vrouwen te praten over hun problemen, ook hun huwelijksproblemen. Zij hebben behoefte om allerlei zaken met elkaar te “delen”. Zij vinden dit een normale zaak en begrijpen niet, waarom mannen dit afkeuren. Toch is het verkeerd. De Bijbel leert ons om zaken van ons hart – en daar gaat het hier over – niet aan anderen bekend te maken maar alleen aan God bekend te maken. Ook mannen moeten niet over hun vrouw praten. Praat niet met vrienden/vriendinnen over je man/vrouw. Maak hem/haar niet zwart. Vertel geen tekortkomingen van hem/haar aan anderen. Als je toch je verhaal kwijt “moet”, vertel het dan iemand, die beroepsmatig een geheimhoudingsplicht heeft.

Voorkom huwelijksontrouw

De evangelische “Studiebijbel” geeft als commentaar bij 1 Corinthe 7:2, dat het hier gaat over de huwelijksrelatie inclusief de seksualiteit. Het commentaar vervolgt:

“Geparafraseerd zegt Paulus dus: ‘maar vanwege het gevaar van ontucht moet iedere man een normaal huwelijksleven leiden met

zijn eigen vrouw en iedere vrouw moet een normaal huwelijksleven hebben met haar eigen man.' Het mogelijke gevaar van hoererij, ook voor christelijke mannen, moet een halt toegeroepen worden door een gezond seksueel huwelijksleven van man en vrouw. In 1 Corinthe 7:5 wijst Paulus erop, dat juist op het terrein van de seksualiteit, ook voor getrouwde mensen, de satan op de loer ligt om mensen ten val te brengen. De vrouw mag daarom geen medewerkster van de duivel zijn. Eens heeft Eva de stem van de slang, van de duivel gehoorzaamd en haar man ten val gebracht. Haar nageslacht, zeker alle gelovige vrouwen moeten zich bewust zijn, dat zij niet opnieuw naar de duivel luisteren en opnieuw hun man ten val brengen. De man kan nu door zijn hartstochten gedreven tot overspel, tot hoererij komen, al zou het alleen maar in zijn gedachten zijn. Hiervoor moet zijn vrouw hem behoeden.”

Tot zover dit commentaar.

Duidelijk schrijft de apostel Paulus in 1 Corinthe 7:3, dat de man echtelijke verplichtingen heeft tegenover zijn vrouw en dat de vrouw die heeft tegenover haar man. Dit moet ons niet vreemd lijken. In de meeste gevallen is het toch zo, dat een jongen en een meisje voordat zij trouwen zich ook sterk seksueel tot elkaar aangetrokken voelen. Ze trouwen niet alleen om in hetzelfde huis te wonen en met voedsel en kleding voor elkaar te zorgen. Ze trouwen omdat ze elkaar liefhebben en uiting willen geven aan die liefde in de seksuele verbintenis, het tot één vlees zijn, zoals de Bijbel dit noemt.

Zoals er een goede zorg voor elkaar dient te zijn in het zorgen voor voedsel en kleding e.d., zo dient ook de liefde op het hoogste niveau door man en vrouw beleefd te worden, dat is in de lichamelijke eenheid. Het maakt niet uit wat mensen hiervan vinden, zó heeft God het gewild en zó heeft Hij het bepaald. De

man heeft recht op seks met zijn eigen vrouw en de vrouw heeft recht op seks met haar eigen man. Seks in het huwelijk is geen gunst aan elkaar maar een liefdevolle plicht en een Goddelijke opdracht!

De vrouw is verplicht haar lichaam ter beschikking van de man te stellen en de man is verplicht dit voor zijn vrouw te doen. Hier is geen sprake van gunsten en eigen wil om te weigeren. Hier heeft God een regel geschapen om te voorkomen, dat de man zich aan ontucht schuldig zou maken. De vrouw wist dat het met name ook om seks ging toen zij trouwde en zij mag zich hieraan niet onttrekken, want dan onttrekt zij zich aan de huwelijksbelofte, ja, dan verbreekt zij de huwelijksbelofte. Ze heeft immers beloofd, dat zij heilig met haar man zou leven. Deze heiliging betekende niet, dat zij elke dag roomboter op tafel zou zetten of elke dag drie keer de stofzuiger door het huis zou halen. Deze heiliging is de huwelijksheiliging, zoals Ephese 5:22-33 deze noemt: de seksuele gemeenschap. Zodra de man zich niet aan deze heiliging houdt, is hij geen goed beeld meer van de Here Jezus. Zodra de vrouw zich niet aan deze heiliging houdt, onttrekt zij zich aan het gezag van de man, die door Christus boven haar gesteld is. Dan is zij aan de Heer Zelf ongehoorzaam! De Heer heeft immers de huwelijksregels (zoals in 1 Corinthe 7:3) ingesteld.

Overigens betekent de manier waarop wij over deze zaak schrijven niet, dat alleen de vrouw zich aan de echtelijke verplichtingen zou kunnen onttrekken. Ook de man kan dit doen. Zoals echter de vrouw de plicht heeft om mee te werken aan de seksuele vreugde van de man, zo heeft de man de plicht om mee te werken aan de seksuele vreugde van de vrouw. Wij hebben het hier niet over uitzonderingssituaties als ziekte e.d. Het gaat in dit boek over normale situaties tussen “normale” partners.

En als één van de twee ziek is?

Natuurlijk wil dit alles niet zeggen, dat een vrouw in tijden van ziekte door haar man “gedwongen” zou moeten worden om met hem naar bed te gaan. De man moet helemaal niets dwingen. De vrouw moet zo liefdevol en geestelijk zijn, dat zij zelf zich hiertoe beschikbaar stelt. Nadrukkelijk schrijft Paulus in 1 Corinthe 7:4, dat in deze zaak de vrouw niet het recht heeft over haar eigen lichaam te beschikken, maar dat haar man dit recht heeft. Gelijkzeitig schrijft hij, dat ook de man niet het recht heeft over zijn eigen lichaam te beschikken, maar dat zijn vrouw dit recht heeft. Man en vrouw mogen elkaar niet tekortdoen.

In 1 Corinthe 7:5 wijst Paulus op een uitzondering. Let wel, dat hij slechts één uitzondering noemt: alleen als man en vrouw samen besluiten zich een bepaalde tijd aan het gebed te wijden, mogen zij zich onthouden van seks. Het gaat dus over een korte tijd van onthouding van de seksuele gemeenschap om zich te wijden aan het gebed en om daarna weer een seksuele relatie te hebben. Er mag dus geen schijnvroomheid zijn, waarbij een vrouw zegt, dat zij zich bijvoorbeeld een maand of een jaar lang of de rest van haar leven aan het gebed gaat wijden. Dat is geen vroomheid en geen heiligheid meer, dat is een slinkse streek uithalen, die lijkt op vroomheid en heiligheid, maar Bijbels bezien zeer onheilig en fout is.

Als ik nou gewoon geen zin heb?

Een vaak gehoorde sceptische vraag van veel vrouwen is: “Als ik geen zin in seks heb, moet ik dan maar gewoon gaan klaarliggen voor meneer en hem zijn gang laten gaan?” Soms zeggen ze er ook nog bij, dat ze geen hoer zijn. Als pastor doet het me echt pijn, als ik vrouwen zulke liefdeloze opmerkingen hoor maken. Vanuit hun

eigen levensfilosofie lijkt het, of deze vrouwen helemaal gelijk hebben. Als je je echter realiseert, dat ze het hebben over hun eigen man, van wie ze zeggen zoveel te houden, dan is zo'n opmerking eerder zelfzuchtig en egoïstisch, dan liefdevol. Het is zeker voor een christenvrouw absoluut ongepast om zulke liefdeloze opmerkingen ten opzichte van hun eigen man te maken. Mannen mogen niet liefdeloos zijn tegen hun vrouw, maar vrouwen mogen het ook niet tegen hun man zijn.

Als een vrouw aan haar man laat blijken van "het moet dan maar", dus met tegenzin hem zijn zin geven, dus met tegenzin tegemoet komt aan zijn verlangens, dan zal haar man zeer waarschijnlijk direct daarop reageren en zeggen, dat het voor hem al niet meer hoeft. Als zijn vrouw hem duidelijk laat blijken, dat ze zich hierin opoffert voor hem, dan is voor hem de lol eraf. Dan weigert hij waarschijnlijk meteen om nog met haar te vrijen. Hij ervaart dit namelijk als een ongelooflijke vernedering.

Heeft zo'n vrouw met zo'n houding of zo'n opmerking volgens de Bijbelse liefde op haar man gereageerd? Of liet deze vrouw blijken, dat ze zich in feite niets aantrok van de Bijbelse liefde, maar dat ze om verdere narigheid te voorkomen haar man maar zijn zin gaf? Als ze al klagend en met tegenzin zich opoffert voor haar man, toonde ze hem dan haar (Goddelijke!) liefde, of toonde ze hem haar tegenzin?

Als het nu andersom is en een vrouw behoefte heeft aan intimiteit en seks, maar nu is de man moe, mag hij dan wel haar afwijzen en zeggen, dat hij wil slapen, omdat hij hard gewerkt heeft, of moet hij ook laten zien, dat hij weet wat liefde voor zijn vrouw is? Gelden de Bijbelse regels over Goddelijke liefde alleen voor de vrouw, of gelden die ook voor de man?

Is het teveel gevraagd, dat zowel de man als de vrouw met de eigen

partner vrijt, gewoon omdat de man vanuit zijn hart of de vrouw vanuit haar hart de partner liefde wil bewijzen en een plezier wil doen?

Als een man weet, dat zijn vrouw behoefte heeft aan gezelligheid, aan intimiteit, aan aandacht, is het dan een teken van liefde als hij altijd maar blijft werken en vervolgens zich gaat bezighouden met zijn hobby's? Is een man volgens de Bijbelse liefde verplicht, als zijn vrouw zijn aandacht wil, dit aan haar te geven, of mag hij haar dan wel in de kou laten staan? Als een vrouw het fijn vindt, dat haar man gewoon eens even gezellig naast haar op de bank komt zitten, mag hij dan zeggen, dat hij ervoor kiest om met een boek in de hoek te blijven zitten? Als die man zegt, dat hij zijn vrouw echt liefheeft, wat moet hij dan doen?

Het gaat om echte liefde

Een huwelijk moet gebaseerd zijn op echte liefde. Echte liefde is onvoorwaardelijke liefde. Echte liefde is geen liefde die op jezelf gericht is, waarbij jij zelf centraal staat. Echte liefde is gericht op de ander, waarbij die ander centraal staat. Echte liefde vraagt niet, maar geeft. Echte liefde schenkt iets aan de ander. Denk maar aan een moeder, die zegt dat ze haar kind liefheeft. Wie komt bij die moeder eerst? Zij of haar kind? In normale gevallen komt het kind eerst. Moeder wil het beste voor haar kind. Moeder wil dat haar kind blij en gelukkig zal zijn. Moeder brengt vaak offers om haar kind gelukkig te maken. Moeders kunnen dat. Ja, je leest het goed: moeders kunnen dit. Zo heeft God de vrouwen geschapen. Als God de vrouw zó geschapen heeft, kan de vrouw ook zo liefdevol voor haar man zijn. Dan kan de vrouw in haar relatie tot haar man ook een liefdevolle gevende vrouw zijn. Dan gaat het haar niet in de eerste plaats om wat zijzelf wil, om haar eigen geluk, haar eigen gedachten, haar eigen wil en verlangens, maar om die van haar

man! Vrouwen die uit de Bijbel begrepen hebben wat echte liefde is, danken niet alleen God dat Hij zo liefdevol was, dat Hij niet aan Zichzelf dacht, maar dat Hij juist ons probeerde te helpen; zij proberen dat in hun eigen leven ook in praktijk te brengen.

Natuurlijk zal een vrouw meteen reageren met de vraag: “Maar moet mijn man dan geen rekening houden met mijn gevoelens?” Als het gaat over andere zaken, moet je man zeer beslist met je gevoelens rekening houden. Als het gaat over de seks, leert God Zelf je, dat je met je man rekening moet houden en niet andersom. Je mag niet van je man vragen, dat hij met betrekking tot de seks zich neerlegt bij jouw onwil. Hij moet Bijbels leven en jij moet Bijbels leven. En je hebt hiervoor duidelijk gezien, wat God van jou als vrouw vraagt.

Juist ook in de seksuele relatie moeten christenen zich bewust zijn, dat het niet gaat om goedkope seks buitenshuis, maar om een liefdevolle relatie tussen twee mensen, die beiden de wil van God in hun leven willen wáár maken. Als een vrouw zichzelf vergelijkt met een prostituee als zij haar man ter wille zou zijn, moet zij de moed opbrengen om dit maar eens in haar gebed tegen God Zelf te zeggen. Het is schandalig, dat christenvrouwen zo over de relatie met hun man durven praten. Een vrouw moet zichzelf niet degraderen tot de seksslavin van haar man. Zij moet zich bewust zijn van haar Goddelijke opdracht: zij moet haar man helpen en voorkomen, dat hij onreine gedachten krijgt en een onrein leven zal krijgen. De vrouw is door God aan de man geschonken om hem te helpen, ver bij de zonde vandaan te blijven. Zo heeft God de vrouw boven de man geplaatst. Hij is de zwakke en hulpeloze. Zij is de machtige helper. Zou zij nu een prostituee zijn? Dat kun je toch ook niet tegen God zeggen!

Een vrouw die echt van haar man houdt en weet welke spanningen er in zijn leven kunnen zijn, die weet hoe groot zijn hartstochten

kunnen zijn, die weet welke problemen het gemis aan seks bij haar man kan oproepen en hoe dat zijn relatie met God kan schaden, zo'n vrouw weet, dat juist zij degene is, die haar eigen man kan helpen om een goede relatie met God te hebben. Zij weet, dat juist zij hem zó kan helpen, opdat hij beter kan bidden en zich beter op God zal kunnen concentreren. Zij gelooft en aanvaardt wat de Bijbel over deze dingen zegt – ook al begrijpt zij ze zelf waarschijnlijk niet – en ze houdt er rekening mee. Zij zal blij zijn, dat ze eigenlijk op zo'n eenvoudige wijze iets moois in het leven van haar man kan zijn en hem kan helpen op het pad van zijn levensheiliging. En hoe meer ze hierover nadenkt, hoe dichter ze komt bij het punt, dat ze leert God hier ook voor te danken.

De man die zo'n liefdevolle vrouw heeft, heeft “*het goede*” gevonden, zoals de Bijbel dit in het Spreukenboek noemt. Zo'n vrouw is de kroon van haar man. Hij weet, dat zij een verstandige vrouw is. Zij is echt zijn helper. Hij dankt God voor zijn vrouw. Hij dankt God voor haar liefde. Hij dankt God, dat zij hem helpt om trouw aan God te kunnen zijn en heilig voor Hem te kunnen leven.

Als je mag kiezen tussen:

1. Een huwelijk waarin je leeft zoals de Bijbel het voorschrijft.

en:

2. Een huwelijk waarin je leeft zoals je zelf wilt.

Wat kies je dan?

Hoe is jullie huwelijk?

Leven jullie als man en vrouw, of als broer en zus? Als jullie leven als broer en zus, voldoe je dan aan de

opdracht die God in de Bijbel gesteld heeft? Als jullie leven als broer en zus, blijf je daar dan gewoon mee verder gaan, ook al lijdt je partner daar onder, of ga je leven, zoals het je in de Bijbel opgedragen wordt?

Hoofdstuk 7

Het doel van het huwelijk

Het huwelijk heeft een bijzonder doel, juist voor christenen. De Bijbel wijst ons erop, dat wij ons huwelijk heilig en goed moeten houden. We moeten leven, zoals de Heer dit van ons vraagt. Dat hebben wij beloofd toen wij trouwden. We hebben niet slechts beloofd om altijd bij elkaar te blijven. Wij hebben beloofd om op een heel bijzondere manier als man en vrouw met elkaar te leven. Daarbij was de vrouw als een hulp tegenover de man gegeven om hem uit de eenzaamheid te bevrijden. Die eenzaamheid heeft heel nadrukkelijk ook met seks te maken. Wij geven hieronder een beschrijving van wat de Bijbel ons als doel van het huwelijk laat zien. Realiseer je hierbij, dat het feit, dat je samen in één huis woont of samen één financiële huishouding voert, of dat je samen de maaltijden gebruikt, niet de kenmerken zijn van een huwelijk. In een leefgemeenschap eet je samen, kook je samen, voer je een gezamenlijke huishouding, enz. Toch is het geen huwelijk. In een huwelijk zijn enkele specifieke zaken, die je buiten het huwelijk niet vindt. Wij noemen ze hierna. Bedenk, dat alles wat genoemd wordt als het van de andere feiten losgemaakt wordt, niet meer kenmerkend is voor een huwelijk. Alleen alles samen, echt samen en zonder iets anders weg te laten, dát is kenmerkend voor een huwelijk.

1. Verbreking van de eenzaamheid en het schenken van gezelschap

Genesis 2:18 en 24 leren ons, dat het niet goed is voor een man om alleen te zijn. God heeft een helper aan de man gegeven, die

tegenover hem staat. De man moet daarom het ouderlijk huis verlaten en samen met zijn vrouw gaan wonen. Hij moet eerst het ouderlijk huis verlaten en trouwen, pas daarna mag hij met zijn vrouw onder één dak wonen en met haar samenleven.

“God, de HEER, dacht: Het is niet goed dat de mens alleen is, ik zal een helper voor hem maken die bij hem past. Zo komt het dat een man zich losmaakt van zijn vader en moeder en zich hecht aan zijn vrouw, met wie hij één van lichaam wordt.”

Andere vertalingen geven dit als volgt weer:

“Ook had de HEERE God gesproken: het is niet goed, dat de mens alleen zij; Ik zal hem een hulpe maken, die als tegen hem over zij. Daarom zal de man zijn vader en zijn moeder verlaten en zijn vrouw aankleven; en zij zullen tot één vlees zijn.” (Genesis 2:18, 24 Staten Vertaling)

Ook zei de HEERE God: Het is niet goed dat de mens alleen is; Ik zal een hulp voor hem maken als iemand tegenover hem. Daarom zal een man zijn vader en zijn moeder verlaten en zich aan zijn vrouw hechten; en zij zullen tot één vlees zijn. (Genesis 2:18, 24 Herstelde Staten Vertaling)

In de NBG Vertaling (1951) luidt Genesis 2:18 als volgt:

“En de Here God zei: het is niet goed, dat de mens alleen zij. Ik zal hem een hulp maken, die bij hem past.”

Velen menen dat deze tekst ons leert dat de man “boven” de vrouw staat en dat de vrouw “het hulpje” is van de man. Dit is in geen geval de bedoeling. In deze tekst lezen wij dat de vrouw “de helper” moet zijn van haar man. Zoals God een Helper voor ons is en daarbij niet onze Mindere, maar juist onze Meerdere is, zo is de

vrouw als de helper van de man ook niet zijn mindere. De man heeft hulp nodig. Hij kan het alleen niet redden. Daarom gaf God hem een vrouw, opdat zij hem uit zijn eenzaamheid zou helpen en hem gezelschap zou geven. God gaf de man ook een vrouw, opdat zij – waar nodig – hem zou corrigeren en aanvullen. De vrouw staat bij God zó hoog aangeschreven dat Hij weet dat zij in staat is om hierin de man te helpen. Zij is niet een helper “onder” de man, maar “tegenover” de man. Dit blijkt juist uit de Staten Vertaling. Hier staat:

“Het is niet goed, dat de mens alleen zij; Ik zal hem een hulpe maken, die als tegen hem over zij.”

Het staat met ongeveer dezelfde woorden in de Herstelde Staten Vertaling:

Ik zal een hulp voor hem maken als iemand tegenover hem.

Het woord “tegenover” is het juiste woord in deze tekst. Het staat helaas niet zo in de Nieuwe Vertaling, maar wel in de (Herstelde) Staten Vertaling, die hierin veel Bijbelgetrouwer vertaalt!

Dit is in overeenstemming met wat God eens tegen Abraham zei. God zei, dat hij zijn vrouw volledig moest gehoorzamen. Abraham mocht de woorden van zijn vrouw niet naast zich neerleggen. Hij moest doen wat zij tegen hem zei!

Maar God zei tegen hem [Abraham]: ‘Je hoeft je niet bezwaard te voelen vanwege de jongen of je slavin. Alles wat Sara je vraagt moet je doen, want alleen de nakomelingen van Isaak zullen gelden als jouw nageslacht. (Genesis 21:12)

In het huwelijk moeten man en vrouw “vrienden” zijn. Zij zijn elkaars “kameraden”. Zij zijn elkaars “bondgenoten”. Hun

huwelijkssluiting was vanuit de Bijbel bezien immers een “verbondssluiting”. Zij zijn elkaars gezelschap om elkaar te steunen, elkaar te helpen en elkaar bij te staan in lief en leed. Zij zijn er om elkaar door alle problemen en teleurstellingen heen te slepen. Zij zijn er als gelovigen, om juist de opdracht die God in de Bijbel aan man en vrouw gegeven heeft, uit te voeren!

In het huwelijk dienen man en vrouw een hechte vriendschapsrelatie te hebben. Wij zagen al eerder, dat “*Wie een vrouw vond, heeft iets goeds gevonden en gunst van de HERE verworven*” (Spreuken 18:22). “*Iets goeds*” betekende: “Het goede.” “Wie een vrouw vond, heeft HET GOEDE gevonden!”

De vraag kan gesteld worden, waarin de echtgenote “het goede” voor haar man is en wanneer zij de kroon van haar man is en wanneer zij een verstandige vrouw voor haar man is.

Een liefhebbende man weet hoe, waarmee en waardoor hij zijn vrouw gelukkig kan maken en hij maakt haar gelukkig.

Gelukkig is de man die weet hoe hij zijn vrouw gelukkig kan maken en het ook doet.

Een liefhebbende vrouw weet hoe, waarmee en waardoor zij haar man gelukkig kan maken en zij maakt hem gelukkig.

Gelukkig is de vrouw die weet hoe zij haar man gelukkig kan maken en het ook doet.

2. Vreugde en seks

Wij zagen, dat het huwelijk is als een muur die om man en vrouw gebouwd is. Alleen zij beiden bevinden zich “binnen” die muur.

Alle andere mannen en vrouwen bevinden zich “buiten” die muur. Binnen deze muur zijn man en vrouw verplicht om een seksuele relatie te onderhouden. Buiten die muur is elke seksuele relatie voor hen verboden. Alle seksuele relaties buiten de muur van hun huwelijk zijn “echtbreuk”, “hoererij” en “overspel”.

Seks binnen het huwelijk is geen zonde. Wij zagen al eerder, dat in Genesis 26:8 over de seksuele relatie van Izaäk en Rebekka geschreven werd. Wij zagen, dat zij elkaar blij maakten, toen zij de liefde bedreven!

Seks is er om vreugde aan te beleven en elkaar blij te maken. Vaak vergeten mensen wie de “uitvinder” of “bedenker” van de seksuele relatie is. Hoewel zij vaak menen goede christenen te zijn, die de boodschap van de Bijbel menen te kennen, schieten ze hier toch ernstig te kort. Zij menen, dat de seksuele relatie onlosmakelijk aan “zonde” verbonden is. De waarheid is, dat de seksuele relatie door God “bedacht” is. Hij heeft de mensen de opdracht gegeven om in het huwelijk seks te bedrijven. Hij gaf die opdracht niet omdat seks slecht, immoreel of zondig zou zijn, maar omdat God vindt, dat seks goed en gezond is voor de mens. Trouwens, hoe zou de heilige God de mens een opdracht kunnen geven, die te maken heeft met zonde?

Terwijl een aantal vrouwen minder behoefte aan seks heeft, of soms denkt dat seks voor hen niet belangrijk is, moeten zij er maar eens aan denken, dat God hen wat seks betreft, anders geschapen heeft dan de man. Een vrouw heeft namelijk een orgaan, dat alleen voor de beleving van de seks door God geschapen is. Ja, je leest het goed: God Zelf heeft de vrouw een orgaan gegeven, opdat zij van de seks kan genieten.

Mensen die een goede seksuele relatie hebben, hebben al lang gemerkt, dat de seks een belangrijke manier is om ontspanning en

rust te verkrijgen na alle zorgen, spanning en onrust die je in het leven kunt opdoen. Seks geeft je niet alleen de Bijbelse beleving, dat je als man en vrouw echt één bent, het geeft je ook vreugde en ontspanning.

In het Oude Testament lezen wij ook, dat de seksuele gemeenschap een plicht is binnen het huwelijk:

“Indien hij zich een andere neemt, zal hij haar voeding, haar kleding en de echtelijke gemeenschap met haar niet verminderen.”
(Exodus 21:10)

Realiseer wat deze tekst betekent. Deze tekst zegt, dat zoals de man moet zorgen dat zijn vrouw goed te eten heeft en voldoende kleding heeft, hij er ook voor moet zorgen, dat zij seksueel niets te kort komt. Mannen zorgen in de regel er wel voor, dat zij zelf met de seks niets te kort komen. God zegt echter, dat de mannen ervoor moeten zorgen, dat hun vrouwen ook niets te kort komen.

Terwijl wij een tijd gehad hebben waarin het voorbeeldig leek te zijn als meisjes op dit gebied een beetje preuts waren, waarin moeders hun dochters vertelden, dat ze in de huwelijksnacht hun man zijn gang maar moesten laten gaan, waarin meisjes geleerd werd, dat seks eigenlijk alleen voor de man was, leert de Bijbel heel iets anders. Er moet voor gezorgd worden, dat juist ook de vrouw iets fijns aan de seksuele relatie beleeft. Seks is niet alleen voor de man; het is voor man en vrouw samen! Zo moeten de mannen er voor zorgen, dat hun vrouwen aan de seksuele vreugde niets tekortkomen. Zo dienen de vrouwen er zelf ook voor te zorgen, dat zij hierin niets tekortkomen. Zij moeten ervoor zorgen, dat niet alleen de man hierin vreugde beleeft, maar dat zij er zelf ook vreugde aan mag beleven.

Gevolgen van een slecht huwelijksleven

Wij zagen al eerder, dat een groot aantal vrouwen op een bepaald moment in het huwelijk zegt, dat de tijd voor seks ten einde is. Het kan zijn dat zij helemaal geen seks meer willen of veel minder seks dan de man wil. Het is begrijpelijk, dat hierdoor niet alleen veel problemen kunnen ontstaan, maar ook veel geleden kan worden. Hoe komt het dat zoveel mannen, ook christelijke mannen, min of meer geregeld een prostituee bezoeken? Hoe komt het dat mannen soms niet kunnen slapen, liggen zuchten in bed, liggen draaien, of juist heel stil liggen, uit bed gaan en zich vol gieten met alcohol? Hoe komt het dat mannen soms zo gefrustreerd lijken, zo onrustig zijn, zo pesterig kunnen zijn, zo tegen de draad in kunnen zijn, of niet te genieten zijn? Hoe komt het dat sommige mannen zelfmoord plegen? Hoe komt het dat een behoorlijk aantal vaders incest pleegt met één of meer dochters. Oké, sommige van die mannen zijn echte perverse viespeuken. Maar zijn al die mannen die dit doen echte smeerlappen? Zou het kunnen zijn, dat de oorzaak van hun afschuwelijke gedrag in feite gezocht moet worden bij hun vrouw en de onwil tot seks bij hun vrouw? Het komt vaak omdat zij seksuele verlangens hebben, maar hun vrouwen willen niet. Hun seksuele verlangens zijn niet te onderdrukken, ook al denken hun vrouwen, dat hun mannen op dit terrein even een knopje omdraaien.

Het is toch in en in triest, dat uit statistieken blijkt, dat ook christelijke mannen naar de hoeren gaan, porno kijken, meedoen met telefoonseks (lekker anoniem), of computerseks. De vraag kan gesteld worden, wat in diepste zin het verschil is tussen seks met een prostituee of vriendin en telefoonseks of computerseks met een onbekende juffrouw of mevrouw? Zei de Here Jezus niet een keer, dat als je in gedachten zondigt, dat dit eigenlijk op hetzelfde neerkomt als in werkelijkheid zondigen? Als je dus in gedachten seks hebt met die telefoon- of computervrouw, pleeg je toch ook

overspel in gedachten? Dus pleeg je overspel. Dan bedrieg je je vrouw en doe je je partner, als zij het te weten komt, veel verdriet en pijn. Man, schaam je! Satan heeft je in zijn greep. Hij heeft je in zijn macht.

Maar als jij als vrouw door je onwilligheid de oorzaak bent, dat je man zich hiermee bezighoudt, zeg ik tegen jou hetzelfde: Vrouw, schaam je. Je hebt je man op weg gestuurd om de weg van de duivel te gaan. Jij hebt je man in de armen van de duivel gedreven!

Man en vrouw en hun “fabriek”

Mevrouw, mag ik eens op een beetje simpele manier proberen uit te leggen hoe dat zit met die mannen? Elke gezonde man heeft een “zaadfabriekje” in zijn lichaam. Zo is hij door God geschapen. Dat geproduceerde zaad wordt opgeslagen in een grote “hal”. Nu kan elke arts je vertellen, dat er steeds nieuw zaad geproduceerd wordt, terwijl de hal al vol is. Er moet dus zaad verwijderd worden uit de hal. Dat gaat langs een heel vernuftig proces, waar niemand iets van lijkt te merken. Tot zover is er geen probleem. Maar psychisch is er wel een probleem. Na een paar dagen krijgt de man last, dat zijn “zaadhal” overvol is en nodig geleegd moet worden. Hij wordt er onrustig van. Hij krijgt er de kriebels van, om het zo maar even heel simpel te zeggen. Hij “moet” gewoon. Ah, je vindt, dat hij dan maar flink moet zijn en zich ertegen moet verzetten? Oké, dan heb ik voor jou ook zo’n simpel verhaaltje, maar nu bekeken uit het standpunt van de man.

Jij, mevrouw, hebt ook een fabriekje, een “eicellenfabriekje”. Ik noem het gemakshalve even niet een opslagplaats, maar een fabriek. Elke maand produceer je een eitje en dat eitje werkt je lichaam van verloop van tijd als ongebruikt weer weg. En je zegt, dat je dan ineens ook allerlei klachten krijgt. Ach, mevrouw, wees

eens een beetje flink en verzet je daartegen en doe normaal. Dat zeg je toch ook tegen je man, dat hij normaal moet doen? En ben je al in de overgang? Hou eens op met dat gezeur over opvliegers. Stel je niet zo aan. Negeer ze gewoon. Dat kunt je niet? Je kunt je niet verzetten tegen eigenschappen in je lichaam, die God zo geregeld heeft? En je beweert, dat je man zich er wel tegen moet verzetten? Een beetje oneerlijk en dom, vind je niet? Wordt het niet tijd, dat man en vrouw beiden inzien, dat zij zijn zoals zij zijn, omdat God dit zo geschapen en zo gewild heeft? Wordt het niet tijd, dat jullie allebei gaan reageren als mensen, die weten, zo door God geschapen te zijn en weten, dat het zo dus goed is?

Verdriet en frustraties

Wij zagen, dat het gemis van seks kan leiden tot veel verdriet en frustraties. Mannen kunnen soms niet goed meer bidden, terwijl ook het lezen van de Bijbel hen niet meer aanspreekt. Hun relatie met God is verstoord. Ze zouden ook zo graag nog een fijn contact met God willen hebben, maar het lukt niet meer. De gemiddelde man kan niet leven en niet functioneren zonder seks. Dat is voor vrouwen vaak niet te begrijpen, maar het is wel zo. God heeft de man nu eenmaal anders geschapen dan de vrouw. Vrouwen hebben vaak ook niet in de gaten, dat zoals hun man is, in wezen alle mannen zijn. Als een vrouw haar man eens lekker knuffelt, kan zij dit zonder bijbedoeling doen. Haar man denkt dan, dat dit de voorbode van seks is. Dus knuffelt de vrouw op een gegeven ogenblik niet meer, anders wil hij weer wat. Ze zou zich ook eens kunnen realiseren, dat God haar man zo geschapen heeft en dat ze tevreden moet zijn met de wijze waarop God man en vrouw zo heel verschillend geschapen heeft.

Nog erger wordt het als bijvoorbeeld een vrouw haar man “straff” door hem de seksuele relatie te ontnemen. Het zal best wel waar

zijn, dat de man de een of andere fout begaan heeft. Hij zal zijn vrouw wel wat minder tactisch benaderd hebben. Hij zal best wel een stommerd geweest zijn. Maar moet je hem nu straffen, alsof hij een klein kind is? Waar zijn zulke vrouwen mee bezig? Stel je voor, dat een man ook maar zijn vrouw ging straffen en haar een nachtje in de kelder opsloot. Dat kan toch niet. Zo mogen we in het huwelijk niet met elkaar omgaan. Dus niet straffen met seksuele onthouding, maar het probleem uitpraten, elkaar schuld belijden, vergeving schenken en... juist: vrijen!

Overigens, wat je soms ook meemaakt is het volgende. Eén van de partners is boos op de ander en praat gewoon een week niet tegen die ander. Soms gaan mensen zo ook om met hun kinderen. Het kind is stout geweest en wordt nu dood verklaard. Dit is zo ongelooflijk gemeen en liefdeloos. Hier zijn geen woorden voor. Ik weet nog, dat bij ons op de middelbare school een jongen op zo'n manier doodverklaard werd door zijn klasgenoten. Niemand sprak meer tegen hem. Als hij een vraag stelde, kreeg hij geen antwoord. Weet je wat hij deed? Hij heeft zelfmoord gepleegd. Wil je het zover met je eigen partner laten komen?

Wil je een gelijksoortige partner?

Ik herinner je nog even aan wat ik eerder schreef: Vrouwen willen soms een man, die net zo is als zichzelf zijn. In feite willen zij een man, die aan de buitenkant er als een man uitziet en die in zijn wezen een soort vrouw is. Mannen willen vaak ook een vrouw, die een beetje beter bij hun eigen denken past. Als je daar goed over nadenkt, dan zou je kunnen vragen: Wil deze vrouw dan een vrouw als partner en wil deze man een man als partner? Direct zullen beiden hierop afwijzend reageren. Neem dan genoeg met de manier waarop God man en vrouw als tegenovergestelde wezens geschapen heeft!

Realiseer je ook de uiterste consequentie van de eerder genoemde tekst (Exodus 21:10). Deze tekst zegt, dat de huwelijksbelofte inhoudt, dat er genoeg eten, kleding en seks zal zijn. Dit betekent niet, dat er in het huwelijk geen liefde zou dienen te zijn. De liefde wordt hier omschreven als zichtbaar te worden in de wijze waarop je met elkaar omgaat. Je mag elkaar niet het leven zuur maken, ook al hebben wij allemaal weleens een meningsverschil of ruzietje in het huwelijk. Je mag in het huwelijk de ander niet lichamelijk of psychisch mishandelen. Dat is zo duidelijk, dat het niet eens vermeld wordt. Het feit dat het niet vermeld wordt, betekent niet, dat het wel zou mogen. Er staat nergens in de Bijbel, dat je je vrouw niet aan d'r haren achter je aan mag slepen, of dat je haar niet van de trap mag gooien. Dat betekent niet, dat het daarom wel mag. Er staat nergens in de Bijbel, dat je niet een heet strijkijzer op de handen van je man mag zetten. Dat betekent niet, dat het daarom wel mag. Je mag elkaar niet mishandelen. Je mag elkaar ook niet tekortdoen voor wat betreft, voedsel, kleding of seks. En als je je toch aan een van deze zaken schuldig maakt? En nu bedoel ik niet, als het een keer per ongeluk gebeurt, maar als het vaker in je leven gebeurt, waardoor de relatie van liefde tussen man en vrouw stukgemaakt wordt? Dan moet je dit heel snel herstellen, omdat het een basis voor echtscheiding blijkt te zijn.

Toen God de echtscheiding instelde, was God niet zo terughoudend als veel christenen menen dat zij over de echtscheiding dienen te zijn. God Zelf zei – en je leest het in Deuteronomium 24:1-4 – als er “iets” is in je huwelijk dat niet deugt, dan is dat “iets” niet een grote ellende, maar een kleine overtreding van de huwelijksopdracht, dat je dan al mag scheiden. Zie hiervoor mijn boek *Echtscheiding en Hertrouwen*⁵. Denk eraan, dat waar echtgenoten de ander bewust de seksuele relatie onthouden, zij een Bijbelse reden hebben om tot echtscheiding over te mogen gaan. God wil namelijk niet, dat Zijn kinderen elkaar in het seksuele leven tekortdoen. God wil niet, dat mensen

de vreugde die Hij geschapen heeft – ook de vreugde die Hij met de seks geschapen heeft – zullen missen.

5 Voor een gedegen uitleg van Gods inzettingen voor echtscheiding en hertrouwen, zie “Echtscheiding en Hertrouwen, wat zegt de Bijbel?” van dezelfde schrijver.

Wij luisteren nogmaals naar de woorden van Prediker: *“Geniet van het leven met de vrouw die je bemint. Geniet op alle dagen van je leven, die God je heeft gegeven. Het bestaan is leeg en vluchtig en je zwoegt en zwoegt onder de zon, dus geniet op elke dag. Het is het loon dat God je heeft gegeven.”* (Prediker 9:9)

Wat dient hier onder “genieten” verstaan te worden? Wij begrijpen allen, dat als hier het woord “genieten” gebruikt wordt, er niet gewoon gezegd wordt, dat wij ervoor moeten zorgen, dat wij geen ruzie moeten maken. Het heeft te maken met het huwelijk en met datgene waarom het in het huwelijk gaat. Het gaat erom, dat wij het mooie en het goede dat juist in het huwelijk gegeven wordt, volledig ervaren en beleven, zodat het je een levensvervulling geeft. Het gaat over de speciale relatie die je met je eigen partner hebt en die je niet met een andere man of vrouw mag hebben. Het gaat niet over gezellig praten of een spelletje tafeltennis spelen, want dat mag je ook met een andere man of vrouw. Het gaat om datgene wat je alleen met je eigen partner mag, met de man of vrouw die je liefhebt, met wie je een liefdesrelatie hebt.

Prediker wijst erop, dat er genoeg te zwoegen valt in het leven. Maar de getrouwden hebben een bijzonder deel in hun leven en daarvan moeten zij iets moois maken, zodat zij er vreugde aan beleven en er echt van kunnen genieten.

Seks dient tot vreugde van zowel de man als de vrouw te zijn. God heeft zowel de man als de vrouw zo geschapen, dat zij van seks

kunnen genieten. Daarom is seks geen zonde en ook niet vies, maar een geschenk van God, dat met dankbaarheid als een geschenk van God aanvaard dient te worden.

En als je nou toch geen zin hebt?

Als de vrouw nu gewoon geen zin of geen behoefte heeft aan een orgasme? Moet ze dan toch maar gewoon doen alsof ze wel zin heeft en zichzelf zo psychisch pijnigen, zodat ze nog meer hekel krijgt aan seks en aan haar man? Nee, dat kan de bedoeling niet zijn. Maar het kan ook anders. Je kunt ook liefdevol je lichaam beschikbaar stellen, zoals de Bijbel het in 1 Corinthe 7 formuleert. Je haalt je man aan, je knuffelt en streelt hem, je geniet van zijn liefde en hij heeft een hoogtepunt en jij hebt geen orgasme. Je leert je man te aanvaarden, dat het zo goed is. Als jullie echt van elkaar houden, moet dit voor de vrouw een daad van liefde zijn, die zij graag voor haar man overheeft.

Hoe lang dient er genoten te worden?

Schrik niet: alle dagen van je leven. Velen menen, dat seks er alleen is om kinderen te verwekken en daarna beëindigd mag worden. Velen menen, dat seks alleen iets is voor jonggehuwden en daarna dient op te houden.

Als wij de Bijbelse gegevens bekijken, dan zien wij dat een aantal keren vermeld is, dat mensen zowel op jonge leeftijd als op hoge leeftijd een seksuele relatie hadden. Wij kijken niet naar de mensen uit de echte begintijd, toen ze ook op zeer hoge leeftijd zonen verwekten, zoals Genesis 5 vermeldt. Daar was de jongste die genoemd wordt 65 en de oudste – Noach – maar liefst 500 jaar. Wij zullen kijken naar de tijd, toen de mensen leeftijden hadden

die vrij aardig vergelijkbaar zijn met de leeftijden in onze tijd.

Van Sela, Peleg en Serug staat er bijvoorbeeld, dat zij 30 jaar waren, toen zij een zoon verwekten (Genesis 11:14,18,22). Nahor, de grootvader van Abraham, verwekte zijn zoon Terach toen hij 29 jaar was (Genesis 11:24). Terach was een laatbloeier. Hij was al 70 toen hij Abraham verwekte (Genesis 11:26). Hoe oud was Abraham toen hij bij Hagar een zoon verwekte? Abraham was toen 10 jaar in Kanaän, zo vertelt de Bijbel (Genesis 16:3). Hij was 75 jaar toen hij uit Ur vertrokken was (Genesis 12:4). Hij moet op dat moment dus 85 jaar geweest zijn. Hij was toen niet alleen voor onze begrippen een oude man, maar ook voor het leven van die tijd, zo toont de Bijbel ons zowel Abraham als Sara. Het waren twee oude mensen. En toch verwekte hij nog een kind!

Nog opmerkelijker was de leeftijd van Abraham en Sara toen Izaäk geboren werd. Toen was Abraham 100 jaar (Genesis 21:5) Sara was toen 90 jaar (Genesis 17:17). Dit betekent, dat twee oude mensen – de een was 90, de ander was 100 – nog seks bedreven. Je denkt toch niet, dat Abraham en Sara samen naar de sterren stonden te kijken, waarna Sara ineens zwanger was? Deze mensen hadden seks op hoge leeftijd en deden precies, wat later de Prediker zou zeggen: geniet je hele leven met elkaar en van elkaar.

Zou God dat nou echt zo gewild hebben?

Ik kan mij voorstellen, dat iemand zich afvraagt, wat God er nou eigenlijk van vond, dat Abraham en Sara op zo'n hoge leeftijd nog seks bedreven. Ik kan mij voorstellen, dat sommigen zich afvragen wat zij van Sara moeten denken, die op de leeftijd van 90 jaar nog seks had met haar man. Ben je dan niet een beetje pervers?

Wat God ervan vond, laat de Bijbel ons duidelijk zien. Ze hadden

op hun hoge leeftijd nog een seksuele relatie met instemming van God. Als God had gevonden, dat er op die leeftijd geen seksuele relatie zou moeten zijn, had God nooit zo'n relatie gezegend met de geboorte van hun zoon Izaäk. Dan had God deze mensen verboden om nog seks te hebben. God Zelf had Abraham een zoon beloofd en God Zelf had gezegd, dat Abraham op hoge leeftijd nog een zoon zou krijgen. Daarmee bedoelde God niet, dat Abraham en Sara geen seks meer moesten hebben en dat Sara door de wind zwanger zou worden. God maakte deze oude mensen duidelijk, dat ze gewoon moesten doorgaan met hun seksuele leven.

Datzelfde zien wij later bij Zacharias en Elisabeth, ook twee echt oude mensen. De engel van de Heer komt bij Zacharias in de tempel om hem te vertellen dat zijn vrouw zwanger zal worden. Dan moet er dus "gevruid" worden, om het zo maar te zeggen, want ook Zacharias kreeg niet de toezegging, dat Elisabeth zwanger zou worden als zij maar genoeg naar de maan keek.

Het feit, dat God Zelf het huwelijk met de seksuele relatie ingesteld heeft (Genesis 2:24), maakt ons duidelijk, dat de seksuele relatie niet vies, maar juist heilig is. Het is een leven van man en vrouw zoals God het gewild heeft, zoals God het opgedragen heeft. Mensen leven op deze manier in gehoorzaamheid aan God. Het is juist een overtreding van Gods opdracht als de seksuele relatie niet meer beleefd wordt.

Het gaat nog verder. In [Genesis 23:1,2](#) lezen wij, dat Sara 127 jaar oud was toen zij stierf. Toen was Abraham 137 jaar. Hij was toen toch echt een oude man. Hij kon de eenzaamheid echter niet aan en was blijkbaar ook nog zo vitaal, dat hij besloot te hertrouwen. Genesis 25:1,2 vertelt, dat hij met een zekere Ketura trouwde. Was het – gezien zijn leeftijd – liefde zonder seks? Beslist niet. Hij verwekte nog een aantal kinderen! Er worden maar liefst zes zonen genoemd.

Abraham en Mozes

Abraham wordt in de Bijbel de vader van de gelovigen genoemd. Gaf de vader van de gelovigen ons hier een verkeerd voorbeeld, of gaf hij ons juist een goed voorbeeld? Ik neem aan, dat sommige lezers graag willen zeggen, dat Abraham hier toch het verkeerde voorbeeld gegeven heeft, omdat dit antwoord het best bij hun eigen belevingswereld past. Zo'n antwoord betekent echter, dat je de Bijbel laat zeggen, wat je zelf wilt dat hij zegt. Je luistert niet meer eerlijk en oprecht naar Gods boodschap. Nee, Abraham is de vader van de gelovigen – ook van ons – en hij heeft ons een goed voorbeeld gegeven. Een voorbeeld dat navolging verdient!

In de Bijbel wordt op dit gebied ook iets over Mozes verteld. *“Honderdtwintig jaar oud was Mozes toen hij stierf. Tot het laatst toe waren zijn krachten niet afgenomen en zijn ogen niet verzwakt.”* (Deuteronomium 34:7) Wat wordt hier van Mozes verteld? Hij had tot op het laatst geen last van slechte ogen; dus hij had geen last van staar en was ook niet bijziend of verziend. Hij kon alles nog goed zien.

Maar wat wordt bedoeld met de woorden, dat zijn krachten niet afgenomen waren? Was hij nog altijd lichamelijk even sterk als in zijn jeugd? Nee. Het woord “kracht” is de vertaling van het Hebreeuwse woord *leach*. Dit Hebreeuwse woord betekent letterlijk: “Vochtigheid”. Het wil gewoon zeggen, dat hij op de leeftijd van 120 jaar seksueel nog steeds potent was. Hij bezat nog steeds de kracht om een seksuele relatie te hebben. Hij is dus tot zijn dood op hoge leeftijd, seksueel actief gebleven. Dat wil het zeggen.

Seks en leeftijd

Wij zagen, dat de apostel Paulus in 1 Corinthe 7:3-5 schrijft, dat man en vrouw elkaar de seksuele gemeenschap niet mogen onthouden.

“De man kome jegens de vrouw zijn echtelijke verplichtingen na en evenzo de vrouw jegens haar man. De vrouw heeft niet zelf over haar lichaam te beschikken, doch haar man; en eveneens heeft de man niet zelf over zijn lichaam te beschikken, doch zijn vrouw. Onthoudt dat elkander niet, tenzij met onderling goedvinden en voor een bepaalde tijd, om u te wijden aan het gebed, maar om daarna weder samen te komen, opdat niet de satan u verzoeke wegens uw gemis aan zelfbeheersing.”

De seksuele gemeenschap is dus niet alleen een *voorrecht* voor getrouwde mensen, maar ook een *plicht* binnen het huwelijk.

Seks in het huwelijk heeft volgens Paulus een belangrijke functie: *“Opdat niet de satan u verzoeke...”* Er zijn veel christenen in gewetensnood gekomen of misschien ook zelfs ontspoord, omdat er geen goede seksuele relatie in hun huwelijk was. Er zijn veel mensen door satan verzocht – en er zijn veel mensen in de verzoeking bezwaken, omdat er in hun echtelijk leven geen seksuele relatie meer was. Mensen kunnen soms een heel hard oordeel uitspreken als een man naar een prostituee geweest is of als een vrouw er een vriend op na houdt. Misschien was dit wel de schuld van de echtgenoot/echtgenote. Paulus spreekt hier, terwijl hij geleid wordt door de Heilige Geest, dat mensen in het huwelijk de seksuele relatie niet eenzijdig mogen beëindigen.

Het lijkt mij, dat als je als man of vrouw de oorzaak bent, dat de duivel je echtgenoot/echtgenote in verzoeking brengt en hij/zij voor die verzoeking bezwijkt en bijvoorbeeld een seksuele relatie met een ander krijgt, je een grote schuld op je geladen hebt. Niet voor niets zegt de Bijbel: *“Wee degene, door wie de verzoeking*

komt.”

Is het verstandig als man en vrouw niet gelijktijdig naar bed gaan, maar allebei een eigen tijdstip hebben waarop zij naar bed gaan, of is het beter als zij steeds samen, gelijktijdig naar bed gaan?

3. Liefde geven en liefde ontvangen

Het huwelijk is de plaats waar twee mensen liefde van elkaar mogen ontvangen en liefde aan elkaar mogen geven. Maar... het gaat in de Bijbel om een heel bijzondere liefde. Vrienden en vriendinnen kunnen veel om elkaar geven, maar hun liefde is niet de liefde die de Bijbel hier bedoelt. De liefde tussen vrienden en vriendinnen is ook niet dezelfde liefde als man en vrouw in het huwelijk hebben. De liefde in het huwelijk is heel bijzonder. Hij begint met verliefdheid, met kriebels in je buik, met ogentaal, met bepaalde signalen en het eindigt met een onvoorstelbare lichamelijke en emotionele band.

Zowel in het Oude als in het Nieuwe Testament kennen wij verschillende woorden in het Hebreeuws en in het Grieks voor liefde. Velen kennen de Griekse woorden die in het Nieuwe Testament gebruikt worden voor liefde: phileoo en agape. Er is een groot onderscheid tussen beide woorden. Als regel wordt phileoo gebruikt voor de menselijke relaties waarin duidelijk gemaakt wordt, dat je iemand graag mag. Je voelt je met hem of haar verbonden en hebt hem of haar lief. Als regel wordt agape gebruikt voor de hoogste liefde, waarin een vergelijking gemaakt wordt met de liefde die God voor ons heeft. Het is een liefde die van Godswegen in onze harten is uitgestort. Het is een liefde die ervoor zorgt, dat je elkaar door dik en dun accepteert en vasthoudt. De liefde die met phileoo uitgedrukt wordt, kan door alle mensen beleefd worden. De liefde die met agape uitgedrukt wordt, kan

alleen door gelovigen beleefd worden.

Gods liefde in jou voor je partner

Er zijn heel wat huwelijken waarin man en vrouw elkaar graag mogen. Ze houden van elkaar met een menselijke liefde. Is die liefde “op”, dan kunnen ze niet met elkaar verder in het huwelijk. In het huwelijk moeten wij elkaar echter niet liefhebben met de gewone menselijke liefde, maar met de liefde, die wij rustig “Goddelijke liefde” mogen noemen. Het is de liefde, die van Godswege in onze harten is uitgestort, zoals Romeinen 5:5 zegt. Deze liefde raakt niet op. Al komen er nog zoveel moeilijkheden in je huwelijk, al gaan er nog zoveel stormen over je heen, je weet, dat je van Godswege aan elkaar verbonden bent en dat het Zijn liefde is, die je bij elkaar gebracht heeft en die je nu ook bij elkaar zal houden.

Natuurlijk weet ik ook, dat mensen soms zeggen, dat hun liefde voor de ander echt helemaal “op” is. Dat hebben mensen (vooral vrouwen, maar soms ook mannen) mij ook wel gezegd. Zij beleefden hun situatie als echt onherstelbaar. De liefde was op en kon niet meer terugkomen. Het lijkt of zulke mensen gelijk hebben. Ze hebben meestal echter geen gelijk. Wat doe je als je iets moois in je huis bent kwijtgeraakt? Neem je er genoeg mee dat het zoek is en hoef je het gelijk niet meer te hebben? Nee, je gaat het zoeken. Je wilt het terughebben. Je zoekt net zo lang tot je het vindt. Het lijkt een simpel voorbeeld, maar zo is het ook in het huwelijk met de liefde – zeker voor christenen. Je liefde voor je man (of misschien voor je vrouw) kan echt helemaal verdwenen zijn. En hoe is het nu? Je wilt niet dat die liefde weer terugkomt. Hij/zij heeft je misschien een aantal keren diep gekwetst en op je ziel getrapt en je wilt dat niet opnieuw meemaken. Dus wil je hem/haar niet meer je liefde geven. Je zegt, dat je het niet kunt.

Dat zeg je uit zelfbescherming. Ik begrijp het best. Maar je kunt het wel. Je kunt het altijd opnieuw. En... je zult het moeten!

Waarom het moet? Omdat de Bijbel ons dit leert. De Here Jezus gaf eens het voorbeeld van twee broers. Natuurlijk hielden ze als broers van elkaar. Er was echter één probleem. De ene broer deed niet anders dan de ander kwetsen. Dat ging elke dag maar zo door. Vaak een aantal keren per dag. Nu is die ene broer het zo zat, dat hij aan de Here Jezus vraagt, hoe lang hij zijn broer nog moet blijven vergeven en wanneer hij dus tegen zijn broer mag zeggen, dat hij het hem niet meer vergeeft en dat de relatie dus beëindigd wordt. Het antwoord van de Here Jezus is misschien onthutsend.

Een heel bijzonder voorbeeld van de Here Jezus

De Heer maakte duidelijk dat er in de eerste plaats bij de schuldige broer telkens weer berouw of spijt moest zijn. Laten we niet vallen over de waarde van de verschillende woorden berouw of spijt. Laten we ons nu even niet met muggenzifterij bezighouden in een poging om onszelf uit het voorbeeld van de Here Jezus te bevrijden! De Heer maakte dus duidelijk, dat de schuldige broer iedere keer nadat hij iets verkeerd tegen zijn broer gedaan had, zijn spijt moest betuigen. En als hij dat deed, dan moest de gekwetste broer hem dit iedere keer opnieuw vergeven. Hoe lang moest die gekwetste broer blijven vergeven? Je weet het vast wel: 70x7 keer per dag. Dat is 490 keer per dag! Ja: per dag. Elke dag opnieuw. Weet je hoe vaak dat is? Stel, de broers slapen 8 uur per etmaal en zijn 16 uur per dag bij elkaar. In die 16 uur gaat er 490 keer iets fout, wordt er 490 keer schuld beleden en 490 keer vergeving geschonken. Weet je hoe vaak dat is? Dat is iedere twee minuten! Wat bedoelde de Heer hiermee? Hij wilde gewoon zeggen, je moet altijd als er een schuldbelijdenis is, vergeving schenken, hoe vaak het ook gebeurt. Ja, dan zul je in je huwelijk

echt kwetsbaar moeten opstellen. Maar is dat te veel gevraagd in een relatie waarin je met liefde begonnen bent? En is de liefde op? Dan ga je maar op zoek om de liefde terug te vinden, want liefde en liefhebben kun je leren, zo zagen wij eerder.

Je zult trouwens wel *moeten* vergeven. Het “Onze Vader” leert ons immers, dat God ons de schuld vergeeft op dezelfde manier als wij doen bij anderen, dus ook bij onze eigen man of vrouw. Hier wordt het Griekse woord *aphièmi* gebruikt, dat hierna verklaard zal worden.

Wat houdt vergeving in?

Je moet weten, dat er in het Grieks van het Nieuwe Testament twee verschillende woorden gebruikt worden voor “vergeving”, terwijl deze Griekse woorden in het Nederlands soms allebei gewoon met “vergeven” vertaald worden. Het moet duidelijk zijn, dat als in de oorspronkelijke taal twee verschillende woorden gebruikt worden, het om twee verschillende betekenissen moet gaan. Hierdoor is onder de christenen veel verwarring en onkunde.

Je moet ook weten, dat het woorden zijn, die je niet per se met “vergeven” hoeft te vertalen. Beide woorden hebben veel meer betekenissen. Als wij naar deze betekenissen kijken, wordt ons het een en ander duidelijk.

Het eerste Griekse woord is *aphièmi*. Dit betekent: aflaten, verlaten, uitlaten, toelaten, nalaten, overlaten, laten gaan, losmaken, scheiden, vergeven, ophouden, kwijtschelden (uiten, verwaarlozen). Het betekent, dat op grond van belijdenis van zonde (dus door erkenning van de zonde), de barrière tussen God en mens wordt weggenomen. Het betekent, dat je vrijgelaten

wordt uit (geestelijke) slavernij of gevangenschap. Het betekent ook, dat je vergeving van zonden krijgt en dat het nu is alsof je die zonden nooit begaan hebt. Je krijgt daarom kwijtschelding van de straf.

Als dit woord gebruikt wordt met het oog op de zonde die iemand gedaan heeft, betekent het, dat God zo'n mens losmaakt van zijn zonde. God bevrijdt hem van zijn zonde. God neemt de zonde van hem af en van hem weg. God maakt scheiding tussen de zondaar en zijn zonde. God scheldt hem zijn schuld en zijn straf kwijt. Het wil dus zeggen, dat de zonde opgeruimd wordt. In het Oude Testament lezen wij de ene keer zo mooi, dat God de zonde in het diepste van de zee geworpen heeft (Micha 7:19), terwijl wij een andere keer zo mooi lezen, dat God de zonde achter Zijn rug geworpen heeft (Jesaja 38:17).

De woorden uit het "Onze Vader": "Vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren." (Mattheüs 6:12) hebben een bijzondere betekenis. Hier wordt het Griekse woord *aphièmi* gebruikt. Zoals God alleen mensen die berouw hebben, vergeeft, en dit van harte en ogenblikkelijk doet, zo moeten ook wij allen die oprecht berouw hebben, ogenblikkelijk vergeving schenken. Wij moeten hun schuld kwijtschelden en niet meer praten over wat zij ons aangedaan hebben. Wij moeten vergeven en vergeten. Vervolgens moeten wij met hen verdergaan, zoals het hieronder genoemde Griekse woord ons duidelijk maakt.

Deze opdracht geldt niet alleen alle mensen die op enige afstand van ons verwijderd zijn, maar juist ook onze eigen man en vrouw (en kinderen).

Het tweede Griekse woord is *charizomai*. Dit betekent: geven, uit genade geven, genadig geven, zich vriendelijk betonen, kwijtschelden, schenken, vergeven. Het zal duidelijk zijn, dat het

nu niet gaat over de zondaar en zijn zonde, maar dat het nu gaat over de zondaar en zijn relaties. Het betekent in de eerste plaats, dat God en mens weer vriendelijk met elkaar omgaan, alsof er nooit iets geweest is. Het gaat over de mens die gezondigd had, wiens zonde opgeruimd is en die nu een herstelde relatie met God heeft, maar ook met zijn medebroeders en -zusters (en met zijn/haar partner!). Nu gaat het niet over de zonde die weggenomen is, maar over het feit dat de boosheid bij God en bij anderen weggenomen is. Nadat de zondaar van zijn zonde bevrijd is, zijn God en de andere mensen niet boos meer op hem. Ze waren wel boos. Ze bleven verontwaardigd en boos totdat de barrière weggenomen was. Als de barrière weggenomen is, is hun boosheid ook verdwenen. Dit woord betekent met name “uit genade schenken”. Dit betekent, dat je de ex-zondaar je liefde (weer) schenkt.

Het eerste woord (aphièmi) heeft dus te maken met de zondaar en zijn zonde. Het gaat over het zondeprobleem in zijn leven. Dit woord gaat over het feit, dat het zondeprobleem opgelost wordt.

Het tweede woord (charizomai) heeft dus te maken met de zondaar en zijn relaties, dus met zijn familie, partner, kinderen, vrienden en bekenden. Het gaat over het feit, dat deze mensen niet meer boos op hem zijn, dat zij weer vriendelijk met hem kunnen omgaan en dat de relatie niet langer verstoord is. Dit woord gaat over het feit dat het relatieprobleem opgelost is. Er is dus een groot en wezenlijk verschil tussen het eerste en het tweede woord.

In de Bijbel kan het tweede woord alleen in werking treden als eerst het eerste woord zijn werk heeft gedaan. Anders gezegd: Bijbels gezien is het onmogelijk om de relatie te herstellen als niet eerst het probleem opgelost is. De Bijbel kent niet de gedachte van zo maar “zand erover” en verdergaan alsof er niets gebeurd is. Als de zonde en de schuld niet zijn opgeruimd, als de schuldige het

niet in orde gemaakt heeft en zijn fout erkend heeft en daar berouw over heeft, kan de relatie niet hersteld worden! Zo doet God het en zo wil God dat wij het ook doen. God vraagt van ons niet om dit soort zaken op een andere manier te regelen dan Hij het Zelf doet!

Dit betekent, dat als iemand met berouw tot ons gekomen is – dat is de absolute voorwaarde om vergeving te kunnen schenken – dat wij dan verplicht zijn hem/haar vergeving te schenken. Als wij het dan niet doen, kan de hemelse Vader ons de zonden ook niet vergeven, ook niet als wij onze zonden belijden.

Daarom moeten wij de zonden van anderen onmiddellijk, van harte en volledig vergeven. Ook de zonden en fouten van onze partner en/of onze kinderen!

“Zo zal mijn hemelse Vader ook ieder van jullie behandelen die zijn broeder of zuster niet van harte vergeeft.” (Mattheüs 18:35)

Zogenaamde vergeving die met tegenzin geschiedt, heeft geen waarde. Waar de ene mens de andere mens met tegenzin vergeving schenkt, kan God deze eerste mens niet meer van harte vergeving schenken. God kan alleen van harte vergeving schenken aan mensen die anderen van harte, volledig en onmiddellijk vergeving schenken. Zij die zeggen: “Ik zal het je wel vergeven, maar vergeten doe ik het nooit”, weten niet wat de Bijbelse vergeving inhoudt. Zij hebben niet echt en volkomen vergeving geschonken. Zij die zeggen: “Ik kan het je niet onmiddellijk vergeven, het moet slijten, morgen zal het wel beter gaan”, hebben niet onmiddellijk en van harte vergeving geschonken en staan nu zelf schuldig voor God.

Als wij geen echte vergeving aan anderen schenken, raken wijzelf gefrustreerd. Dan raken wij onze vreugde en blijdschap kwijt. Dan

raken wij het contact met God kwijt. Dan gaan wij een geestelijk arm leven krijgen.

Ook jezelf mag je vergeving schenken!

In dit verband is er nog een heel mooie tekst:

“Verdraag elkaar en vergeef elkaar als iemand een ander iets te verwijten heeft; zoals de Heer u vergeven heeft, moet u elkaar vergeven.” (Colossenzen 3:13)

Met deze woorden staat het in onze Bijbel. Paulus heeft het echter een heel klein beetje anders geschreven. Hij schreef niet: *“Vergeef elkaar”*, maar *“Vergeef jezelf.”* Hij schreef: *“Verdraag elkaar en vergeef jezelf.”* Het Griekse woord is weer charizomai en wil dus zeggen: wees niet langer boos op jezelf, maak jezelf niet langer verwijten, ga weer in liefde met jezelf leven!

Hiermee raakte de apostel Paulus een groot probleem aan. Er zijn veel mensen, die zichzelf niet kunnen vergeven. God wil, dat wij niet alleen anderen iets vergeven, maar dat wij ook onszelf het nodige vergeven. Wij moeten ook niet meer boos op onszelf zijn. Wij moeten ook vrede met onszelf sluiten. Zoals het eerste woord voor vergeven vanuit het Grieks betekende, dat je uit de geestelijke gevangenschap bevrijd wordt, waarna je zoals het tweede woord zegt, in liefde en vrede met de ander gaat leven, zo moet je dat ook op jezelf toepassen. Blijf niet langer aan je gevangenschap haken. Je bent bevrijd. Hou op met kloppen aan de poort van de gevangenis om weer binnengelaten te worden. Je bent uit de gevangenis ontslagen. Ga nu als een vrij en blij mens leven!

Hier blijkt al de grote psychologische waarde die de Bijbel voor ons heeft. Soms zijn mensen zo ongelooflijk bezeerd, dat ze zelfs

hun gevoel van eigenwaarde kwijt zijn. Mensen kunnen door anderen (vooral in hun jeugd) misbruikt zijn. Ze zijn het nooit vergeten. Ze denken er elke dag aan en dromen er vaak 's nachts van. Ze voelen zich vies en misbruikt. Ze zijn beschadigd. Ze zijn zelfs de gedachten over en het gevoel voor de realiteit kwijt. Ze zien niet meer alleen de schuld van die ander, die hen zo beschadigd heeft, ze zijn ook aan zichzelf gaan twifelen. Hun emoties zijn beschadigd. Hun karakter is beschadigd. Hun gevoelsleven is beschadigd. Hun ziel is beschadigd. Ze zijn onvoorstelbaar bezeerd. Nu geven ze zichzelf ook nog de schuld. Ze liggen nu ook nog met zichzelf overhoop. Ze maken zichzelf verwijten. Ze voelen zich schuldig. Hun hele leven van verleden, heden en toekomst is stuk.

Nu komt de apostel Paulus en schrijft: "Houd op met jezelf verwijten te maken. Blijf niet boos op jezelf. Stop! Als anderen je iets misdaan hebben en hun schuld niet beleden hebben, is het probleem niet opgelost. Maar dat is jouw probleem niet, dat is hun probleem. Jij moet je eigen probleem oplossen. Houd op met nog langer boos te zijn op jezelf, met in onmin en onvrede met jezelf te leven. Vergeef jezelf en maak een nieuwe start." Zoals de Bijbel zo mooi zegt, dat je van jezelf mag houden, zo zegt de Bijbel ook, dat je jezelf mag vergeven.

Vergeving schenken kan moeilijk zijn!

Ik weet, dat er ook iets gebeurd kan zijn, waarbij het heel moeilijk is om echt vergeving te schenken. Zoiets kan zijn, als je partner je met een ander bedrogen heeft. Kun je je partner dan echt vergeving schenken, ook al is zijn/haar berouw nog zo oprecht? Kun je dan zelfs zover gaan, dat je het ook wilt vergeven, dat je wilt leven, alsof het nooit gebeurd is? Wie als een Bijbelse gelovige wil leven en dus weet, wat vergeving betekent, zal zich realiseren, dat

dit het is wat God van ons vraagt. Realiseer je, dat toen de overspelige vrouw bij de Here Jezus gebracht werd, zelfs Hij tegen haar zei: *“Ik veroordeel u ook niet”*, zei Jezus. *“Ga naar huis, en zondig vanaf nu niet meer.”* (Johannes 8:11)

De voorwaarde voor echte vergeving is echt berouw. (Dus niet leven met de gedachte: “Vandaag betuig ik mijn spijt en morgen zondig ik opnieuw.”) Zo schenkt de Here Jezus echte vergeving. God vergeeft en vergeet. De Bijbel zegt over God:

“Opnieuw zult U Zich over ons ontfermen en al onze zonden tenietdoen. Onze zonden werpt U in de diepten van de zee.” (Micha 7:19)

God werpt je zonden in de diepste zee, waaruit ze nooit meer tevoorschijn kunnen komen. Ze zijn voor altijd weg. Hij wil ze niet meer zien, er niet meer aan herinnerd worden en er niets meer over weten. Zo is God en zo is Zijn vergeving.

Stel je voor, dat je eens in de hemel komt, terwijl je denkt, dat God al je zonden vergeven heeft, en Hij roept je bij Zich en zegt: “Het is jammer voor je, maar er zijn toch nog een paar zonden die Ik je niet vergeven heb...” Je weet, dat God zo niet is. Zo moet jij dus ook niet zijn, als je Zijn volgeling wilt zijn.

Misschien ben je verbitterd. Deze bitterheid kan te maken hebben met je karakter en/of met wat zich in jouw leven afgespeeld heeft. Misschien ben je boos. Iemand die ernstig verbitterd is, is bitter als gal. Wil jij echt zo zijn? Wil jij, dat je omgeving je kent als een verbitterd mens? Als je eenmaal gestorven bent, moeten je kinderen je dan onthouden als een verbitterd mens? Wil je dat echt? Wil je, dat je partner en eventueel je kinderen het hun leven lang moeilijk vinden bij jou, omdat je zo bitter bent? Wil jij in plaats van liefde uitdelen, bitterheid verspreiden? Wil je bij het

minste of geringste dat je partner verkeerd doet, er meteen weer op hameren, dat er al eens eerder “iets” voorgevallen is? Zie je niet in, hoe je op zo'n manier zowel je eigen leven als dat van je partner volledig verknoeit? Zie je niet, hoe ongeestelijk je bezig bent, door je partner steeds maar te kleineren? Zie je niet in, dat jij zelf in je denken in feite gegrepen bent door de duivel in plaats van door God en dat de duivel je gebruikt om alleen maar jezelf en je partner en je eventuele kinderen op te sluiten in de gevangenis van gal en bitterheid? Zou je partner er dan niet beter aan doen, door maar bij jou vandaan te gaan? Natuurlijk, dan krijgt jouw partner de schuld van de echtscheiding, je zult het bij de mensen om je heen er wel inhameren, dat niet jij, maar je partner de echte schuldige is. Vergeet niet: God ziet je hart. Hij weet wel beter!

Door vergeving kom je zelf uit gevangenschap

Als je echt vergeeft, bevrijd je niet alleen je partner uit een vreselijke gevangenis, maar bevrijd je ook jezelf eruit. Je bevrijdt niet alleen je partner van een vreselijke invloed die van jou op je partner terechtkomt, je bevrijdt ook jezelf – ja juist jezelf – van deze macht waarin satan probeert jou in zijn greep te houden. Denk niet, dat je nu naar allerlei bevrijdings- en genezingskomsten moet om te kijken of ze je daar kunnen bevrijden. Een dergelijke samenkomst heb je niet nodig. Het gaat er niet om wat anderen over en tegen jou zeggen, of wat anderen over en tegen die demonische invloed in je leven zeggen. Het gaat erom, wat jij – en niemand anders – met dat boze in je leven doet. Het gaat erom, dat jij nu een besluit neemt en een belofte uitspreekt. Neem nu het besluit, niet langer bitter te zijn. Belijd God je bitterheid en vraag Hem vergeving. Belijd je partner je bitterheid en vraag vergeving. Beloof God, dat je je niet meer door je bitterheid zult laten leiden, en dat iedere keer als het bij je naar boven komt, je er direct korte metten mee zult maken en het uit je

gedachten zult bannen. Zeg dit ook tegen je partner en maak samen een nieuwe start.

Luther heeft eens gezegd, dat je het niet kunt helpen als er plotseling een vogel komt aangevlogen, die op je hoofd neerstrijkt, maar dat je het wel kunt helpen, als hij er zijn nest gaat bouwen. Luther bedoelde het volgende. Je kunt het niet helpen als er ineens een verkeerde gedachte in je boven komt. Je kunt het wel helpen en je bent er verantwoordelijk voor, als je deze gedachte zijn gang laat gaan.

Een uitzondering

Eén opmerking moet hierbij geplaatst worden: wat ik hier geschreven heb, is bedoeld voor normale echtparen, met normale ruzies, misschien wel heftige ruzies, om allerlei gewone problemen. Ik denk, dat het anders wordt, als het gaat om zaken, die echt niet meer door de beugel kunnen. Als je man of vrouw bijvoorbeeld zegt, dat hij homo of zij lesbisch is en naast jou een andere sekspartner heeft, als je man je bijna vermoordt of je kinderen echt mishandelt, dan liggen de zaken anders. Dan is er geen sprake meer van een normaal huwelijk met gewone problemen. Je partner kan dan wel iedere keer schuld belijden en verwachten dat jij vergeving schenkt, maar als je partner op deze weg gewoon blijft verdergaan, is er naar mijn mening maar één manier om uit de problemen te komen: echtscheiding.

Gods liefde in je hart

Terug naar de liefde. De agape-liefde is zo bijzonder, dat de apostel Paulus hem als volgt beschreef:

“De liefde is geduldig en vol goedheid. De liefde kent geen afgunst, geen ijdel vertoon en geen zelfgenoegzaamheid. Ze is niet grof en niet zelfzuchtig, ze laat zich niet boos maken en rekent het kwaad niet aan, ze verheugt zich niet over het onrecht maar vindt vreugde in de waarheid. Alles verdraagt ze, alles gelooft ze, alles hoopt ze, in alles volhardt ze. De liefde zal nooit vergaan.” (1 Corinthe 13:4-8)

Deze liefde zal nooit vergaan. Deze liefde moeten gelovigen in hun huwelijk aan elkaar tonen. Deze liefde doet hen de zwakheden, de tekortkomingen, ja zelfs de onhebbelijkheden van hun man of vrouw accepteren. Dat betekent niet, dat zij nu ook niet meer over hun problemen zouden praten. Juist omdat ze elkaar echt liefhebben en weten dat zij door God bij elkaar gebracht zijn, dat God Zijn liefde voor elkaar in hun hart gegeven heeft, daarom praten zij met elkaar en luisteren zij naar elkaar. Daarom proberen zij samen iets moois te maken van hun huwelijk. Daarom belijden zij elkaar telkens weer hun fouten en tekortkomingen. Daarom vergeven zij elkaar ook telkens weer deze onhebbelijkheden. Samen zien zij op de Here Jezus en vervolgen zij hun weg met blijdschap.

Hoe toon je je liefde?

Er zijn mensen, die geen idee hebben, hoe ze de liefde aan hun partner of aan hun kinderen moeten tonen. Sommigen zeggen heel makkelijk: “Ik heb vroeger zelf geen liefde gehad, dus ik kan het ook niet geven.” Ja, dat is de goedkoopste uitvlucht en de grofste smoes. Achter zo’n opmerking kun je je gemakkelijk verbergen, maar je probeert je er wel heel erg goedkoop vanaf te maken.

Als iemand een huisdier heeft, weet hij heel goed, hoe hij dit dier zijn/haar liefde moet tonen. Hoe? Gewoon door de kat op schoot

te nemen en te strelen en lieve woordjes ertegen te zeggen. Of door de hond te aaien en dan weer gezellig met de hond een straatje om te lopen. Gewoon leuk, lief en aardig doen. Zo doe je het ook bij je partner en kinderen – hoe gek dit ook moge klinken.

Weet je nog toen je elkaar pas leerde kennen? Wat deden jullie? Jullie keken elkaar in de ogen en kusten elkaar, haalden elkaar aan en knuffelden en streelden elkaar. Je hield elkaar maar al te graag vast. Je sloeg regelmatig teder de armen om elkaar heen. Jullie zoenden elkaar. Je sprak lieve woordjes tegen elkaar. Zo mag je het nog steeds doen. Je mag elkaar vertellen hoeveel je (nog steeds) van elkaar houdt, dat je elkaar niet kunt missen, dat je niet zonder je partner kunt, dat je zo blij bent met je partner, dat je je partner zo nodig hebt, dat hij/zij zoveel voor je betekent, dat je partner je zo duidelijk het gevoel geeft, dat je jezelf mag zijn bij hem/haar en dat je je daardoor zo vertrouwd voelt bij hem/haar. Maar ook, dat je zo trots bent op je partner, dat je nooit zonder hem/haar zou willen, dat als je opnieuw moest beginnen, je weer met hem/haar zou beginnen. Dat je partner de belangrijkste persoon in je leven is en dat je graag heel oud met hem/haar hoopt te worden. En als je verdriet had, dan was de ander er om je liefdevol en teder te troosten. Als je bang was, stelde de ander je gerust. Je wist, dat je altijd op je partner kon vertrouwen en je zei dat ook. Je vertelde elkaar, dat je elkaar nooit zou verlaten. Je was niet bang, dat de ander je ineens zou verlaten (hoewel sommige onzekere mensen, die angst wel hadden).

Alleen is er in het huwelijk een dimensie bijgekomen: liefde tonen door middel van de seks. Natuurlijk, je zult niet meer als een verliefd stelletje op een bankje in het bos zitten, maar je mag nog steeds handje in handje lopen of zitten. Je mag elkaar teder aanraken.

Zoals je in je verkeringstijd met elkaar omging, zo moet je nu met

elkaar blijven omgaan. Net zoveel liefde en tederheid geven als toen. Je zult ontdekken: hoe meer liefde je geeft, hoe meer liefde je ontvangt, tenzij je met een stuk steen getrouwd bent.

En als je elkaar al een tijdje niet meer aangeraakt hebt?

Ik houd er soms wat vreemde gedachten of opdrachten op na, zo zul je misschien denken, als je het volgende leest. Ik heb soms een gesprek met een echtpaar, dat al geruime tijd geen lichamelijk contact meer gehad heeft. Ze kijken elkaar niet meer echt aan, ze slaan geen arm meer om elkaar heen, ze geven elkaar geen kus meer en ze zeggen niet meer tegen elkaar: “Ik hou van je.” Hoe doorbreek je zo’n situatie?

Als blijkt dat het stel echt nog wel van elkaar houdt, geef ik ze de opdracht, om – zodra ze alleen thuis zijn – meteen de armen om elkaar te slaan, elkaar diep in de ogen te kijken en tegen elkaar te zeggen: “Ik hou van je.” Zo moeten ze een poosje blijven staan en maar kijken, wat ze ervan vinden. Natuurlijk vinden ze het meestal een vreemde opdracht. Dit deden ze niet meer en nu zouden ze het “gedwongen” moeten doen? Zouden ze dat wel doen en zou het helpen?

Om ze te dwingen dit echt te doen, deel ik ze mee, dat ik ze over een bepaald aantal minuten opbel om te vragen, of ze de opdracht uitgevoerd hebben. Ja, nu moeten ze wel, omdat ik ze er min of meer toe dwing.

Als ik opbel hoor ik, dat ze het inderdaad gedaan hebben. Als ik daarna vraag, hoe ze het vonden, zo weer eens samen te zijn, blijkt, dat ze er helemaal niet mee zitten, dat het eigenlijk een gedwongen knuffel was. Ze zijn juist enthousiast over het feit, dat ze weer eens

zo samen stonden en dat ze er allebei zo blij mee waren. Beiden zijn echt enthousiast. Ze vonden het fijn.

Nu zeg ik, dat ik de volgende dag op een bepaald tijdstip weer opbel en dat ze dan dit ritueel herhaald moeten hebben. Ze doen het weer en zijn weer enthousiast. Nu geef ik ze de opdracht dit elke dag te herhalen, terwijl ik niet bel als een soort stok achter de deur.

De meeste honden, katten, parkieten, enz. houden ervan veelvuldig aangehaald te worden. Als zo'n dier niet van aanhalen houdt, zeggen wij, dat hij niet normaal is.

De meeste kinderen houden ervan veelvuldig aangehaald te worden. Als een kind niet van aanhalen houdt, zeggen wij, dat het niet normaal is en gaan wij kijken, wat er in het leven van zo'n kind gebeurd is, waardoor het gefrustreerd is en kijken wij, wat wij eraan kunnen doen, om zo'n kind weer psychisch gezond te krijgen.

De meeste volwassenen houden ervan veelvuldig aangehaald te worden. Als een volwassene niet van aanhalen en strelen houdt, moet je ook zeggen, dat hij of zij niet normaal is. Dan moet je ook erkennen, dat er blijkbaar iets gebeurd is, waardoor deze volwassene een bepaalde frustratie opgelopen heeft, waardoor hij of zij niet normaal en psychisch gezond kan reageren.

Nu komt de hamvraag: Als jij niet van aanhalen en strelen houdt, is dat dan normaal of niet normaal? Nog sterker: Ben jij dan normaal of niet normaal? Moeten we dan eigenlijk ook niet kijken, waardoor jij zo geworden bent en wat jou gefrustreerd gemaakt heeft?

Wat zou je ervan zeggen, als je nu eerst eens – zodra jij en je

partner bij elkaar zijn – jij je partner omhelst, een zoen geeft en zegt, dat je van hem/haar houdt? Lijkt je dat niet een goed idee? Gewoon doen! Nu!

God geeft liefdeslessen

Het is niet voor niets, dat God in de Bijbel ons Het Hooglied gegeven heeft, waarin Hij ons laat zien, dat lichamelijke liefde, kussen en strelen, niet verkeerd is, maar voor een gelovige juist heel normaal is. Voor een gelovige is het niet alleen mooi en goed, maar je kunt het zelfs iets heiligs noemen, als je je realiseert, dat Gods Woord er zo openlijk over spreekt. U doet er goed aan het boek Het Hooglied eens in zijn geheel te lezen. Wij citeren slechts enkele verzen eruit.

Om de beurt zeggen de bruid en de bruidegom tegen elkaar dat ze verlangen om door de ander gekust te worden, dat ze lieflijk contact hebben en dat ze elkaar mooi vinden.

*“Laat hij mij kussen,
laat zijn mond mij kussen!
Jouw liefde is zoeter dan wijn,
Mijn lief is mij een bundel mirre,
hij slaapt tussen mijn borsten.
Je bent zo mooi, vriendin van mij,
je bent zo mooi!
Je ogen zijn duiven.
Wat ben je mooi, mijn lief,
wat ben je bekoorlijk.
Het groen is ons bed.” (Hooglied 1:2,13,15,16)*

De lichamelijke schoonheid en de geborgenheid in de omhelzing worden bezongen, waarbij zelfs gezegd wordt, hoe heerlijk het

proeft als ze elkaar zoenen! Het blijkt wel, dat ze elkaar net zo zoenden, zoals veel geliefden ook nu elkaar zoenen. De een proeft precies hoe het smaakt in de mond van de ander!

*“Mijn hoofd rust op zijn linkerarm,
met zijn rechterarm omhelst hij mij.
Mijn duif in de rotskloof,
verscholen in de bergwand,
laat mij je gezicht zien,
laat mij luisteren naar je stem,
want je stem is zo lieflijk,
je gezicht zo bekoorlijk.”* (Hooglied 2:6,14)

*Je borsten zijn als kalfjes,
als de tweeling van een gazelle,
die tussen de lelies weidt.
Mijn bruid, je lippen druipen van honing,
melk en honing proef ik onder je tong,
je kleeft geurt naar de Libanon.”* (Hooglied 4:5,11)

Dit alles wordt in een volgend hoofdstuk nog eens uitbundig bezongen.

*“Wat zijn je voeten mooi in je sandalen, koningskind!
Je heupen draaien sierlijk rond,
de schepping van een kunstenaar.
Je navel is een ronde kom,
die gevuld is met kruidige wijn.
Je buik is een bergje tarwe,
dat door lelies wordt omzoomd.
Je borsten zijn als kalfjes,
als de tweeling van een gazelle.
Je hals is als een toren van ivoor,
je ogen als de vijvers van Chesbon,*

*bij de poort van Bat-Rabbim.
Je neus is als een toren van de Libanon,
die uitkijkt over Damascus.
Je hoofd rijst op als de Karmel,
omkruld door purperen lokken,
waarin een koning ligt verstrikt.
Wat ben je mooi, wat ben je bekoorlijk,
liefde en verrukking, dat ben jij.
Als een palm is je gestalte,
je borsten zijn als druiventrossen.
Ik dacht: Laat ik die palm beklimmen,
ik wil zijn bladeren grijpen.
Laten jouw borsten
als trossen van de wijnstok zijn,
je adem als de geur van appels,
je tong als zoete wijn
waarin mijn kussen baden,
mijn lippen en tanden gedompeld zijn.” (Hooglied 7:1-9)⁶*

⁶ Voor een prachtige uitleg van het boek Hooglied, zie “Het Hooglied van God en Israël” van dezelfde schrijver.

Stel jezelf eens een paar vragen

Als jij niet van lichamelijk contact houdt vraag jezelf dan af:

1. Sinds wanneer houd ik niet (meer) van aanhalen en strelen van mijn partner en hoe is het gekomen?
2. Kan ik wel een hond of een kat aanhalen en heb ik daar geen moeite mee? Kan ik ook kleine kinderen aanhalen, strelen en knuffelen en kost me dat ook geen moeite?
3. Lijd ik eronder dat mijn partner en ik geen lijfelijk contact meer hebben?
4. Lijd mijn partner eronder, dat wij geen lijfelijk contact meer

hebben?

5. Ben ik mij bewust, dat dit noch voor mij noch voor mijn partner een psychisch gezonde situatie is?
6. Zou ik soms toch niet – heel even – mijn partner willen aanhalen, maar doe ik het toch maar niet?
7. Zou ik in mijn hart toch niet liever willen, dat wij een andere relatie hadden, waarin wij wel elkaar aanraken en knuffelen?
8. Ben ik bereid mijzelf te veranderen en nog iets te maken van de rest van ons leven, of ga ik gewoon stug verder in deze situatie en laat ik gewoon Gods water over Gods akker lopen?
9. Wat kan ik eraan doen om hierin mijzelf te veranderen? De vraag is niet, hoe ik mijn partner kan veranderen, maar hoe ik zelf kan veranderen.
10. Ben ik bereid er nu mee te beginnen en te accepteren, dat mijn partner mij de eerste tijd niet zal laten merken, dat hij/zij dit aanhalen fijn vindt? Ben ik bereid te accepteren, dat mijn partner hierin ook beschadigd is en tijd nodig heeft om te genezen en mijn aanhalen te beantwoorden? Ben ik bereid om gewoon door te gaan met het besteden van dit soort aandacht, ook al krijg ik voorlopig dus geen positieve reactie van mijn partner?

Toen je trouwde, klonk de vraag: “Wat is hierop je antwoord?” Dat doe ik vandaag ook en stel je dezelfde vraag: “Wat is hierop je antwoord?”

Helaas zijn er soms mensen die een ongezonde angst aan de dag leggen, vreselijk jaloers zijn of een ongekende verlatingsangst hebben. Ik herinner me nog een leuk stel. Hij was echt zo trouw als een hond. Zij had echter altijd angst dat hij haar zou verlaten, dat hij ergens anders een vriendinnetje zou hebben, dat hij een andere vrouw leuker zou vinden, dat hij gewoon al naar een andere vrouw

zou kijken. Hij erkende, dat hij (net als bijna alle mannen!) weleens een mooie vrouw zag en er dan even naar keek. Hij was zelfs een keer tegen een lantaarnpaal aangelopen, toen hij omkeek naar een mooie vrouw. Hij kon er nog best om lachen. Voor haar was het een bewijs, dat haar angst terecht was. Voor mij was het gewoon een bewijs, dat hij een gezonde vent was. Want bijna alle mannen vinden het leuk om naar mooie vrouwen te kijken. Dat betekent niet, dat ze nu ook al die vrouwen willen hebben of ermee naar bed willen. Het betekent voor veel mannen hetzelfde als het kijken naar een mooie auto of een mooi schilderij. Ze genieten even van de schoonheid en gaan dan weer over tot de orde van de dag.

Deze vrouw bleef een ongezonde mate van jaloezie aan de dag leggen. Ze maakte met haar jaloerse gepraat en gedrag haar man stapelgek. Hij kon het op het laatst niet meer volhouden, verloor al zijn zelfrespect en zag maar één oplossing: echtscheiding. Voor haar was dit toen weer het bewijs, dat zij hem inderdaad niet kon vertrouwen. Ze kon niet inzien, dat zij zelf schuldig was en dat zij hem gewoon van zich verwijderd had. Haar ziekelijke jaloezie had ervoor gezorgd, dat hun huwelijk stukliep.

En hoe zit het met de kinderen?

Genesis 1:28 leert ons, dat in het huwelijk de mensen vruchtbaar moeten zijn en zich behoren te vermenigvuldigen. Ditzelfde heeft de Here God later ook tegen Noach en zijn zonen gezegd (Genesis 9:1,7).

Later zal de Psalmist het zeggen: *“Kinderen zijn een geschenk van de HEER, de vrucht van de schoot is een beloning van God. Als pijlen in de hand van een schutter, zo zijn kinderen, verwekt in je jeugd. Gelukkig de man wiens koker is gevuld met pijlen zoals zij.*

Hij staat niet te schande als hij zijn vijanden aanklaagt in de poort.”
(Psalm 127:3-5).

De volgende Psalm zegt: *“Gelukkig ieder die ontzag heeft voor de HEER en de weg gaat die Hij wijst, je vrouw als een vruchtbare wijnstok in het midden van je huis, je kinderen als jonge olijfbomen in een kring om je tafel.”* (Psalm 128:1,3).

Deze teksten laten zien, dat in het huwelijk man en vrouw de opdracht hebben om kinderen te verwekken. Maar dit betekent niet, dat kinderen het doel van het huwelijk zijn. Wij zagen eerder, dat de man moet zorgen, dat zijn vrouw kleding heeft. Toch is het geven van kleding niet een doel van het huwelijk. Dat moeten wij goed zien. Kinderen zijn geen doel van het huwelijk. Als een huwelijk met kinderen gezegend wordt, zijn deze kinderen een zegen, een geschenk in het huwelijk.

Man en vrouw of papa en mama?

Daarom mogen man en vrouw in het huwelijk ook nooit de rollen omdraaien. Een huwelijk is niet een verbintenis van mensen die samen papa en mama zijn. Ze zijn niet getrouwd om papa en mama te worden, maar om man en vrouw te zijn. Daarom is het in diepste zin onjuist als zij elkaar met papa en mama gaan aanspreken. Dat schept een verkeerd beeld, ook voor hun eigen kinderen. Ze zijn getrouwd om man en vrouw te zijn. Dat moet in het huwelijk zichtbaar zijn, niet het vader en moeder zijn, ook al is dat nog zo mooi.

Het betekent ook, dat man en vrouw nooit de eerste plaats, die hun partner bij de huwelijksluiting innam, later mogen geven aan de kinderen. Toen jullie trouwden, sloot je je huwelijksverbond als man en vrouw. Je startte niet een instituut om papa en mama te

zijn. Zodra voor één van beiden de kinderen op de eerste plaats komen en belangrijker voor hem/haar zijn dan de partner, is er iets grondig mis. Dan verzaak je je trouwverbond. Dan maak je in zekere zin een eind aan de belofte die je uitsprak toen je trouwde.

Kinderen zijn een zegen van God. Ze zijn niet jouw eigendom. Ze zijn van God. Je krijgt ze in bruikleen. Als ze volwassen geworden zijn, gaan ze weer bij je vandaan en blijf je weer als man en vrouw over. Word je dan ineens weer man en vrouw? Nee, dat wil dan vaak niet meer.

Nu we het toch over de kinderen hebben: je hebt kinderen van God gekregen om goed voor te zorgen. Ik neem aan, dat je die kinderen ook graag wilde. Hoe zorg je nu voor ze? Overlaad je ze met liefde en zorg en voed je ze op, of laat je het van de vroege morgen tot het begin van de avond over aan de leiding van de crèche? Is dat voor een christen een verantwoorde manier van opvoeden met je eigen liefde en zorg?

Als kinderen en alles wat samenhangt met de kinderen (liefde voor en van je kinderen, enz.) een doel van het huwelijk zouden zijn, zouden mensen die geen kinderen kunnen krijgen een in bepaald opzicht mislukt huwelijk hebben. En dat hebben zij in geen geval. Je huwelijk wordt niet bepaald door het hebben van kinderen. Daarom mogen kinderen ook nooit boven de partner gesteld worden in je huwelijk. Als je dat wel doet, laat je op dit punt je huwelijk mislukken. Dan worden je kinderen nota bene de oorzaak van het falen van je huwelijk. Hoe is dat bij jou? Welke plaats nemen je kinderen in? Komt je partner op de eerste plaats of komen je kinderen op de eerste plaats? Heb je een Bijbels huwelijk of ben je hierin mislukt?

Hoofdstuk 8

Hoe nu verder?

Er kunnen problemen en spanningen in je huwelijk komen. Als je er samen niet uitkomt, zoek dan hulp en wacht niet tot het te laat is. Je kunt terecht bij de voorganger van je gemeente, maar ook bij allerlei hulpinstanties. Laat je helpen!

Vrouwen zijn soms heel teleurgesteld in het huwelijk. Het heeft hun niet gebracht wat zij er van verwacht hadden. Nu proberen zij signalen uit te zenden naar hun man om hem duidelijk te maken, dat er iets moet veranderen. Zij hebben niet in de gaten, dat die signalen bij hun man niet overkomen. Zij denken, dat hij haar doelbewust blijft negeren. Zo raakt zij steeds meer gefrustreerd en komt op zekere dag met de mededeling: “Ik ga scheiden.” Dan weet de man niet, wat hij hoort. “We hadden toch nooit problemen? Hoe kan dat nu zo ineens?” De man wil dan nog proberen zijn huwelijk te redden, voor de vrouw is het dan echter te laat. Realiseer je dit. Denk niet te snel, dat je huwelijk wel goed zit. Let goed op en wees duidelijk tegen elkaar. Als je als vrouw je huwelijk ziet stuklopen, roep dan hulp in, want je man ziet het waarschijnlijk niet.

Mannen kunnen soms heel teleurgesteld zijn in het huwelijk als het seksuele leven te wensen overlaat. Zij willen meestal veel vaker seks dan de vrouw. Niet voor niets zei Paulus, dat je elkaar daarin tegemoet moet komen. Dit betekent niet, dat de vrouw altijd maar klaar moet staan voor de man als zij echt ziek is. Het gaat bij Paulus om een normale situatie, waarbij man en vrouw lichamenlijk en psychisch gezond zijn.

Sommige echtparen houden van seksuele spelletjes. Is dat verkeerd? Als het onschuldig is en niet pervers, wordt het nergens in de Bijbel verboden. Je krijgt echter grote problemen, als je partner seksueel “verknijpt” is, pervers is. Zoek dan betrouwbare hulp.

Soms zijn mensen na de huwelijkssluiting ineens heel anders dan daarvoor. Eén van beiden kan dan een soort tiran worden voor de ander, die alle touwtjes stevig in handen wil houden en de ander geen of weinig vrijheid gunt.

Soms kunnen vrouwen heel bits en scherp over en tegen hun man gaan praten en is er van een liefdevolle relatie weinig te merken. Dat kan komen, omdat het de ware aard van die vrouw is. Het kan ook komen, omdat haar iets heel erg dwars zit. Dan moet er gepraat worden.

Soms is het huwelijk zo matig of slecht, dat het een verademing is voor de langst levende, als de ander overlijdt. Dan krijgt de langst levende pas rust en gaat pas echt genieten van het leven. Wat is dat verdrietig. Probeer dat te voorkomen.

Praktische hulp

Wij zagen, dat vrouwen hun liefde vaak uiten door lekker eten te koken, het huis schoon te houden, enz. Mannen begrijpen vaak niet, dat dit tekenen van liefde zijn.

Mannen, als je nu weet, dat dit de manier van denken van je vrouw is, dan kun je het vreemd vinden, je kunt er ook aan tegemoet komen. Hoe? Ik noemde het al eerder: Gewoon door haar even mee te helpen bij het dekken van de tafel, het opruimen van de tafel, de afwas, zodat zij niet zo lang alleen staat in de keuken. Hoe

nog meer? Vraag dat nou gewoon eens aan je eigen vrouw. Vraag haar nou gewoon eens wat zij fijn zou vinden als jij dat voor haar deed. Voor alle duidelijkheid: ik bedoel hiermee niet, dat jullie het zogenaamde rollenprobleem moeten omdraaien. Ik bedoel niet, dat de man voor het huishouden gaat zorgen en dat de vrouw met een boek in een stoel gaat zitten toekijken. Het gaat erom, dat je iets doet, waardoor zij zich geliefd voelt.

Als jij ouder bent geworden en hulpbehoevend zou zijn, gaat jouw partner jou dan verzorgen – aangenomen dat je partner dit lichamenlijk kan – of moet je dan het huis uit en opgenomen worden in een verpleeghuis?

Als je partner ouder is geworden en hulpbehoevend zou zijn, ga jij je partner dan verzorgen – aangenomen dat je dit lichamenlijk kunt – of moet je partner dan het huis uit en opgenomen worden in een verpleeghuis?

Geestelijke groei

Regelmatig verbaas ik mij erover, hoe weinig echte Bijbelkennis veel christenen hebben. Ze bezoeken vaak enthousiaste samenkomsten waar veel gezongen wordt, waar veel praise en aanbidding is, en waar ook wel een preek gehouden wordt, maar waar die preek onvoorstelbaar weinig Bijbelse diepgang heeft. Zeker, de preek wordt door de luisteraars vaak zeer op prijs gesteld. Het is een preek over het leven en zo, zeggen zij. Er worden fantastische adviezen gegeven. Je hebt er echt iets aan, zo zegt men dan. Fijn, en dan vraag ik: wat heb je nu echt uit het Woord van God geleerd?

De Bijbel zegt iets, dat niet alleen voor de gemeente van Israël in de tijd van het Oude Testament belangrijk was, maar dat ook voor de gemeente van de Here Jezus in onze tijd van belang is. God Zelf

verweet Zijn volk, dat ze te weinig echte kennis van Hem en van Zijn Woord, de Bijbel, hadden. Ze deden wel een heleboel andere dingen, zoals trouw offers brengen, maar ze namen niet de moeite om Hem Zelf beter te leren kennen door Zijn Woord te bestuderen. God Zelf zei:

“Hooft het woord des HEREN, gij Israëlieten, want de HERE heeft een rechtsgeding met de bewoners van het land, omdat er geen trouw, geen liefde en geen kennis Gods is in het land. Mijn volk gaat te gronde door het gebrek aan kennis. Omdat gij de kennis verworpen hebt, verwerp Ik u, dat gij geen priester meer voor Mij zult zijn; daar gij de wet van uw God vergeten hebt, zal ook Ik uw zonen vergeten. Want in liefde heb Ik behagen en niet in slachtoffer, in kennis van God en niet in brandoffers.” (Hosea 4:1,6 NBG vertaling 1951)

Deze manier van leven zien wij in onze tijd ook onder veel gelovigen. Voorgangers houden soms eenvoudige preken met veel voorbeelden om het maar zo eenvoudig en smeug mogelijk te maken voor de mensen. De preek moet de mensen niet meer wakker schudden, nee de preek moet de mensen blij maken. Een aantal voorgangers komt niet meer met een profetische boodschap als gezanten van God. Ze komen als geestelijke entertainers omdat de gemeenteleden dat nu eenmaal vragen. De gemeenteleden willen niet meer in hun denken vermoeid worden. Ze vinden het fijn om – net zoals wij bij Hosea zagen – geestelijke offers te brengen: veel zingen en zo, maar ze stellen geen diepgaande studie van het Woord van God meer op prijs. Ze lezen door de week ook geen echte Bijbelstudieboeken. Nee, ze lezen geestelijke verhalen van mensen die het een of ander hebben meegemaakt. Of dat wat de schrijver meegemaakt heeft Bijbels verantwoord is of niet, dat is blijkbaar niet belangrijk meer.

Wat wil God? Hij zal eens met Zijn Geest komen, opdat *“de aarde*

zal vol worden van de kennis van des HEREN heerlijkheid, gelijk de wateren die de bodem der zee bedekken.” (Habakuk 2:14 NBG)
Daár gaat het God om: kennis van Hem!

Zonder kennis van God en Zijn Woord kan je huwelijk geen succes worden!

In het Nieuwe Testament is het niet anders. De apostelen Paulus en Petrus benadrukken, dat het in ons geestelijk leven om kennis van God moet gaan. Daarin zit onze geestelijke groei en het fundament van een goede geestelijke gezondheid. Paulus schrijft:

“...totdat wij allen samen door ons geloof en door onze kennis van de Zoon van God een eenheid vormen, de eenheid van de volmaakte mens, van de tot volle wasdom gekomen volheid van Christus.”
(Ephese 4:13)

“Sterker nog, alles beschouw ik als verlies. Het kennen van Christus Jezus, mijn Heer, overtreft immers alles. Omwille van hem heb ik alles prijsgegeven; ik heb alles als afval weggegooid. Ik wilde Christus winnen.” (Filippenzen 3:8)

“Daarom bidden wij onophoudelijk voor u, vanaf de dag dat we dat gehoord hebben. We vragen dat u Gods wil ten volle mag leren kennen door de wijsheid en het inzicht die zijn Geest u schenkt. Dan zult u leven zoals het past tegenover de Heer, hem volkomen welgevallig. U zult vrucht dragen door al het goede dat u doet, uw kennis van God zal groeien.” (Colossenzen 1:9,10)

Wanneer je als man en vrouw samen het Woord van God bestudeert, groei je samen dichterbij God en naar elkaar. De eenheid tussen jullie beiden wordt steeds groter en belangrijker. Zo mag je de Here Jezus “winnen” (zoals Paulus het in Filippenzen

3:8 noemt) en Hem de Overwinnaar in je leven laten zijn. Dan zul je steeds meer gaan leven zoals God het van je vraagt. Dan zul je samen een vruchtbaar leven hebben. En dat is toch zeker wat jullie willen?

De apostel Petrus maakt duidelijk, dat de zegen van God voor je leven verbonden is aan je kennis van Zijn Woord. Hij schrijft:

“Genade zij u en vrede, in overvloed, door de kennis van God en van Jezus, onze Heer. Zijn goddelijke macht heeft ons alles geschonken wat nodig is voor een vroom leven, door de kennis van Hem die ons geroepen heeft door Zijn majesteit en wonderbaarlijke kracht.” (2 Petrus 1:2,3)

Beleving van de geestelijke eenheid

Hoe beleef je als gelovige man en gelovige vrouw je geestelijke eenheid? Dat is een vraag om over na te denken en eens samen over te praten, voordat je verder leest. Hoe zien jullie dit? Heb je er weleens over nagedacht, of moet je eigenlijk bekennen, dat je jezelf nog nooit deze vraag gesteld hebt?

Je geestelijke eenheid beleef je niet door samen naar de kerk te gaan, ook niet door samen naar dezelfde kerk te gaan. Daar beleef je de geestelijke eenheid van de hele gemeente, waartoe jullie natuurlijk (hoop ik) ook behoren, maar het is niet de beleving van de geestelijke eenheid van man en vrouw. Dus ook het samen zingen in de kerk van dezelfde liederen, het samen luisteren naar dezelfde preek, het samen beleven van Gods zegen, enz. is dus niet de beleving van jullie geestelijke eenheid als man en vrouw. Dat is blijkbaar iets heel anders, ook al kun je natuurlijk samen na de dienst er soms of vaak nog met veel vreugde op terugzien en erover napraten.

Je geestelijke eenheid beleef je op twee heel bijzondere manieren:

1. Door samen de Bijbel te lezen, samen een gedeelte uit de Bijbel te bestuderen, samen er over te praten en elkaar te vertellen wat het jou zegt en voor jou betekent en te luisteren wat het voor jouw partner betekent. Door zo samen “bij God” te komen – elke dag – beleef je iets heel moois. Misschien is het verstandig een echt Bijbels studieboek erbij te gebruiken. Niet een boek met allerlei verhalen en ervaringen. Je hebt niets aan al die boeken waarin mensen vertellen wat zij ervaren hebben en jou vertellen, dat jij het ook moet ervaren. Het zijn hun ervaringen en je weet niet eens of het wel allemaal echt door God geleid was. Je kent die schrijvers meestal niet echt. Nee, gebruik een boek waarin de Bijbel (op eenvoudige wijze) echt uitgelegd wordt. Let op: het gaat niet om een studieboek waarin de leer van jouw kerk uitgelegd wordt, maar waarin de boodschap van de Bijbel uitgelegd wordt!
2. Door elke dag samen te bidden en te danken. Danken voor wat God je in Zijn Woord heeft laten zien en wat Hij je partner heeft laten zien. Danken voor wie Hij voor je is en voor wat Hij voor je betekent. Danken voor je partner, danken voor de liefde die je van je partner ontvangt, danken dat je partner ook het eigendom van de Here Jezus is (als jullie allebei gelovig zijn). Danken voor de kinderen die God jullie heeft toevertrouwd (als je kinderen hebt). En bidden; bidden voor jezelf en bidden voor je partner en je kinderen. God vragen om jou nog meer liefde voor partner en kinderen te geven en bidden dat God je partner en kinderen zal zegenen. Heeft je partner verdriet, heeft je partner problemen of zorgen? Bid God voor hem of haar. Hebben jullie woorden gehad, (een beetje) ruzie gehad? Bid God en belijd je fout en vraag Hem ook vergeving.
En... Ik heb voorlopig genoeg genoemd waarvoor je bidden

en danken kunt. Ga nu zelf hiermee beginnen en ga ermee verder. Ga groeien in je leven – in jullie gezamenlijk leven – met de Heer, ga groeien in je liefde voor de Heer en voor elkaar. Ga iets moois maken van jullie leven als kinderen van God. Doe het en begin vandaag nog!

3. Ga eens een week of een weekend samen uit – liefst zonder kinderen. Je zult merken, dat zo'n korte vakantie heel goed voor je relatie kan zijn, zeker als je zonder kinderen bent. Het lijkt natuurlijk even egoïstisch dat je je kinderen niet meeneemt, maar het is het niet. Het zal namelijk ook je kinderen ten goede komen. Door even een paar dagen samen te zijn zonder kinderen, kom je weer eens ongedwongen en onbezorgd aan elkaar toe. Natuurlijk zul je eerst even je kinderen missen. Zet je daar maar snel overheen en ga weer eens gewoon samen blij zijn en plezier maken en van elkaar genieten. Als je dan daarna ontspannen en blij naar huis terugkeert, zullen jullie kinderen ook blij zijn, dat jullie weer zo aardig tegen elkaar doen.

Als christenen met elkaar omgaan!

De fout die velen maken, is, dat ze hun partner alleen zien als hun eigen partner en niet als kind van zijn/haar ouders en niet als een kind van God. Als een vader en een moeder zien, dat het niet goed gaat met hun zoon of dochter, omdat de partner van hun kind nou niet bepaald een vriendelijk en liefdevol mens is, dan hebben die vader en moeder daar verdriet van.

Er worden heel wat toespelingen gemaakt over schoonmoeders. De meeste schoonmoeders schijnen niet te deugen. Zijn die mensen dan echt allemaal zo slecht? Zijn echt al die schoonmoeders zulke vervelende wezens? Of zou het kunnen zijn,

dat je schoonmoeder verdriet heeft, omdat ze ziet, dat haar kind bij jou niet altijd gelukkig is?

Zo kijkt de hemelse Vader ook naar Zijn kinderen. De hemelse Vader kijkt naar jou en Hij kijkt naar je partner. Natuurlijk: Hij ziet het als je partner jou onheus bejegt en jij verdriet hebt. Maar Hij ziet het ook als jij je partner onheus bejegt en je partner verdriet heeft. Dan is er een Vader in de hemel, die verdriet heeft, omdat Zijn kind verdriet heeft. Dan is er een Vader in de hemel die naar jou kijkt en bedroefd is, om wat jij Zijn kind hebt aangedaan. Heb je daaraan weleens gedacht?

Jij en je schoonmoeder

Wat vind je van je schoonmoeder?

Wat vind je partner van jouw moeder?

Mag jouw partner op dezelfde manier over jouw moeder denken en praten, zoals jij over de moeder van je partner denkt en praat?

Blijkt uit jouw denken en praten over je schoonmoeder, dat je een goede, liefdevolle christen bent?

Hoeveel tijd, aandacht en liefde geef jij aan je schoonmoeder? Zoek je haar weleens 'zomaar' op? Bel je haar weleens 'zo maar' op?

Heb je je nooit gerealiseerd, dat je het hart van je partner echt bereikt, als je hart ook openstaat en je liefde uitgaat naar je schoonmoeder (en natuurlijk ook je schoonvader)?

Wat ga je eraan doen?

Er is een prachtige tekst in de profetie van Jesaja, die duidelijk maakt, hoe God al in de tijd van de woestijnreis van de Israëlieten bewogen met hen was:

“In al hun nood was ook hijzelf in nood: zij werden gered door de engel van zijn tegenwoordigheid. In zijn liefde en mededogen heeft hij hen zelf verlost, hij tilde hen op en heeft hen gedragen, alle jaren door.” (Jesaja 63:9)

De NBG vertaling (1951) zegt het als volgt: *“In al hun benauwdheid was ook Hij benauwd.”*

Dit toont ons hoe God is. Hij ziet het lijden van Zijn kinderen en Hij ervaart het als Zijn eigen lijden. Hun pijn is Zijn pijn. Hun verdriet is Zijn verdriet. Hun leed is Zijn leed. Hun tranen zijn Zijn tranen. Dit is een prachtige gedachte over hoe God met Zijn kinderen meeleeft. Het kan je hart heel blij maken.

Het is ook een vreselijke gedachte, dat jij en ik God soms (of vaak?) verdriet bezorgd hebben. Toen jouw partner jou tot een eenzaam mens gemaakt had en jij stil lag te huilen, toen had God verdriet met jou. Toen jouw partner door jou tot een eenzaam mens gemaakt was en stil lag te huilen (misschien wel gewoon omdat je niet bereid was om aan de behoeften van je partner tot seks tegemoet te komen), toen had God verdriet door jou. Hoe vaak zorg jij ervoor, dat er een wenende God is in de hemel? Denk je niet, dat je daarvoor eens verantwoording zult moeten afleggen?

Bijbelse waarschuwingen

De Bijbel laat in een aantal teksten zien, hoe christenen dienen te zijn en hoe ze met elkaar dienen om te gaan. Hoewel wij al de nodige teksten genoemd hebben, noem ik er nog enkele zeer

belangrijke.

“Het is bekend wat onze eigen wil allemaal teweegbrengt: ontucht, zedeloosheid en losbandigheid, afgoderij en toverij, vijandschap, tweespalt, jaloezie en woede, gekonkel, geruzie en rivaliteit, afgunst, bras- en slemppartijen, en nog meer van dat soort dingen. Ik herhaal de waarschuwing die ik u al eerder gaf: wie zich aan deze dingen overgeven, zullen geen deel hebben aan het koninkrijk van God.

Maar de vrucht van de Geest is liefde, vreugde en vrede, geduld, vriendelijkheid en goedheid, geloof, zachtmoedigheid en zelfbeheersing.” (Galaten 5:19-23)

De Bijbel waarschuwt, dat als christenen volgens hun eigen wil leven, er ontucht en zedeloosheid in het spel komen. Het gaat hier niet over ongelovige mensen, het gaat over gelovigen. Ook zij kunnen hun eigen leven en dat van anderen verknallen door jaloezie, woede, gekonkel, ruzie, rivaliteit, enz. Je mag je er niet aan overgeven, omdat je anders het risico loopt, dat je geen deel zult hebben aan het koninkrijk van God. Nee, je moet juist leven door en met de Heilige Geest en dus kenbaar zijn aan liefde, vrede, geduld, vriendelijkheid, zachtmoedigheid en zelfbeheersing, enz. Is deze vrucht van de Geest in jouw leven?

“Volg dus het voorbeeld van God, als kinderen die Hij liefheeft, en ga de weg van de liefde, zoals Christus, die ons heeft liefgehad en zich voor ons gegeven heeft als offer, als een geurige gave voor God. Laat er bij u geen sprake zijn van ontucht of zedeloosheid, of van hebzucht – deze dingen horen niet bij heiligen.

Ook dubbelzinnige, oppervlakkige en platvloerse taal is ongepast – spreek liever woorden van dank.

Want u moet goed weten dat iemand die in ontucht leeft, zedeloos of hebzuchtig is – dat is allemaal afgoderij – geen deel kan hebben aan het koninkrijk van Christus en van God.

Laat u door niemand met loze woorden misleiden, want wie God ongehoorzaam is, wordt getroffen door zijn toorn.” (Ephese 5:1-6)

Wat schrijft Paulus hier? Gewoon: Ga de weg van God en volg God de Vader en volg de Here Jezus. Deel liefde uit (juist ook aan je partner)! Zorg ervoor, dat je zelf, maar ook dat je partner niet in ontucht (o.a. bij een prostituee) terecht komt. Leef dus, zoals de Bijbel zegt in een harmonieus huwelijk, waar seks op de juiste, Bijbelse plaats komt. Ten slotte wijst Paulus erop, dat er ook al in zijn tijd mensen waren, die er eigen ideeën en verhalen op nahielden. Hij waarschuwt je, om je niet door mensen met allerlei (zelfs vrome en zogenaamd geestelijke) praatjes te laten misleiden. Want als iemand – dus ook als jij – God ongehoorzaam bent, zul je getroffen worden door Zijn toorn. God kan dan wel mee huilen met je partner, omdat het huwelijk (of: jij!) hem/haar een flinke portie verdriet gebracht heeft. God laat het niet over Zijn kant gaan. Hij zal je ervoor straffen. Of dacht je, dat deze woorden alleen golden voor de fouten van andere mensen, maar niet voor jouw fouten?

“Als u boos wordt, zondig dan niet: laat de zon niet ondergaan over uw boosheid, geef de duivel geen kans.” (Ephese 4:26,27) Vóór het slapengaan moeten de ruzies worden opgelost. De Bijbel zegt nadrukkelijk, dat je niet mag gaan slapen als je niet eerst je onderlinge geschil hebt bijgelegd. Wie gaat slapen met ruzie – althans: wie probeert te slapen als er ruzie is – die zet een deur open voor de duivel en geeft de duivel kans om zijn vernietigend werk te verrichten. Waar? Gewoon in jouw hart en in het hart van je partner. Houd hier ernstig rekening mee. Houd de duivel buiten je echte relatie!

“Daarom ook stellen wij er een eer in te doen wat God wil, zowel in dit bestaan als in ons bestaan bij hem. Want wij moeten allen voor de rechterstoel van Christus verschijnen, zodat ieder van ons krijgt

wat hij verdient voor wat hij in zijn leven heeft gedaan, of het nu goed is of slecht. Vervuld van ontzag voor de Heer, proberen we iedereen te overtuigen. God weet precies wie en wat wij zijn; hopelijk weet u het ook wanneer u te rade gaat bij uw geweten.” (2 Corinthe 5:9-11)

Wat is het mooi dat Paulus kan schrijven, dat hij het een eer vindt om de wil van God te doen. Hij laat zich niet leiden door Zijn eigen gedachten, wil of verlangens. Hij wil niets liever dan leven, zoals de Bijbel dit zegt. Hij weet ook, dat wij allen eens voor de rechterstoel van Christus verantwoording zullen moeten afleggen voor ons leven. Dat zul jij ook eens moeten. Je zult voor een heleboel dingen verantwoording moeten afleggen. Je zult ook verantwoording moeten afleggen hoe je met dat ene kind van God (jouw partner!) bent omgegaan. En dan krijg je wat je verdient, schrijft Paulus.

In de eerste Corinthebrief in het derde hoofdstuk maakt hij duidelijk, dat je loon kunt krijgen, of juist schade zult lijden. Als je een gelovige bent, kom je wel in de hemel – dat is niet op grond van jouw levenswandel, maar op grond van het offer van de Here Jezus. Hoe je in de hemel zult zijn, als iemand die loon gekregen heeft, of als iemand die schade lijdt, bepaal jij nu in dit leven op aarde. Hier geeft de Bijbel ons een heel ernstige waarschuwing. Je kunt je tijd, je leven, het leven van je partner, het leven van je kinderen, enz. verknoeien, maar je zult eens verantwoording ervan afleggen.

De Heer zal je rekenschap vragen van alles wat je gedaan en van alles wat je nagelaten hebt. En Hij zal je geven wat je verdient. Leg deze belangrijke boodschap toch alsjeblieft niet naast je neer. Je hebt nu nog de gelegenheid om je leven te veranderen, als dat nodig is.

Een laatste vraag:

Als jij eerder sterft dan je partner, op wat voor leven zal je partner dan terugkijken? Hoe zal hij/zij over jou denken en praten?

En:

Als je partner eerder sterft dan jij, op wat voor leven kijk jij dan terug? Hoe zul je je partner herinneren en over je partner denken en praten?

Hoofdstuk 9

Het spreukenboek met wijze lessen

Veel mensen hebben moeite met het lezen van teksten uit de Bijbel. Die slaan ze soms liever over. Ze horen – zo lijkt het – liever wat een ander zegt, dan wat God Zelf zegt. Doe dit niet. Lees eens rustig alle geciteerde spreuken uit het gelijknamige boek in de Bijbel en denk eens rustig na over alles wat God Zelf hier tegen je zegt.

*“Mogen liefde en trouw je nooit verlaten,
wind ze om je hals, schrijf ze in je hart.
God en de mensen zullen je genegen zijn
en je zult waardering ondervinden.
Vertrouw op de HEER met heel je hart,
steun niet op eigen inzicht.
Denk aan hem bij alles wat je doet,
dan baant hij voor jou de weg.
Wees niet eigenzinnig,
maar heb ontzag voor de HEER
en ga het kwaad uit de weg.
Het zal je sterken als een medicijn,
het verkwikt je lichaam.”* (Spreuken 3:3-8)

“De zegenende ziel wordt overvloedig verkwikt, wie laaft, wordt ook zelf gelaafd.” (11:25 NBG)

“Een degelijke vrouw is de kroon van haar man, maar als bederf in zijn gebeente is zij, die beschaamd doet staan.” (12:4)

“De weg van de dwaas is recht in zijn ogen, maar wie naar raad

luistert, is wijs.

Een dwaas maakt zijn ergernis aanstonds bekend, maar een schrandere bedekt de smaad.” (12:15,16)

“De wijsheid der vrouwen bouwt haar huis, maar de dwaasheid breekt het af met haar eigen handen.” (14:1)

“Het hart kent zijn eigen droefheid, en in zijn vreugde kan een vreemde zich niet mengen.” (14:10)

“Ook onder het lachen kan het hart pijn lijden en het einde der vreugde kan kommer zijn.” (14:13)

“Wie spoedig toornig is, begaat dwaasheid, en een man met slinkse streken wordt gehaat.” (14:17)

“Een zacht antwoord keert de grimmigheid af, maar een krenkend woord wekt de toorn op.” (15:1)

“Zachtheid van tong is een boom des levens, maar valsheid in haar is een verderf in de geest.” (15:4)

“Een blij hart maakt het aangezicht vrolijk, maar door harteleed wordt de geest verslagen.” (15:13)

“Al de dagen van de ellendige zijn boos, maar voor de blijmoedige is het altijd feest.” (15:15)

“Beter een schotel groente, waar liefde heerst, dan een gemeste os en haat daarbij.” (15:17)

“Een opvliegend mens verwekt twist, maar een lankmoedige doet de strijd bedaren.” (15:18)

“Vriendelijk stralende ogen verheugen het hart; een goede tijding verkwikt het gebeente.” (15:30)

“Door liefde en trouw wordt de ongerechtigheid verzoend, door de vreeze des HEREN wijkt men van het kwaad.” (16:6)

“Vriendelijke woorden zijn als honigzeem, zoet voor de ziel en medicijn voor het gebeente.” (16:24)

“Een lankmoedig mens overtreft een held, wie zijn geest beheerst, hem die een stad inneemt.” (16:32)

*“Een nietswaardig man delft boosheid op, op zijn lippen is het als verzengend vuur.
Een valsaard veroorzaakt twist, een lasteraar brengt scheiding tussen vrienden.” (16:27,28)*

“De verstandige houdt zijn woorden in, de man van inzicht is bezonnen.” (17:27)

“Het is een eer voor een man zich verre te houden van twist, maar elke dwaas barst los.” (20:3)

“Beter te wonen op een hoek van het dak dan met een twistzieke vrouw in een gemeenschappelijke woning.” (21:9 vgl. 25:24)

“Het is beter te wonen in een woestijn dan met een twistzieke en gramstorige vrouw.” (21:19)

“Wie vriendelijk van oog is, die wordt gezegend, omdat hij de behoeftige van zijn brood geeft.” (22:9)

“Ga niet om met een driftkop en laat u niet in met een heethoofd, opdat gij niet gewend raakt aan zijn paden en uzelf een strik spant.”

(22,24,25)

“Wie haat koestert, veinst met zijn lippen, maar in zijn binnenste bergt hij bedrog.

Al spreekt hij met vriendelijke stem, geloof hem niet, want zeven gruwelen zijn in zijn hart.” (26:24,25)

“Ziet gij iemand die met zijn woorden te haastig is, voor een dwaas is meer hoop dan voor hem.” (29:20)

“Een opvliegend man verwekt twist en de driftkop begaat vele misdaden.” (29:22)

“Een degelijke huisvrouw, wie zal haar vinden? haar waarde gaat koralen ver te boven.

Op haar vertrouwt het hart van haar man, het zal hem aan voordeel niet ontbreken.

Zij doet hem goed en geen kwaad, al de dagen van haar leven.” (31:10-12 NBG 1951)

*“Ze spreekt wijze woorden,
wat ze zegt, zijn liefdevolle lessen.*

*Ze waakt over haar huishouding,
nietsdoen is haar onbekend.*

*Haar kinderen prijzen haar,
haar man bejubelt haar:*

*‘Er zijn veel sterke vrouwen,
maar jij overtreft ze allemaal.’*

*Charme is bedrieglijk en schoonheid vergaat,
maar een vrouw met ontzag voor de HEER moet worden geprezen.*

*Moge zij de vruchten plukken van haar werk,
mogen haar daden worden geprezen in de poorten.”*

(31:26-31 NBV - 2004)

Literatuuropgave

Commentary on the Old Testament, C.F. Keil en F. Delitsch

De Prediking van het Oude Testament

De Prediking van het Nieuwe Testament

Jewish New Testament Commentary, David H. Stern

Judaica Press Books of the Bible

Korte Verklaring der Heilige Schrift

Midrash Rabbah

Red je relatie, Dr. Phil McGraw

Studiebijbel

The ArtScroll Tanach Series

The Soncino Books of the Bible

The Torah Anthology Me'am Lo'ez

Tekstverwijzingen

Genesis 1:28

Genesis 1:31

Genesis 2:18

Genesis 2:18

Genesis 2:18,24

Genesis 2:18-24

Genesis 2:21

Genesis 2:21,22

Genesis 2:23,24

Genesis 2:24

Genesis 2:24

Genesis 2:24

Genesis 2:24

Genesis 3:16

Genesis 3:16

Genesis 3:16

Genesis 3:17

Genesis 9:1,7

Genesis 11:14,18,22

Genesis 11:24

Genesis 12:4

Genesis 16:3

Genesis 17:17

Genesis 21:5

Genesis 21:12

Genesis 23:1,2

Genesis 25:1,2

Genesis 26:8

Exodus 21:10

Exodus 21:10,11

Deuteronomium 24:1-4
Deuteronomium 34:7

Psalm 127:3-5
Psalm 128:1,3

Spreuken 3:3-8
Spreuken 3:5-7
Spreuken 12:4
Spreuken 12:16
Spreuken 18:6,7
Spreuken 18:22
Spreuken 18:22
Spreuken 19:14
Spreuken 20:3
Spreuken 22:8
Spreuken 26:12
Spreuken 29:11
Spreuken 31:10-31

Prediker 9:9
Prediker 9:9

Hooglied 1:2,13,15,16
Hooglied 2:6,14
Hooglied 4:5,11
Hooglied 7:1-9

Jesaja 38:17
Jesaja 63:9

Hosea 4:1,6
Hosea 8:7

Micha 7:19
Micha 7:19

Mattheüs 6:12
Mattheüs 7:1-5
Mattheüs 7:11
Mattheüs 18:35
Mattheüs 19:4-6

Johannes 8:11

Romeinen 2:1
Romeinen 5:5
Romeinen 5:5
Romeinen 12:17
Romeinen 15:7

1 Corinthe 7
1 Corinthe 7
1 Corinthe 7
1 Corinthe 7:1-9
1 Corinthe 7:2
1 Corinthe 7:3
1 Corinthe 7:3-5
1 Corinthe 7:3-5
1 Corinthe 7:4
1 Corinthe 7:5
1 Corinthe 7:5
1 Corinthe 13:4-8
1 Corinthe 13:5,8
2 Corinthe 5:9-11

Galaten 5:19-23

Galaten 6:7

Ephese 4:13

Ephese 4:17-24

Ephese 4:26,27

Ephese 5:1-5

Ephese 5:1-6

Ephese 5:15

Ephese 5:22-33

Ephese 5:22-33

Ephese 5:22-33

Ephese 5:22-33

Ephese 6:1-9

Filippenzen 3:8

Filippenzen 4:13

Colossenzen 1:9,10

Colossenzen 3:13

1 Thessalonicenzen 5:15,22

1 Petrus 3:9

2 Petrus 1:2,3

1 Johannes 1:9

3 Johannes 1:11

Boeken en brochures van ds. H.G. Koekkoek

Gedrukte boeken

Titel	Prijs
Orgaandonatie, de Bijbel en ik	€ 2,70
Profetie en Toekomst deel 1	€ 15,90
Profetie en Toekomst deel 1	€ 15,90
Profetie en Vervulling	€ 10,50
Reuzen op aarde	€ 7,25
Steden waar Jezus was	€ 9,50
Was Jezus de Joodse Messias?	€ 15,90
Abortus, euthanasie en suicide	€ 4,75
Begrafenis of crematie	€ 2,45
De baby in de mantel	€ 1,25
De Bijbel en de Doop	€ 7,50
De Bijbel en de opvoeding	€ 3,45
De engelen van God	€ 9,95
De geheimen van de offers	€ 11,30
De Heilige Geest en een bijzonder leven	€ 15,95
De Hemel en de Hel	€ 7,50
De verborgen Messias	€ 3,45
De verloren zoon van Rembrandt	€ 3,95
De zegen - wat is dat?	€ 7,50
Echtscheiding en hertrouwen	€ 9,50
Effectieve Evangelisatie	€ 11,25
Het Avondmaal	€ 7,50

Het Huwelijk in de Bijbel	€ 7,50
Homoseksualiteit en de Bijbel	€ 3,95
Jeruzalem waar Jezus was	€ 9,50
Jona en Ninevé	€ 9,50
Man en Vrouw of Broer en Zus?	€ 12,45
Moet je bang zijn voor het sterven?	€ 3,45
Mohammed, de Islam, de Koran en de Bijbel	€ 15,95
Mozes en Farao - Met Plagen Geslagen	€ 9,50
Genezing door het kruis?	€ 9,95
Moeten christenen de sabbat houden?	€ 3,95
Het Hooglied van God en Israël	€ 9,50
Boos op God als je gebed niet verhoord wordt?	€ 3,95

e-Books

Mohammed, de Islam, de Koran en de Bijbel *	€ 9,95
Profetie en Vervulling *	€ 5,95
Jona en Ninevé *	€ 5,95
Echtscheiding en Hertrouwen *	€ 5,95
Man en Vrouw of Broer en Zus? *	€ 7,45
Het Hooglied van God en Israël *	€ 5,95
Genezing door het Kruis? *	€ 5,95
De engelen van God *	€ 5,95
Moeten christenen de sabbat houden? *	€ 2,45
Jeruzalem waar Jezus was *	€ 5,95
De Heilige Geest en een bijzonder leven *	€ 9,95
Boos op God als je gebed niet wordt verhoord? *	€ 2,45

* Zie www.hetlichtdeslevens.nl

Wij hebben nog een aantal bijzondere boeken van ds. H.G. Koekkoek, evenals van dr. M.R. de Haan en Richard de Haan uitgegeven. Als u geheel gratis een catalogus van al onze uitgaven wilt ontvangen, schrijf dit dan aan het adres hieronder.

Hier kunt u ook het door ons uitgegeven tweemaandelijks blad verkrijgen met leerzame en interessante Bijbelse onderwerpen, geschreven door ds. H.G. Koekkoek. Het wordt u geheel gratis toegezonden.

Stichting Het Licht des Levens
Dr. Lovinklaan 3
2405 CM Alphen aan den Rijn

tel.: 0172 - 47 58 60

www.hetlichtdeslevens.nl

e-mail: ds.koekkoek@hetlichtdeslevens.nl